

Deuteronomio

¹ Dagitoy dagiti sasao nga insao ni Moises kadagiti amin nga Israel idiaiy let-ang iti ballasiw ti Jordan, iti patad ti katantanapan ti Jordan a batug ti Suf, iti nagbabaetan ti Paran, Tofel, Laban, Haserot, ken Di Zahab.

² Sangapulo ket maysa nga aldaw a panagdaliasat manipud Horeb agingga idiaiy Kades Barnea no idiaiy Bantay Seir ti pagnaan.

³ Napasamak nga iti maika-uppat a pulo a tawen, iti maika-sangapulo ket maysa a bulan, iti umuna nga aldaw ti bulan, a nagsao ni Moises kadagiti tattao ti Israel, ket imbagana kadakuada dagiti amin nga imbilin ni Yahweh kenkuana maipapan kadakuada.

⁴ Daytoy ket kalpasan a rinaut ni Yahweh ni Sihon nga ari dagiti Amorreo, a nagnaed idiaiy Hesbon, ken ni Og nga ari ti Basan, a nagnaed idiaiy Astarot, idiaiy Edrei.

⁵ Iti ballasiw ti Jordan, idiaiy daga ti Moab, inrugi nga inwaragawag ni Moises dagitoy a bilbilin, a kunkunana,

⁶ “Nagsao kadatayo ni Yahweh a Diostayo idiaiy Horeb a kunkunana, 'Nabayag unayen ti panagnaedyo iti daytoy a katurturodan a pagilian.

⁷ Agrubbuatkayo ket agdaliasatkayo a mapan iti katurturodan a pagilian dagiti Amorreo ken kadagiti amin a lugar nga asideg sadiay kadagiti patad ti katantanapan ti Karayan Jordan, idiaiy katurturodan a pagilian, idiaiy nababa a paset

ti daga, idiaiy Negev ken iti igid ti baybay —ti daga dagiti Cananeo, ken idiaiy Lebanon agingga iti dakkel a karayan ti Eufrates.

⁸ Kitaenyo, insaganak ti daga iti sangoananyo; serken ken tagikuaenyo ti daga nga insapata ni Yahweh kadagiti ammayo— kenni Abraham, kenni Isaac, ken kenni Jacob — nga itedna kadakuada ken kadagiti sumarsaruno a kaputotanda.'

⁹ Nagsaoak kadakayo iti dayta a tiempo a kunkunak, "Saankayo a kabaelan nga awiten nga agmaymaysa."

¹⁰ Pinaadunakayo ni Yahweh a Diosyo ket adtoy, kaslakayo itan kadagiti bituen idiaiy langit iti kinaaduyo.

¹¹ Ni Yahweh, ti Dios dagiti ammayo, paaduenna koma iti maminribu ti kaaduyo, ken bendisionannakayo, kas inkarina kadakayo!

¹² Ngem kasanok a bagkaten nga agmaymaysa dagiti awityo, dagiti dadagsenyo, ken dagiti pagriririano?

¹³ Mangalakayo kadagiti masirib a lallaki, mannakaawat a lallaki, ken lallaki a nasayaat ti pakasarsaritaanna, iti tunggal tribu, ket pagbalinek ida a mangidaulo kadakayo.'

¹⁴ Simmungbatkayo kaniak ket kinunayo, 'Nasayaat nga aramidenmi ti banag nga imbagam.'

¹⁵ Innalak ngarud dagiti mangidadaulo dagiti tribuyo, dagiti masirib a lallaki, ken lallaki a nasayaat ti pakasarsaritaanna, ket pinagbalinko ida a mangidadaulo kadakayo, kapitan ti rinibu, kapitan ti ginasut, kapitan ti saglilimapulo, kap-

itan ti sagsasangapulo, ken dagiti opisyales, iti tunggal tribu.

¹⁶ Binilinko dagiti ukomyo iti daya a tiempo a kunkunak, 'Denggenyo dagiti pagriririan iti nagbaetan dagiti kakabsatyo, ken mangukomkayo a sililinteg iti nagbaetan ti maysa a tao ken iti kabsatna, ken iti gangannaet a kaduana.

¹⁷ Saankayo a mangipakita iti panangidumduma iti siasinoman iti maysa a riri; agpada a denggenyo dagiti nakurapay ken babaknang. Masapul a saankayo nga agbuteng iti rupa ti tao, ta kukua ti Dios ti panangukom. Iyegyo kaniak dagiti pagriririan a narigat unay para kadakayo ket denggekto dagitoy.'

¹⁸ Imbilinko kadakayo iti daya a tiempo dagiti amin a banbanag a nasken nga aramidenyoy.

¹⁹ Pimmanawtayo idia Horeb ket linasattayo amin dagita a dadakkel ken nakabutbuteng a let-ang a nakitayo, iti dalantayo a mapan iti katurturodan a pagilian dagiti Amorreo, kas imbilin kadatayo ni Yahweh a Diostayo; ket dimtengtayo idia Kades Barnea.

²⁰ Kinunak kadakayo, "Nadanonyon ti katurturodan a pagilian dagiti Amorreo, nga it-ited kadatayo ni Yahweh a Diostayo.

²¹ Adtoy, insaganan ni Yahweh a Diosyo ti daga iti sangoananyo; sumang-atkayo ket tagikuaenyo a kas insao ni Yahweh kadakayo, ti Dios dagiti ammayo; saankayo nga agbuteng, wenno maupay.'

²² Immay kaniak ti tunggal maysa kadakayo ket kinunayo, "Mangibaontayo kadagiti lallaki nga umuna kadatayo, tapno wanawananda ti

daga para kadatayo, ket pakaammoandatayo maipanggep iti pamay-antayo a mangraut, ken maipapan kadagiti siudad a danonentayo.'

²³ Naay-ayoak unay iti dayta a banag; nangalaak iti sangapulo ket dua a lallaki kadakayo, maysa a lalaki iti tunggal tribu.

²⁴ Nagrubbuatda ket simmang-atda idiaiy katurturodan a pagilian, dimtengda iti tanap ti Escol, ket sinawarda daytoy.

²⁵ Nangalada kadagiti napataud ti daga ket insalogda dagitoy nga inyeg kadatayo. Impakaammoda pay kadatayo a kinunada, 'Nasayaat ti daga nga it-ited kadatayo ni Yahweh a Diostayo.'

²⁶ Ngem nagkedkedkayo a rimmaut ket sinukiryo ketdi ti bilin ni Yahweh a Diosyo.

²⁷ Nagtatanabutobkayo kadagiti uneg ti toldayo ket kinunayo, "Daytoy ket gapu ta kaguranatayo ni Yahweh isu nga inruarnatayo iti daga ti Egipto tapno parmekennatayo babaen iti bileg dagiti Amorreo, ken tapno dadaelennatayo.

²⁸ Papanantayo itan? Kimmapuy ti pak-inakemtayo gapu kadagiti kakabsattayo nga agkunkuna, "Dakdakkal ken nataytayag dagitoy a lallaki ngem kadatayo; nalawa ti siudadda ken nasarikedkedan agingga kadagiti langit; maysa pay, nakitami sadiay dagiti annak a lalaki ni Anak.'

²⁹ Ket kinunak kadakayo, "Saankayo nga agbuteng, wenna mabuteng kadakuada.

³⁰ Ni Yahweh a Diosyo a kanayon nga umununa kadakayo, makirangetto para kadakayo, kas met kadagiti amin a banbanag nga inaramidna idiaiy Egipto iti imatangyo,

³¹ ken kasta met idiay let-ang, a nakaimatan-ganyo iti panangawit kadakayo ni Yahweh a Diosyo, a kas iti panangawit iti maysa a tao iti anakna, iti sadinoman a napananyo agingga a dimtengkayo iti daytoy a disso.'

³² Ngem iti daytoy a banag, saankayo a namati kenni Yahweh a Diosyo—

³³ nga immuna kadakayo iti dalan tapno mangsapul kadagiti disso a pangipatakderanyo kadagiti toldayo, ken iti rabii ket babaen iti apuy, a mangisuro kadakayo iti dalan a rumbeng a papananyo, ken iti aldaw ket babaen iti ulep.

³⁴ Nangngeg ni Yahweh ti timek dagiti sasaoyo ket nakaunget isuna; nagsapata isuna ket kin-unana,

³⁵ 'Sigurado nga awanto kadagitoy a lallaki iti daytoy dakes a henerasion ti makakita iti nasayaat a daga nga inkarik nga ited kadagiti kapuonanyo,

³⁶ malaksid kenni Caleb nga anak a lalaki ni Jephunneh; makitananto daytoy. Itedkonto kenkuana ti daga a nabaddekanna, ken kadagiti annakna, gapu ta naan-anay a nagtungpal isuna kenni Yahweh.'

³⁷ Nakaunget pay ni Yahweh kaniak gapu kadakayo, a kunkunana, 'Saankanto met a makastrek sadiay;

³⁸ ni Josue nga anak a lalaki ni Nun, nga agtaktakder iti sangoanam a kas adipenmo, makastrekto isuna sadiay; pabilgem isuna, ta idauloannanto ti Israel a mangtawid iti daytoy.

³⁹ Maysa pay, dagiti babassit nga annakyo, dagiti imbagayo nga agbalinto a biktima, nga awan

pannakaammona ita iti nasayaat ken dakes—makapandanto sadiay. Itedkonto kadakuada daytoy ket tagikuaendanto.

⁴⁰ Ngem no maipapan kadakayo, agsublikayo ket agdaliasatkayo iti let-ang iti dalan nga agturong iti baybay dagiti Runo.'

⁴¹ Ket simmungbatkayo ket kinunayo kaniak, 'Nagbasolkami kenni Yahweh; sumang-atkami ket makirangetkami, ket surotenmi dagiti amin nga imbilin kadakami ni Yahweh a Diosmi nga aramidenmi.' Insuot ti tunggal maysa kadakayo dagiti armasna a panggubat, ket nakasaganakayo a mangraut iti katurturodan a pagilian.

⁴² Kinuna ni Yahweh kaniak, 'Ibagam kadakuada, "Saankayo a rumaut ken saankayo a makiranget, ta saankayonto a kaduaan, ket parmekendakayonto dagiti kabusoryo.'

⁴³ Nagsaoak kadakayo iti kastoy a wagas, ngem saankayo a dimngeg. Sinukiryo ti bilin ni Yahweh; nakatangtangsitkayo ken rinautyoy ti katurturodan a pagilian.

⁴⁴ Ngem dagiti Amorreo a nagnanaed iti dayta a katurturodan a pagilian, rimuarda ket kinamkamatkayo a kasla ayukan, ken pinarmekdakayo idia Seir, agingga idia Horma.

⁴⁵ Nagsublikayo ket nagsangitkayo iti san-goanan ni Yahweh; ngem saan a dinengngeg ni Yahweh dagiti timekyo, wenna impangagnakayo.

⁴⁶ Isu a nagtalinaedkayo idia Kades iti adu nga al-aldaw, iti amin nga aldaw a nagtalinaedkayo sadiay.

2

¹ Ket nagsublitayo ken nagdaliasattayo idiaiy let-ang, iti dalan nga agturong idiaiy Baybay dagiti Runo, kas insao ni Yahweh kaniak; linawlawtayo ti Bantay Seir iti adu nga al-aldaw.

² Nagsao ni Yahweh kaniak a kunkunana,

³ 'Nabayag unayen a nagliklikawkayo iti daytoy a bantay; agpa-amianankayo.

⁴ Bilinem dagiti tattao a kunaem, "Lasatenyo ti beddeng dagiti kakabsatyo, dagiti kaputotan ni Esau, nga agnanaed idiaiy Seir; agbutengdanto kadakayo. Agannadkayo ngarud

⁵ ta saankayo a makiranget kadakuada, ta saankonto nga ited kadakayo ti aniaman kadagiti dagada, saan, uray pay ti umanay laeng koma a pagbaddekan ti dapan ti saka; ta intedko kenni Esau ti Bantay Seir a kas sanikuana.

⁶ Gumatangkayonto iti taraon kadakuada babaen iti pirak, tapno makapangankayo; gumatangkayonto met iti danum kadakuada babaen iti pirak tapno makainomkayo.

⁷ Ta binendisioanannakayo ni Yahweh a Diosyo kadagiti amin nga aramid dagiti imayo; ammona ti panagpagnapagnayo iti daytoy a nalawa a let-ang. Ta kadagitoy nga uppata pulo a tawtawen, adda ni Yahweh a Diosyo kadakayo, ket awan ti nagkasapulanyo.'"

⁸ Linabsantayo ngarud dagiti kakabsattayo, dagiti kaputotan ni Esau nga agnanaed idiaiy Seir, nga adayo iti dalan ti Arabah, manipud Elat ken manipud Eziongeber. Ket naglikkotayo ket limmabastayo babaen iti dalan ti let-ang ti Moab.

⁹ Kinuna ni Yahweh kaniak, 'Saanyo a riribuken ti Moab, ken saanyo ida a gubaten. Ta saankonto nga ited kadakayo ti dagana a kas sanikuayo, gapu ta intedko ti Ar kadagiti kaputotan ni Lot a kas sanikuada.'

¹⁰ (Nagnaed sadiay dagiti Emim iti napalabas. Kabilbileg, kaad-adu ken kataytayag dagitoy dagiti tattao ti Anakim);

¹¹ maibilang met dagitoy a Refaim a kasla kadagiti Anakim; ngem aw-awagan ida dagiti Moabita iti Emim.

¹² Nagnaed met idi dagiti Horeo idiaiy Seir, ngem naisublat kadakuada dagiti kaputotan ni Esau. Dinadaelda ida iti sangoananda ket nagnaedda iti lugarda, a kas iti inaramid ti Israel iti daga a sanikuana nga inted ni Yahweh kadakuada.)

¹³ "'Tumakderkayo ita ket lasatenyo ti waig a Zered.' Linasattayo ngarud ti waig a Zered.

¹⁴ Ita, tallo-pulo ket walo a tawenen manipud kadagiti aldaw a dimtengtayo iti Kades Barnea agingga a binallasiwtayo ti waig a Zered. Iti dayta a tiempo ti pannakapukaw dagiti amin a lallaki iti dayta a henerasion a mabalin a makiranget, kas insapata ni Yahweh kadakuada.

¹⁵ Maysa pay, naibusor ti ima ni Yahweh iti dayta a henerasion isu a dinadaelna ida manipud kadagiti tattao agingga a napukawda.

¹⁶ Napasamak ngarud nga idi natay ken napukaw dagiti amin lallaki a mabalin a makiranget manipud kadagiti tattao,

¹⁷ a nagsao kaniak ni Yahweh a kunkunana,

¹⁸ 'Lumasatkayo ita nga aldaw iti Ar, a beddeng

ti Moab.

¹⁹ Inton makaasidegkayon iti batug dagiti tattao ti Ammon, saanyo ida a riribuken wenno makiranget kadakuada; ta awanto ti itedko kadakayo ti aniaman a daga dagiti tattao ti Ammon a kas sanikuayo; gapu ta intedkon daytoy kadagiti kaputotan ni Lot a kas sanikuada.'"

²⁰ (Naibilang met dayta a daga dagiti Refaim. Nagnaed idi dagiti Refaim sadiay — ngem awawagan ida dagiti Ammonita a Zamzummim —

²¹ tattao a kabilbileg, kaad-adu ken kataytayag dagiti Anakim. Ngem dinadael ida ni Yahweh iti sangoanan dagiti tattao iti Ammon, ken naisublatda kadakuada ket nagnaedda iti lugarda.

²² Daytoy ket kas iti inaramid ni Yahweh kadagiti tattao ni Esau, nga agnanaed idiy Seir, idi dinadaelna dagiti Horeo iti sangoananda, ket naisublat kadakuada dagiti kaputotan ni Esau ket nagnaedda iti lugarda agingga kadagitoy nga aldaw.

²³ Ken dagiti Avvim, a nagnaed kadagiti bario agingga idiy Gaza —dagiti Caftorim, a rimmuar manipud Caftor, dinadaelda ida ket nagnaedda iti lugarda.)

²⁴ "Ita, tumakderkayo ket agdaliasatkayo, ket lasatenyo ti tanap ti Arnon; adtoy, intedko iti imam ni Sihon nga Ammoreo, ti ari ti Hesbon, ken ti dagana. Rugiam a tagikuaen daytoy, ken makirangetkayo kenkuana.

²⁵ Ita nga aldaw, pagbutngek ken pagamakek kadakayo dagiti tattao nga adda iti sirok ti tangatang; mangngegda ti damag maipapan kadakayo ket agpigengerda ken agtuokda gapu

kadakayo.

²⁶ Nangibaonak kadagiti mensahero manipud iti let-ang ti Cademot agingga iti Sihon, nga ari ti Hesbon nga addaan kadagiti sasao ti kapia a kunkunana,

²⁷ 'Itulokmo koma a magnaak iti dagam; magnaak laeng iti dalan; saanako nga agpa-kannawan wenno agpa-kannigid.

²⁸ Lakoannakto iti taraon tapno makapan-ganak; Lakoannakto iti danum tapno makain-omak; palubosannak laeng koma a lumabas babaen kadagiti saksakak;

²⁹ a kas iti inaramid kaniak dagiti kaputotan ni Esau nga agnanaed idiy Seir, ken kas iti inaramid kaniak dagiti Moabita nga agnanaed idiy Ar; agingga a lasatek ti Jordan nga agturong iti daga nga it-ited ni Yahweh kadakami.'

³⁰ Ngem saannatayo a pinalubosan a lumabas ni Sihon nga ari ti Hesbon; ta pinatangken ni Yahweh a Diosmo ti panunot ken pusona, tapno maparmekna isuna babaen iti bilegmo, nga isu ti inaramidna ita nga aldaw.

³¹ Kinuna ni Yahweh kaniak, "Adtoy, rinugiakon nga iyawat ni Sihon ken ti dagana nga adda iti sangoanam; rugiam a tagikuaen daytoy, tapno matawidmo ti dagana.'

³² Ket rimuar ni Sihon a maibusor kadatayo, isuna ken dagiti amin a tattaona, tapno maki-rangetda idiy Jaas.

³³ Inyawat isuna ni Yahweh a Diostayo kadatayo ket pinarmektayo isuna; pinapataytayo isuna, dagiti annakna a lallaki, ken dagiti amin a tattaona.

³⁴ Innalatayo dagiti amin a siudadna iti dayta a tiempo ket naan-anay a dinadaeltayo ti tunggal siudad nga adda agnanaed, agraman dagiti babbai ken dagiti ubbing; awan ti imbatitayo.

³⁵ Dagiti laeng baka a sinamsamtayo ti innalatayo para kadagiti bagbagitayo, agraman dagiti nasamsam kadagiti siudad a pinarmektayo.

³⁶ Manipud Aroer, nga adda iti pungto ti tanap ti Arnon, ken manipud iti siudad nga adda iti tanap, agingga idiy Galaad, awan ti siudad a nangato unay para kadatayo. Pinagballiginatayo ni Yahweh a Diostayo kadagiti amin a kabusortayo nga adda iti sangoanantayo.

³⁷ Ti laeng daga dagiti kaputotan ni Ammon ti saanyo a napanan, kasta met kadagiti amin nga igid ti Karayan Jabbok, ken dagiti siudad iti katurturodan a pagilian— iti tunggal lugar nga imparit ni Yahweh a Diostayo a papanantayo.

3

¹ Ket naglikkotayo ken sinang-attayo ti dalan nga agpa-Basan. Immay ni Og nga ari ti Basan ket rinautnatayo, isuna ken dagiti amin a tattaona tapno makigubat idiy Edrei.

² Kinuna ni Yahweh kaniak, “Saankayo nga agbuteng kenkuana; ta intedkon kadakayo ti balligi maibusor kenkuana ken inkabilkon dagiti amin a tattaona ken ti dagana iti panangiturayyo. Aramidenyonto kenkuana a kas iti inaramidyo kenni Sihon, nga ari dagiti Amorreo, a nagnaed idiy Hesbon.’

³ Pinagballiginatayo ngarud ni Yahweh maibusor kenni Og, nga ari ti Basan, ket inturayantayo dagiti amin a tattaona. Ket pinataytayo isuna agingga nga awan ti nabati kadagiti tattaona.

⁴ Innalatayo dagiti amin a siudadna iti dayta a tiempo; awan ti uray maysa a siudad a saantayo nga innala kadakuada: innem a pulo a siudad — amin a rehion ti Argob, ti pagarian ni Og idiaiy Basan.

⁵ Siudad amin dagitoy a nasarikedkedan kadagiti nangangato a pader, ruangan ken balunet; malaksid pay kadagiti bario nga awan paderna.

⁶ Naan-anay a dinadaeltayo ida, a kas iti inaramidtayo kenni Sihon nga ari ti Hesbon, naan-anay a dinadaeltayo ti tunggal siudad nga adda agnanaed, agraman dagiti babbai ken dagiti ubbing.

⁷ Ngem dagiti baka ken dagiti masamsam kadagiti siudad, sinamsamtayo a para kadagiti bagbagitayo.

⁸ Iti dayta a tiempo, innalatayo ti daga manipud iti ima dagiti dua nga ari dagiti Amorreo nga adda iti ballasiw ti Jordan, manipud iti tanap ti Arnon agingga iti Bantay Hermon.

⁹ (Aw-awagan dagiti Sidonio ti Bantay Hermon iti Sirion, ken Senir met ti iyaw-awag dagiti Amorreo);

¹⁰ ken amin a siudad iti patad a disso, iti entero a Galaad, ken entero a Basan, agingga iti Saleca ken Edrei, dagiti siudad ti pagarian ni Og idiaiy Basan.

¹¹ (Ta iti nabatbati manipud iti Refaim, ni laeng

Og nga ari ti Basan ti nabati; adtoy, naaramid iti landok ti pagiddaanna; saan kadi nga idiay Rabba, a pagnanaedan dagiti kaputotan ni Ammon? Siam a kubiko ti kaatiddug ken uppat a kubiko ti kaakaba daytoy, iti panagrukod dagiti tattao.)

¹² Daytoy a daga a tinagikuatayo iti dayta a tiempo — manipud Aroer, nga adda iti igid ti tanap ti Arnon, ken kagudua ti katurturodan a pagilian ti Galaad, ken dagiti siudad daytoy — Intedko kadagiti Reubenita ken Gadita.

¹³ Dagiti nabatbati iti Galaad ken entero a Basan, ti pagarian ni Og, intedko iti kagudua ti tribu ni Manases: iti entero a rehion ti Argob ken entero a Basan. (Ti isu met laeng a masaksakupan ket naawagan iti daga ti Refaim.)

¹⁴ Ni Jair a kaputotan ni Manases, tinagikuana iti amin rehion ti Argob agingga iti beddeng ti Gesur ken Maacat. Inawaganna ti rehion, uray pay iti Basan, iti bukodna a nagan a Habboth-jair, agpapan ita nga aldaw.)

¹⁵ Intedko kenni Makir ti Galaad.

¹⁶ Kadagiti Reubenitas ken Gaditas, intedko ti masaksakupan manipud iti Galaad agingga iti tanap ti Arnon— ti tengnga ti tanap ket ti beddeng ti masaksakupan— ken iti Karayan Jabbok, a nagbeddenganda kadagiti kaputotan ni Ammon.

¹⁷ Maysa pay kadagiti beddeng daytoy ket ti patad ti tanap ti Karayan Jordan, manipud Cineret agingga iti baybay ti Araba (dayta ket ti Natay a Baybay), agingga kadagiti arisadsad ti Bantay Pisga iti daya.

¹⁸ Binilinkayo iti dayta a tiempo a kunkunak, 'Inted ni Yahweh a Diosyo daytoy a daga tapno tagikuaentayo daytoy; dakayo, dagiti amin a lallaki a mannakigubat, bumallasiwkayonto a siaarmas iti sangoanan dagiti kakabsatyo, dagiti tattao ti Israel.

¹⁹ Ngem dagiti assawayo, dagiti annakyo, ken dagiti bakayo (ammok nga adu dagiti bakayo), agtalinaeddanto kadagiti siudadyo nga intedko kadakayo,

²⁰ agingga a paginanaen ni Yahweh dagiti kakabsatyo, a kas iti inaramidna kadakayo, agingga a tagikuaenda met ti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakuada iti ballasiw ti Jordan; ket agsublikayonto, tunggal lalaki kadakayo, kadagiti bukodyo a sanikua nga intedko kadakayo.'

²¹ Binilinko ni Josue iti dayta a tiempo a kinunkunak, 'Nakitam dagiti amin nga inaramid ni Yahweh kadagitoy dua nga ari; kastanto met laeng ti aramiden ni Yahweh kadagiti papananyo a pagarian.

²² Saankayonto nga agbuteng kadakuada, ta ni Yahweh a Diosyo ti makirangetto para kadakayo.'

²³ Nagpakaasiak kenni Yahweh iti dayta a tiempo a kunkunak,

²⁴ 'O Yahweh nga Apo, inrugim nga ipakita iti adipenmo ti kinadakkel ken ti napigsa nga imam; ta ania a dios ti adda idiaiy langit wenno iti daga a makaaramid kadagiti isu met laeng nga aramid nga inaramidmo, ken iti isu met laeng a nabileg nga ar-aramid?

²⁵ Palubosannak a bumallasiw, agpakpakaasiak kenka, ket kitaek ti nadam-eg a daga

nga adda iti ballasiw ti Jordan, dayta napintas a katurturodan a pagilian ken kasta met ti Lebanon.'

²⁶ Ngem nakaunget ni Yahweh kaniak gapu kadakayo; saan isuna a dimngeg kaniak. Kinuna ni Yahweh kaniak, 'Umdasen daytoy para kenka! — saan mon a dakdakamaten daytoy a banag kaniak:

²⁷ sumang-atka idiy tapaw ti Pisga ket ikitam dagiti matam idiy laud, idiy amianan, idiy abagatan ken idiy daya; kitaem a naimbag ta saankanto a bumallasiw iti Jordan.

²⁸ Bilinem ketdi ni Josue, pabilgem ken pagpigsuem isuna, ta ipanguloannanto dagitoy a tattao a bumallasiw, ket itednanto kadakuada a kas tawidda ti daga a makitam.'

²⁹ Nagtalinaedtayo ngarud iti tanap nga adda iti bangir ti Bet Peor.

4

¹ Ita, Israel, denggem dagiti linteg ken anuroten nga isurok kadakayo, tapno aramidenyo dagitoy; tapno agbiagkayo ket serreken ken tagikuaenyo ti daga nga it-ited kadakayo ni Yahweh a Dios dagiti ammayo.

² Saanyo a nayunan dagiti sasao nga ibilinko kadakayo, wenna kissayan dagitoy, tapno masalimetmetanyo dagiti bilbilin ni Yahweh a Diosyo nga ibilinko kadakayo.

³ Nakitayo ti inaramid ni Yahweh gapu iti Baal Peor; gapu ta amin a tattao a simmurot iti Baal ti Peor, dinadael ida ni Yahweh a Diosyo manipud kadakayo.

⁴ Ngem dakayo a kimpet kenni Yahweh a Diosyo ket sibibiag ita nga aldaw, tunggal maysa kadakayo.

⁵ Adtoy, insurok kadakayo dagiti linteg ken dagiti annuroten, a kas iti imbilin ni Yahweh a Diosko kaniak, a rumbeng nga aramidenyo ti kasta iti tengnga ti daga a papananyo tapno tagikuaen daytoy.

⁶ Salimetmetan ken aramidenyo ngarud dagitoy; ta daytoy ti kinasirib ken pannakaawatyo iti imatang dagiti tattao a makangngegto kadagitoy nga alagaden ket kunaenda, 'Pudno a masirib ken mannakaawat a tattao daytoy a dakkal a nasion.'

⁷ Ta ania ti sabali pay a dakkal nasion nga adda sadiay nga addaan iti dios nga asideg unay kadakuada, a kas kenni Yahweh a Diostayo tunggal umawagtayo kenkuana?

⁸ Ania ti sabali pay a dakkal a nasion nga adda sadiay nga addaan kadagiti linteg ken kadagiti annuroten a nakalinlinteg a kas kadagitoy amin a linteg nga isagsaganak iti sangoananyo ita nga aldaw?

⁹ Siputam laeng ken annadam a nasayaat ti bagim, tapno saanmo a malipatan dagiti banbanag a nakitam, tapno saanda a panawan ti pusom iti amin nga al-aldaw ti biagmo. Ipakaammom ketdi dagitoy kadagiti annakmo ken kadagiti anak dagiti anakmo—

¹⁰ ti aldaw a nagtakderka iti sangoanan ni Yahweh a Diosmo idia Horeb, idi kinuna ni Yahweh kaniak, 'Ummongem kaniak dagiti tattao, ket ipangngegko kadakuada dagiti sasaok, tapno

masursuroda ti agbuteng kaniak iti amin nga al-aldaw ti panagbiagda iti rabaw ti daga, ken tapno maisuroda dagiti annakda.'

¹¹ Immasidegkayo ket nagtakderkayo iti sakaan ti bantay. Immapuy ti bantay agingga iti langit, nga addaan iti kinasipnget, ulep, ken napuskol a kinasipnget.

¹² Nagsao ni Yahweh kadakayo manipud iti tengnga ti apuy; nangngegyo ti timek nga addaan kadagiti sasao, ngem awan ti langa a nakitayo; timek laeng ti nangngegyo.

¹³ Inwaragawagna kadakayo ti tulagna nga imbilinna kadakayo nga aramidenyo, ti Sangapulo a Bilin. Insuratna dagitoy iti dua a tapi ti bato.

¹⁴ Imbilin kaniak ni Yahweh iti dayta a tiempo nga isurok kadakayo dagiti alagaden ken ordinansa, tapno aramidenyo dagitoy iti daga a papananyo a tagikuaen.

¹⁵ Annadanyo ngarud a naimbag dagiti bagbagiyo, ta awan ti nakitayo nga aniaman a langa iti aldaw a nagsao kadakayo ni Yahweh idiay Horeb manipud iti tengnga ti apuy.

¹⁶ Agannadkayo ta saanyo a dadaelen dagiti bagbagiyo ket agaramidkayo iti maysa a nakitikitan a ladawan a kalanglanga ti aniaman a parsua, ti langa ti lalaki wenno babai a tao,

¹⁷ wenno ti kalanglanga ti aniaman nga ayup nga adda iti rabaw ti daga, wenno ti kalanglanga ti aniaman nga adda payakna a billit nga agtaytayab kadagiti langlangit,

¹⁸ wenno ti kalanglanga ti aniaman nga agkarkarayam iti daga, wenno ti kalanglanga ti aniaman a lames nga adda iti danum iti babaen

ti daga.

¹⁹ Agannadka no ikitam dagiti matam kadagiti langit ket makitam ti init, ti bulan, ken dagiti bituen—amin a buyot dagiti langlangit—agannadka a saanka a maguyugoy nga agrukbab ken agdayaw kadagitoy— insaad ni Yahweh a Diosmo dagitoy a banbanag sadiay para kadagiti amin a tattao nga adda iti babaen ti entero a tangatang.

²⁰ Ngem innalanakayo ni Yahweh ken inruar-nakayo iti urno a landok, manipud Egipto, tapno agbalinkayo a tattao a bukodna a tawid, a kasla kadakayo ita nga aldaw.

²¹ Maysa pay, nakaunget ni Yahweh kaniak gapu kadakayo; insapatana a rumbeng a saanak a bumallasiw iti Jordan, ken rumbeng a saanak a mapan iti dayta a nadam-eg a daga, ti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosmo kenka a kas tawid.

²² Ngem ketdi, masapul a matayak iti daytoy a daga; masapul a saanak a bumallasiw iti Jordan; ngem bumallasiwkayo ket tagikuaenyo dayta a nasayaat a daga.

²³ Annadanyo dagiti bagbagiyo, tapno saanyo a malipatan ti tulag ni Yahweh a Diosyo nga inaramidna kadakayo, ket agaramidkayo para kadagiti bagbagiyo iti nakitikitan a ladawan a kalanglanga ti aniaman nga imparit ni Yahweh a Diosyo nga aramidenyo.

²⁴ Ta ni Yahweh a Diosyo ket maysa a mangal-alun-on nga apuy, managimon a Dios.

²⁵ Inton maaddaanka iti annak ken appoko, ken inton addakayon iti dayta a daga iti atiddog a panawen, ket no dadaelenyo dagiti bagbagiyo

ket agaramidkayo iti nakitikitan a ladawan a kalanglanga ti aniaman a banag, ken arami-denyo ti dakes iti imatang ni Yahweh a Diosmo, tapno pagpungtotenyo isuna—

²⁶ Awagak ti langit ken daga nga agsaksi a maibusor kadakayo ita nga aldaw, a mapukawkayonto iti mabiit iti daga a papananyo iti ballasiw ti Jordan a tagikuaenyo; saanyonto a mapaatiddog dagiti aldawyo sadiay, ngem naan-anay a madadaelkayonto.

²⁷ Iwarawaranakayonto ni Yahweh kadagiti tattao, ket bassitto laeng ti mabati a bilangyo kadagiti nasion, a pangituronganto ni Yahweh kadakayo.

²⁸ Agserbikayonto kadagiti sabali a dios sadiay, ti aramid dagiti ima dagiti tattao, kayo ken bato, a saan a makakita, makanggeg, makapangan, wenno makaangot.

²⁹ Ngem sapulenyonto ni Yahweh a Diosyo manipud sadiay, ket masarakanyonto isuna, no birukenyo isuna iti amin a pusoyo ken iti amin a kararuayo.

³⁰ No marirribukankayo, ken inton dumteng amin dagitoy a banbanag kadakayo, kadagitoy maud-udi nga al-aldaw, agsublikayonto kenni Yahweh a Diosyo ket denggenyonto ti timekna.

³¹ Ta ni Yahweh a Diosyo ket manangaasi a Dios; saannakayonto nga upayen wenno dadaelen, wenno lipaten ti tulagna kadagiti ammayo nga insapatana kadakuada.

³² Ta saludsodem man ita ti maipanggep kadagiti aldaw a napalabas, nga immun-una kenka: manipud iti aldaw a pinarsua ti Dios ti tao iti

rabaw ti daga, ken manipud iti pungto ti langit agingga iti bangir, saludsodem no adda ti kasla iti kastoy a naindaklan a banag, wenno adda nanggeg a kasla iti daytoy?

³³ Nanggeg kadi dagiti tattao iti kaano man ti timek ti Dios nga agsasao manipud iti tengnga ti apuy, a kas iti nanggegyo, ket nagbiagkayo?

³⁴ Wenno pinadas kadi ti Dios a mapan ket mangala iti maysa a nasion iti tengnga ti maysa pay a nasion, babaen kadagiti pannubok, babaen kadagiti pagilasinan, ken babaen kadagiti nakakaskasdaaw, ken babaen iti gubat, ken babaen iti nabileg nga ima, ken babaen iti panangipakita iti dakkal a pannakabalin, ken babaen kadagiti napalalo a panangbutbuteng, a kas iti amin a banag nga inaramid ni Yahweh a Diosyo kadakayo idia Egipto iti sangoananyo?

³⁵ Naipakita kadakayo dagitoy a banbanag, tapno maammoanyo a ni Yahweh ket Dios, ken awanen ti sabali pay malaksid kenkuana.

³⁶ Manipud langit ket impanggegna kadakayo ti timekna, tapno mabilinnakayo; impakitana kadakayo ti nasantoan nga apuy na ditoy rabaw ti daga; nanggegyo dagiti sasaona manipud iti tengnga ti apuy.

³⁷ Gapu ta inay-ayatna dagiti ammayo, pinilina dagiti kaputotanda a simmaruno kadakuada, ken inruarnakayo idia Egipto babaen iti presensiana ken iti dakkal a pannakabalinna;

³⁸ tapno pagtalawenna iti sangoananyo dagiti nasion a dakdakkal ken nabilbileg ngem dakayo, tapno ipannakayo, tapno itedna kadakayo ti dagada a kas tawid, agpapan ita nga aldaw.

³⁹ Ammoenyo ngarud ita nga aldaw, ken ikabilyo iti pusoyo, a ni Yahweh ket Dios sadi langit ken iti rabaw ti daga; awanen ti sabali.

⁴⁰ Salimetmetanyo dagiti alagaden ken anurotenna nga ibilinko kadakayo ita nga aldaw, tapno sumayaatkayo ken dagiti annakyo a sumaruno kadakayo, ken tapno mapaatiddugyo dagiti al-aldawyo iti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo iti agnanayon.

⁴¹ Ket nangpili ni Moises iti tallo a ciudad iti daya ti Jordan,

⁴² tapno mabalin a pagkamangan ti siasinoman kadakuada no nakapatay isuna iti sabali a tao a saanna nga inggagara, a saanna a kabusor iti napalabas. Babaen iti panagkamangna iti maysa kadagitoy a ciudad, mabalin a makalasad isuna.

⁴³ Dagitoy ket: ti Beser idia y let-ang, ti patad a pagilian para kadagiti Rubenitas; ti Ramot idia y Galaad para kadagiti Gaditas; ken ti Golan idia y Basan para kadagiti Manasesitas.

⁴⁴ Daytoy ti linteg nga insaad ni Moises iti sangoanan dagiti tattao ti Israel;

⁴⁵ dagitoy dagiti pammaneknek iti tulag, dagiti linteg, ken dadduma pay nga annuroten a sinao ni Moises kadagiti tattao ti Israel idi rimmuarda idia y Egipto,

⁴⁶ idi addada iti daya ti Jordan, iti tanap a batug ti Bet-peor, iti daga ni Sihon nga ari dagiti Amorreo, a nagnaed idia y Hesbon, a pinarmek da Moises ken dagiti tattao ti Israel idi rimmuarda idia y Egipto.

⁴⁷ Innalada a kas sanikua ti dagana, ken ti daga

ni Og nga ari ti Basan—dagitoy dagiti dua nga ari dagiti Amorreo, nga adda iti labes ti Jordan nga agturong iti daya.

⁴⁸ Dumanon daytoy a masakupan manipud Aroer, iti igid ti tanap ti Arnon, agingga iti Bantay Sirion (wenno Bantay Hermon),

⁴⁹ ken nairaman ti amin a patad iti tanap ti Karayan Jordan, nga agpadaya iti labes ti Jordan, agingga iti baybay ti Araba, agingga kadagiti arisadsad ti Bantay Pisga.”

5

¹ Inayaban ni Moises ti entero nga Israel ket kinunana kadakuada, “Denggenyo, Israel, dagiti alagaden ken annuroten nga ibagak kadakayo ita nga aldaw, tapno masursuroyo ken masalimetmetanyo dagitoy.

² Nakitulag ni Yahweh a Diostayo kadatayo idia y Horeb.

³ Saan nga inaramid ni Yahweh daytoy a tulag kadagiti kapuonantayo, ngem kadatayo amin a sibibiag ita nga aldaw.

⁴ Nakisao ni Yahweh kadakayo iti rupanrupa idia y bantay manipud iti tengnga ti apuy

⁵ (Nagtakderak iti nagbaetanyo kenni Yahweh iti daya a tiempo, tapno ipakaammok kadakayo ti saona; ta mabutengkayo gapu iti apuy, ket saankayo a simmang-at iti bantay). Kinuna ni Yahweh,

⁶ 'Siak ni Yahweh a Diosyo, a nangiruar kadakayo iti daga ti Egipto, manipud iti balay ti pannakatagabu.

⁷ Dikayo maaddaan kadagiti sabali a dios iti sangoanak.

⁸ Dikayo agaramid para iti bagiyo iti nakitikit-an a ladawan wenno aniaman a kalanglanga ti aniaman a banag nga adda iti langit, wenno adda iti daga, wenno adda iti uneg ti danum.

⁹ Dikayo agrukbab wenno agserbi kadagitoy, ta siak, ni Yahweh, a Diosyo, ket managimon a Dios. Dusaek ti kinadangkes dagiti kapuonan babaen iti panangiyegko iti pannusa kadagiti annak, agingga iti maikatlo ken maikapat a henerasion dagiti manggura kaniak,

¹⁰ ken ipakpakitak ti kinapudno ti tulag iti rinibribu kadakuada nga agayat kaniak ken mangsalimetmet kadagiti bilinko.

¹¹ Diyo aramaten ti nagan ni Yahweh a Diosyo iti awan kaes-eskanna, ta saanto nga ibilang ni Yahweh nga awan ti basolna ti mangaramat iti naganna iti awan kaes-eskanna.

¹² Ngilinenyo ti Aldaw a Panaginana tapno pagbalinenyo a nasantoan daytoy, kas imbilin ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

¹³ Iti innem nga aldaw, agrabahokayo ken aramidenyo dagiti amin a trabahoyo;

¹⁴ ngem ti maikapito nga aldaw ket Aldaw a Panaginana para kenni Yahweh a Diosyo. Dikayo agrabaho iti aniaman a trabaho iti dayta nga aldaw, dakayo, wenno ti anakyo a lalaki, wenno ti anakyo a babai, wenno ti adipenyo a lalaki, wenno ti adipenyo a babai, wenno ti bakayo, wenno ti asnoyo, wenno ti aniaman kadagiti ayupyo, wenno siasinoman a ganggannaet nga adda kadagiti ruanganyo. Daytoy ket tapno

makainana met a kas kadakayo ti lalaki wenno babai nga adipenyo.

¹⁵ Lagipenyo a nagbalinkayo nga adipen iti daga ti Egipto, ket inruarnakayo ni Yahweh a Diosmo sadiay babaen iti nabileg nga ima ken babaen iti panangipakitana iti pannakabalinna. Isu nga imbilin ni Yahweh a Diosyo kadakayo a ngilinenyo ti Aldaw a Panaginana.

¹⁶ Dayawenyo ni amayo ken ni inayo, kas imbilin ni Yahweh a Diosyo nga aramidenyoy, tapno agbiagkayo iti atiddog a tiempo iti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo, ken tapno sumayaatkayo.

¹⁷ Dikayo mamapatay.

¹⁸ Dikayo makikamalala.

¹⁹ Dikayo agtakaw.

²⁰ Dikayo agsaksi iti falso a maibusor iti kaarrubayo.

²¹ Diyo tarigagayan ti asawa a babai ti kaarrubayo, diyo tarigagayan ti balay ti kaarrubayo, ti talonna, wenno ti lalaki nga adipenna, wenno ti babai nga adipenna, ti bakana, wenno ti asnona, wenno ti aniaman a kukua ti kaarrubayo.'

²² Dagitoy a sasao ket insao ni Yahweh iti napigsa a timek iti entero a taripnongyo idiay bantay manipud iti tengnga ti apuy, iti ulep, ken iti napuskol a kinasipnget; saanna a ninayunan pay iti aniaman a sasao. Ken insuratna dagitoy iti dua a tapi ti bato ket intedna dagitoy kaniak.

²³ Ket napasamak, nga idi nangngegyo ti timek manipud iti tengnga ti kinasipnget, bayat a gumilgil-ayab ti bantay, nga immasidegkayo

kaniak—amin dagiti panglakayen ken dagiti panguloen dagiti tribuyo.

²⁴ Kinunayo, 'Adtoy, impakita ni Yahweh a Diostayo kadatayo ti kinadayag ken kinadakkeln, ket nangngegni ti timekna manipud iti tengnga ti apuy; nakitami ita nga aldaw a no agsao ti Dios kadagiti tattao, mabalin nga agbiagda.

²⁵ Ngem apay a rumbeng a mataykami? Gapu ta alun-onendatayo daytoy dakkell nga apuy; no mangngegtayo pay ti timek ni Yahweh a Diostayo, mataytayo.

²⁶ Ta siasino malaksid kadatayo ti adda kadagiti amin a lasag a nakangngeng iti timek ti sibibiag a Dios manipud iti tengnga ti apuy ket nagbiag, a kas iti naaramid kadatayo?

²⁷ No maipapan kadakayo, rumbeng a mapan ket denggenyo ti amin a banag nga ibagbaga ni Yahweh a Diostayo; ulitenyo kadakami ti amin a banag nga ibagbaga ni Yahweh kadakayo; denggen ken agtulnogkaminto iti daytoy.'

²⁸ Nangngeng ni Yahweh dagiti sasaoyo idi nagsaokayo kaniak. Kinunana kaniak, 'Nangngengko dagiti sasao dagitoy a tattao, dagiti imbagada kadakayo. Nasayaat ti imbagada.

²⁹ O, ta addaan koma iti kasta a puso, tapno dayawendak ken kanayon a salimetmetanda amin a bilinko, tapno sumayaatda ken dagiti annakda iti agnanayon!

³⁰ Mapanka ket ibagam kadakuada, "Agsublikayo kadagiti toldayo."

³¹ Ngem no maipapan kadakayo, agtakderkayo iti abayko, ket ibagak kadakayo dagiti amin

a bilin, dagiti alagaden, ken dagiti pangngeddeng nga isuroyo kadakuada, tapno salimetmetanda dagitoy iti daga nga itedko kadakuada a tagikuaenda.'

³² Salimetmetanyo ngarud ti imbilin ni Yahweh a Diosyo kadakayo; saankayo a sumiasi iti makannawan wenno iti makannigid.

³³ Magnakayo iti amin a wagas nga imbilin ni Yahweh kadakayo, tapno agbiagkayo, ken tapno sumayaatkayo, ken tapno mapaatiddugyo dagiti al-aldawyo iti daga a tagikuaenyo.

6

¹ Ita, dagitoy dagiti bilin, alagaden, ken pangngeddeng nga imbilin ni Yahweh a Diosyo kaniak nga isurok kadakayo, tapno masalimetmetanyo dagitoy iti daga a ballasiwenyo ti Jordan tapno tagikuaenyo;

² tapno maidayawyo ni Yahweh a Diosyo, tapno masalimetmetanyo dagiti amin nga alagaden ken bilinna nga ibilbilinko kadakayo—dakayo, dagiti annakyo, ken dagiti annak dagiti annakyo, iti amin nga aldaw ti panagbiagyo, tapno mapaatiddug dagiti al-aldawyo.

³ Denggenyo ngarud dagitoy, Israel, ken salimetmetanyo dagitoy, tapno sumayaatkayo, tapno umadukayo unay, iti daga nga agay-ayus ti gatas ken diro, kas iti inkari ni Yahweh a Dios dagiti ammayo nga aramidenna.

⁴ Denggenyo, Israel: Maymaysa ni Yahweh a Diostayo.

⁵ Ayatenyo ni Yahweh a Diosyo iti amin a pusoyo, iti amin a kararuayo, ken iti amin a pigsayo.

⁶ Addanto iti pusoyo dagiti sasao nga ibil-bilinko kadakayo ita nga aldaw;

⁷ ket siaagawa nga isuroyonto dagitoy kadagiti annakyo; saritaenyo ti maipanggep kadagitoy inton agtugawkayo iti uneg ti balayyo, inton magnakayo iti dalan, inton agiddakayo, ken inton bumangonkayo.

⁸ Igalutyonto dagitoy a kas pagilasinan iti imayo, ken agserbidanto a kas pannakabedbed iti nagbaetan dagiti matayo.

⁹ Isuratyonto dagitoy kadagiti poste ti ridaw ti balayyo ken kadagiti ruanganyo.

¹⁰ Inton ipannakayo ni Yahweh a Diosyo iti daga nga insapatana kadagiti ammayo, kada Abraham, Isaac, ken ni Jacob, nga itedna kadakayo, nga addaan kadagiti dadakkel ken nasayaat unay a ciudad a saanyo nga impatakder,

¹¹ ken balbalay a napno kadagiti amin a kita dagiti nasayaat a banbanag a saanyo nga inaramid, kadagiti bubon a saanyo a kinali, ken kadagiti kaubasan ken olibo a kaykayo a saanyo nga inmula, mangankayonto ket mapnekkayo—

¹² agannadkayo ngarud tapno saanyo a malipatan ni Yahweh, a nangiruar kadakayo iti daga ti Egipto, iti balay ti pannakaadipen.

¹³ Dayawenyo ni Yahweh a Diosyo; isuna ti pagrukbabanyo, ken agsapatakayo babaen iti naganna.

¹⁴ Dikay sumurot kadagiti sabali a dios, dagiti

dios dagiti tattao nga adda iti aglawlawyo—

¹⁵ ta ni Yahweh a Diosyo nga adda iti tengngayo ket managimon a Dios—amangan no sumged ti pungtot ni Yahweh a Diosyo a maibusor kadakayo ket dadaelennakayo iti rabaw ti daga.

¹⁶ Diyo suboken ni Yahweh a Diosyo a kas iti panangsubokyo kenkuana idiay Massa.

¹⁷ Siaagawa a salimetmetanyonto dagiti bilin ni Yahweh a Diosyo, dagiti pammaneknekna, ken dagiti alagadenna, nga imbilinna kadakayo.

¹⁸ Aramidenyo ti nalinteg ken nasayaat iti imatang ni Yahweh, tapno sumayaatkayo, ken tapno maserrek ken matagikuayo ti nadam-eg a daga nga inkari ni Yahweh kadagiti ammayo,

¹⁹ a pagtalawenna dagiti amin a kabusoryo iti sangoananyo, a kas iti imbaga ni Yahweh.

²⁰ Inton saludsoden kadakayo ti anakyo iti tiempo nga umay, a kunana, 'Ania ti kayat a sawen dagitoy a banbanag—dagiti pammaneknek, dagiti alagaden, ken dagiti daduma a panggeddeng nga imbilin ni Yahweh a Diostayo kadakayo?'

²¹ ket kunayonto iti anakyo, 'Tagabunakami idi ni Faraon idiay Egipto; inruarnakami ni Yahweh idiay Egipto babaen iti nabileg nga imana,

²² ken nangipakita isuna kadagiti pagilasinan ken nakaskasdaaw, dakkal ken makadidigra, iti Egipto, kenni Faraon, ken iti amin a balayna, iti sangoanan dagiti matatayo;

²³ ken inruarnatayo sadiay, tapno maipan-natayo, tapno itedna kadatayo ti daga nga inkarina kadagiti ammatayo.

²⁴ Imbilin ni Yahweh kadatayo a kanayontayo a salimetmetan amin dagitoy nga alagaden, tapno agbutengtayo kenkuana a Diostayo para iti pagsayaatantayo, tapno taginayonennatayo a biagen, a kas kadatayo iti daytoy nga aldaw.

²⁵ No salimetmetantayo amin dagitoy a bilin iti sangoanan ni Yahweh a Diostayo, kas iti imbilinna kadatayo, daytoyto ti kinalintegtayo.

7

¹ No ipannakayo ni Yahweh a Diosyo iti daga a papananyo tapno tagikuaen, ken pagtalawenna dagiti adu a nasion iti sangoananyo—dagiti Heteo, Gergeseo, Amorreo, Cananeo, Periseo, Heveo, ken Jebuseo—pito a nasion a dakdakkell ken nabilbileg ngem dakayo;

² ket inton ited kadakayo ni Yahweh a Diosyo ti panagballigim kadakuada, inton masabatyo ida iti paggugubatan, masapul a darupenyo ida, ket masapul a dadaelenyo ida a naan-anay. Saankayo a makitulag wenno mangipakita iti asi kadakuada.

³ Saankayo met a makiasawa kadakuada; saanyo nga ited dagiti annakyo a babbai kadagiti annakda a lallaki, ken saanyo nga alaen dagiti annakda a babbai para kadagiti annakyo a lallaki.

⁴ Ta pagtallikudenda dagiti annakyo manipud iti panangsursurotda kaniak, tapno agdayawda kadagiti sabali a dios. Isu a sumgedto ti pungtot ni Yahweh maibusor kadakayo, ket dadaelen-nakayonto a dagus.

⁵ Kastoy ti aramidenyo kadakuada: rebbaenyo dagiti altarda, burakenyo dagiti nasagradoan nga adigida, putdenyo ti tekken ti Aserada ken puoranyo dagiti nasukog a didiosenda.

⁶ Ta maysakayo a nasion a nailasin para kenni Yahweh a Diosyo. Pinilinakayo nga agbalin a tattao a para kenkuana a tagikuaenna, nga adadda ngem kadagiti amin a tattao nga adda iti rupa ti daga.

⁷ Saannakayo nga inayat wenno pinili ni Yahweh gapu ta ad-dukayo ngem kadagiti dadduma a tattao— ta dakayo idi ti kabassitan kadagiti amin a tattao—

⁸ ngem gapu ta ay-ayatennakayo, ken tinarigagayanna a salimetmetan ti insapatana kadagiti ammayo. Daytoy ti makagapu nga inruarnakayo ni Yahweh babaen iti nabileg nga imana ken sinubbotnakayo iti balay ti pannakaibalud, manipud iti ima ni Faraon, nga ari ti Egipto.

⁹ Ammoenyo ngarud a ni Yahweh a Diosyo— isuna ket Dios, ti napudno a Dios, a mangsal-salimetmet kadagiti tulag ken kinapudnona iti sangaribu a henerasion kadagiti agayat kenkuana ken mangsalimetmet kadagiti bilbilinna,

¹⁰ ngem subadanna kadagiti rupada dagiti manggurgura kenkuana, tapno dadaelenna ida; saanto a maasian isuna iti siasinoman kadagiti manggurgura kenkuana; subadannanto isuna iti rupana.

¹¹ Salimetmetam ngarud dagiti bilbilin, dagiti alagaden, ken dagiti pangngeddeng nga imbilinko kenka ita, tapno aramidem dagitoy.

¹² No denggenyo dagitoy a pangngeddeng, ket salimetmetan ken aramidenyo dagitoy, mapasamakto a salimetmetan ni Yahweh a Diosyo ti tulag ken ti kinapudno nga insapatana kadagiti ammayo.

¹³ Ayaten, bendisionan ken paaduennakay-onto; bendisionannanto met ti bunga ti bagiyo ken ti bunga ti dagayo, ti bukelyo, ti baro nga arakyo, ken ti lanayo, ti panagadu dagiti tarakenyo ken ti urbon dagiti arbanyo, iti daga nga insapatana kadagiti ammayo nga itedna kadakayo.

¹⁴ Ad-adda a mabendisionankayo ngem kadagiti sabali a tattao; awanto ti lalaki nga awan anakna wenno lupes a babai kadakayo wenno kadagiti tarakenyo.

¹⁵ Ikkatento ni Yahweh manipud kadakayo dagiti amin a saksakit; awan kadagiti dakes a saksakit ti Egipto a naammoam ti ikabilna kadakayo, ngem ikabilnanto dagitoy kadagiti amin a manggurgura kadakayo.

¹⁶ Ibusenyonto amin dagiti bunggoy dagiti tattao a nangitedan ni Yahweh a Diosyo kadakayo iti balligi, ken saanto a maasian ti matayo kadakuada. Ket saanyonto a dayawen dagiti diosda, ta agbalinto a palab-og dayta kadakayo.

¹⁷ No kunayo iti pusoyo 'Ad-adu dagitoy a nasyon ngem siak; kasano a mapapanawko ida?'—

¹⁸ Saankayo nga agbuteng kadakuada; lagipenyo ti inaramid ni Yahweh a Diosyo kenni Faraon ken kadagiti amin nga Egipto;

¹⁹ ti nakaro a panagsagaba a nakita dagiti matayo, dagiti pagilasinan, dagiti nakaskasdaaw,

ti nabileg nga ima, ken ti panangipakita ti pannakabalin ni Yahweh a Diosyo a nangiruar kadakayo. Isunto met laeng ti aramiden ni Yahweh a Diosyo kadagiti amin a tattao a pagbutbutnganyo.

²⁰ Kasta met, ibaonto ni Yahweh a Diosyo dagiti alimbubuyog kadakuada, agingga a mapukaw iti imatangyo dagiti nabati ken dagiti aglemlem-meng.

²¹ Saankayonto nga agbuteng kadakuada, ta adda kadakayo ni Yahweh a Diosyo, maysa a dakkal ken nakabutbuteng a Dios.

²² In-inutto a papanawen ni Yahweh a Diosyo dagiti nasion iti sangoananyo. Saanyonto a mamparmek ida a mamimpinsan, wenna umadunto unay dagiti atap nga ayup iti aglawlawyo.

²³ Ngem itedto kadakayo ni Yahweh a Diosyo ti panagballigiyo kadakuada no masabatyo ida iti paggugubatan; Tikawennanto ida iti kasta unay agingga a madadaelda.

²⁴ Ikabilnanto dagiti arida iti turayyo, ket pukawenyonto ti naganda iti babaen ti langit. Awanto ti siasinoman a makabael a tumakder iti sangoananyo, agingga a madadaelyo ida.

²⁵ Puoranyonto dagiti nakitikitan a ladawan dagiti diosda; saanyo a tarigagayan ti pirak wenna balitok a nangbalkot kadagitoy a kayatyo la unay nga alaen para kadagiti bagbagiyo, ket mapalab-ogankayo iti daytoy; ta kagura daytoy ni Yahweh a Diosyo.

²⁶ Saankayonto a mangiyuneg iti aniaman a makarimon a banbanag iti balayyo ken rugianyo a dayawen daytoy. Guraen ken karimony-

onto dagitoy, ta nailasin daytoy para iti pan-nakadadael.

8

¹ Masapul a salimetmetanyo dagiti amin a bilbilin nga it-itedko kadakayo ita, tapno agbiag ken umadukayo, ken serrekenyo ket tagikuaenyo ti daga nga insapata ni Yahweh kadagiti ammayo.

² Lagipenyo amin dagiti wagas a panangidalan kadakayo ni Yahweh a Diosyo iti uppata a pulo a tawen idia let-ang, tapno pagpakumbabaenakayo, a masuonakayo tapno maammoanna ti adda iti pusoyo, no salimetmetanyo man dagiti bilbilinna wenno saan.

³ Pinagpakumbaba ken pinagbisinnakayo ket pinakannakayo iti mana, a saanyo pay idi nga ammo, wenno naammoan dagiti kapuonam wenno dagiti ammayo. Inaramidna dagitoy tapno maammoanyo a saan laeng a babaen iti tinapay nga agbiag dagiti tattao, ngem ketdi, babaen kadagiti amin a banbanag a rumuar iti ngiwat ni Yahweh nga agbiag dagiti tattao.

⁴ Saan a dimmaan dagiti kawesyo kadakayo, ken saan a limteg dagiti sakayo bayat dagitoy uppata a pulo a tawen.

⁵ Panunotenyo iti pusoyo, no kasano a palintegen ti maysa a tao ti anakna, kasta met ti panangpalinteg ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

⁶ Salimetmetanyo dagiti bilbilin ni Yahweh a Diosyo, tapno mabalin a magnakayo kadagiti dalanna ket agdayawkayo kenkuana.

⁷ Ta ip-ipannakayo ni Yahweh a Diosyo iti nasayaat a daga, daga dagiti waig ti danum, dagiti burayok ken ubbog, nga agay-ayus kadagiti tanap ken turod;

⁸ daga ti trigo ken sebada, dagiti ubas, dagiti kayo nga igos, ken dagiti granada; daga dagiti kayo nga olibo ken diro.

⁹ Daga daytoy a pangananyo iti tinapay a saan nga agkurang, ken saanyo a papanan nga awanan iti aniaman a banag; daga a dagiti batona ket naaramid iti landok, ken makakalikayo iti gambang kadagiti turodna.

¹⁰ Mangankayo ket mabsugkayo, ket dayawenyo ni Yahweh a Diosyo gapu iti nasayaat a daga nga intedna kadakayo.

¹¹ Agannadkayo ta saanyo a malipatan ni Yahweh a Diosyo, ken saanyo a baybay-an dagiti bilbilinna, dagiti lintegna, ken dagiti alagadenna nga ibilbilinko kadakayo ita.

¹² Tapno saanto a mapasamak nga, inton mangan ket mabsugkayo, ken inton agipatakderkayo kadagiti nasayaat a balbalay ken agnaedkayo kadagitoy,

¹³ ken no umadunto dagiti baka ken arbanyo, ken no umadu dagiti pirak ken balitokyo, ken no immadu amin nga adda kadakayo—

¹⁴ nga iti dayta ket amangan no maipangatonto ti pusoyo, ken malipatanyo ni Yahweh a Diosyo, a nangiruar kadakayo manipud iti daga ti Egipto, manipud iti balay ti pannakaibalud.

¹⁵ Amangan no malipatanyo isuna a nangidalan kadakayo iti nalawa ken nakaam-amak a let-ang, nga ayan dagiti umap-apuy nga uleg ken

manggagama, ken iti mawaw a daga nga awan ti danum; ni Yahweh, a nangparuar iti danum manipud iti bato para kadakayo;

¹⁶ ni Yahweh a nangpakan kadakayo iti mana idiay let-ang a saan a naammoan dag-iti kapuonanyo, tapno pagpakumbabaennakayo, ken tapno suotennakayo, tapno agaramid iti nasayaat kadakayo iti kamaudianan;

¹⁷ ta no saan, mabalin a kunayo iti pusoyo, 'Ti pannakabalinko ken bileg ti imak ti nangpaadda amin kadagitoy a kinabaknang.'

¹⁸ Ngem lagipenyo ni Yahweh a Diosyo, ta isuna ti nangted kadakayo iti pannakabalin tapno bumaknang; tapno maipasdekna ti tulagna nga insapatana kadagiti ammayo, a kas ita.

¹⁹ Mapasamakto a, no malipatanyo ni Yahweh a Diosyo ket makipagnakayo kadagiti sabali a dios, agdayaw ken agraemkayo kadakuada, agsaksiak maibusor kadakayo ita nga awan duadua a mapukawkayo.

²⁰ Kasla iti panangpukaw ni Yahweh kadagiti nasion iti sangoananyo, kasta met ti pannakapukawyo, gapu ta saankayo a dimngeg iti timek ni Yahweh a Diosyo.

9

¹ Denggem, O Israel, bumallasiwka itan iti Jordan, serrekem ket ikkatem ti karbengan dagiti nasion a napigpigs a ken nabilbileg ngem sika nga agtawid iti daga, ken dagiti siudad a nalawa ken naaladan agingga iti langit,

² dadakkel ken natatayag a tattao, dagiti annak ti Anakim, nga am-ammoyo, ken nangngegyo

dagiti tattao a kunada, 'Siasino ti makatakder iti sangoanan dagiti annak a lalaki ni Anak?'

³ Ammoenyo ngarud ita, a ni Yahweh a Diosyo ket isu ti umun-una kadakayo a kasla umal-alun-on nga apuy; dadaelennanto ida, ket ipabananto ida iti sangoananyo; isu a mapapanaw ken mapukawyo ida a dagus, a kas kinuna ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

⁴ Saanyo a kunaen iti pusoyo, kalpasan a pag-talawen ida ni Yahweh a Diosyo iti sangoananyo, 'Gapu iti kinalintegko nga impannak ni Yahweh a mangtagikua iti daytoy a daga,' ta gapu iti kinadangkes dagitoy a nasion a pappapanawen ni Yahweh ida manipud iti sangoananyo.

⁵ Saan a gapu iti kinalintegyo wenno kinapudno ti pusoyo a sumsumrekkayo a mangtagikua iti dagada; ngem gapu iti kinadangkes dagitoy a nasion a pappapanawen ida ti Diosmo iti sangoananyo, ken tapno maaramidna a pumudno ti sao nga insapatana kadagiti kapuonanyo a ni Abraham, ni Isaac, ken ni Jacob.

⁶ Ammoenyo ngarud, a saan nga it-ited ni Yahweh a Diosyo daytoy nasayaat a daga kadakayo a tagikua-enyo gapu iti kinalintegyo, ta natangken ti uloyo a tattao.

⁷ Lagipenyo ken saanyo a lipaten no kasano a pinaungetyo ni Yahweh a Diosyo idia let-ang; manipud iti aldaw a pimmanawkayoiti daga ti Egipto agingga a nakadanonkayo iti daytoy a lugar, managrebeldakayo idi kenni Yahweh.

⁸ Kasta met idia Horeb pinaungetyo ni Yahweh, ket umanayen ti unget ni Yahweh a panangdadaelna kadakayo.

⁹ Idi simmang-atak idiy bantay a mangawat kadagiti tapi ti bato, dagiti tapi iti tulag nga inaramid ni Yahweh kadakayo, nagtalinaedak idiy bantay iti uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii; saanak a nangan iti tinapay wenno imminom iti danum.

¹⁰ Inted ni Yahweh kaniak dagiti dua a tapi ti bato a nasuratan babaen kadagiti ramayna; naisurat kadagitoy dagiti amin a banbanag a kasla met laeng kadagiti amin a sasao nga inwaragawag ni Yahweh kadakayo idiy bantay manipud iti tengnga ti apuy iti aldaw ti panag-tataripnong.

¹¹ Napasamak daytoy iti pagleppasan ti uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii nga inted ni Yahweh kaniak dagiti dua a tapi ti bato, dagiti tapi ti tulag.

¹² Kinuna ni Yahweh kaniak, "Tumakderka, bumabaka a dagus manipud ditoy, ta dinadael dagiti tattao nga inruarmo manipud Egipto ti bagbagida. Timmalikodda a dagus iti dalan nga imbilinko kadakuada. Nagaramidda iti nasukog a ladawan para kadagiti bagbagida.'

¹³ Maysa pay, nagsao ni Yahweh kaniak ket kinunana, 'Nakitak dagitoy a tattao; natangken ti uloda a tattao.'

¹⁴ Bay-annak koma, tapno madadaelko ida ken pukawek ti naganda iti babaen ti langit, ket mangaramidak kenka iti maysa a nasion a nabilbileg ken dakdakkal ngem isuda.'

¹⁵ Isu a nagsubliak ket simmalogak manipud iti bantay, ket umap-apuy ti bantay. Adda kadagiti imak dagiti dua a tapi ti tulag.

16 Kimmitaak, ket, adtoy, nagbasolkayo kenni Yahweh a Diosyo. Nangsukogkayo iti baka para kadagiti bagbagiyo. Timmallikodkayo iti dalan nga imbilin ni Yahweh kadakayo.

17 Innalak dagiti dua a tapi ket impuruakko manipud kadagiti imak. Binurakko dagitoy iti sangoanan dagiti matayo.

18 Nagpaklebak manen iti sangoanan ni Yahweh iti uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii; saanak a nangan iti tinapay wenno imminom iti danum, gapu kadagiti amin a basbasol a naaramidyo, iti panangaramid iti dayta a dakes iti imatang ni Yahweh, isu a makaunget isuna.

19 Ta mabutengak iti pungtot ken ti nakaro a saan a pannakaay-ayo ni Yahweh kadakayo a makaanay a panangdadaelna kadakayo. Ngem dimngeg met ni Yahweh kaniak kadagita a tiempo.

20 Nakaunget unay ni Yahweh kenni Aaron isu a kayatna a dadaelen isuna; inkararagak met ni Aaron iti dayta met laeng a tiempo.

21 Innalak dagiti basolyo, ti baka nga inaramidyo, ket pinuorak, pinang-or ken binurborko iti napino daytoy, agingga a kas kapino ti tapuk. Imbellengko ti tapukna iti waig nga agay-ayus manipud iti bantay.

22 Idiay Tabera, idiay Massa, ken idiay Kibroth Hattaavah, pinagpungtotyo ni Yahweh.

23 Idi imbaonnakayo ni Yahweh idiay Kades Barnea ket kinunana, 'Sumang-atkayo ket tagikuaenyo ti daga nga intedko kadakayo,' ket sinukiryo dagiti bilbilin ni Yahweh a Diosyo

ket saankayo a namati ken dimngeg iti timekna.

²⁴ Sinukiryoy ni Yahweh manipud pay iti aldaw a naam-ammokayo.

²⁵ Isu a nagpaklebak iti sangoanan ni Yahweh iti uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii, gapu ta kinunana a dadaelennakayo.

²⁶ Nagkararagak kenni Yahweh ket kinunak, 'O Yahweh nga Apo, saanmo a dadaelen dagiti tattaom wenno ti tawidmo nga inispalmo babaen iti kinadakkermo, nga inruarmo manipud Egipto babaen iti nabileg nga imam.

²⁷ Lagipem dagiti adipenmo a ni Abraham, ni Isaac ken ni Jacob; saanmo a kitaen ti kinatangken ti ulo dagitoy a tattao, wenno ti kinadangesda, wenno dagiti basolda,

²⁸ tapno ti daga a nangiruaram kadakami rumbeng nga ibagada, "Gapu ta saan a naipan ida ni Yahweh iti daga nga inkarina kadakuada, ken gapu ta kagurana ida, inruarna ida tapno papatayenna ida idia let-ang."

²⁹ Nupay kasta, isuda dagiti tattaom ken tawidmo, nga inruarmo babaen iti naindaklan a pigsam ken babaen iti panangipakitam iti panakabalinmo.'

10

¹ Iti dayta a tiempo kinuna ni Yahweh kaniak, 'Mangtikapka iti dua a tapi ti bato a kas iti immuna, ket umayka kaniak idia bantay, ket agaramidka iti lakasa a naaramid iti kayo.

² Isuratkonto kadagiti tapi dagiti sasao nga adda kadagiti immuna a tapi ti bato a binurakmo, ket ikargamto dagitoy iti lakasa.'

³ Isu a nagaramidak iti lakasa manipud iti kayo nga acacia, ken nangtikapak iti dua a tapi ti bato a kas iti immuna, ket simmang-atak iti bantay, nga adda kadagiti imak dagiti dua a tapi ti bato.

⁴ Insuratna kadagiti tapi, kasla iti immuna a naisurat, dagiti Sangapulo a Bilin nga insao ni Yahweh kadakayo iti bantay manipud iti tengnga ti apuy iti aldaw ti panagtataripnong; ket inted ni Yahweh kaniak dagitoy.

⁵ Nagsubliak ket simmalogak manipud iti bantay ket inkabilko dagiti tapi iti lakasa nga inaramidko; adda dagitoy sadiay, a kas iti imbilin ni Yahweh kaniak.”

⁶ (Nagdaliasat dagiti tattao ti Israel manipud Beerot Bene Jaakan agingga idiaiy Moserah. Natay sadiay ni Aaron, ket intabonda isuna sadiay; ni Eleasar nga anakna, nagserbi a padi a kasukatna.

⁷ Manipud sadiay, nagdaliasatda agingga idiaiy Gudguda ket manipud Gudguda agingga idiaiy Jotbat, maysa a daga dagiti waig ti danum.

⁸ Iti dayta a tiempo, pinili ni Yahweh ti tribu ni Levi a mangawit iti lakasa ti pammaneknek ni Yahweh, tapno agtakder iti sangoanan ni Yahweh nga agserbi kenkuana, ken tapno mangbendision kadagiti tattao iti naganna a kas ita nga aldaw.

⁹ Awan ngarud ti paset wenno tawid ni Levi a daga a pakairamananna kadagiti kakabsatna; ni Yahweh ti tawidna, kas insao ni Yahweh a Diosyo kenkuana.)

¹⁰ “Nagtalinaedak iti bantay a kas iti immuna a tiempo, uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii. Dimngeg met kaniak ni Yahweh iti

dayta a tiempo; Saan a tinarigagayan ni Yahweh ti panangdadaelna kadakayo.

¹¹ Kinuna ni Yahweh kaniak, 'Tumakderka, mapanka iti sangoanan dagiti tattao tapno idalanmo ida iti pangdaliasatda; serreken ken tagikuaenda ti daga nga insapatak kadagiti kapuonanda nga ited kadakuada.'

¹² Ita Israel, ania ti sapsapulen ni Yahweh a Diosmo kenka, malaksid iti panagbutengmo kenni Yahweh a Diosmo, a magnaka iti amin a wagasna, ayatem isuna, ken agdayawka kenni Yahweh a Diosmo iti isu-amin a puso ken kararuam,

¹³ a salimetmetam dagiti bilbilin ni Yahweh, ken dagiti alagadenna, nga ibilbilinko kenka ita nga aldaw para iti bukodmo a pagsayaatan?

¹⁴ Adtoy, kukua ni Yahweh a Diosmo ti langit ken ti langit dagiti langlangit, ti daga, ken dagiti amin nga adda kadagitoy.

¹⁵ Ni laeng Yahweh ti naay-ayo kadagiti am-mam isu nga inayatna ida, ket pinilinakayo, dagiti kaputotanda, a simmaruno kadakuada, nga ad-adda ngem kadagiti sabali a tattao, a kas iti ar-aramidenna ita nga aldaw.

¹⁶ Ngarud, kugitenyo ti akinruar a kudil ti pusoyo, ken saanyon a patangkenen ti uloyo.

¹⁷ Ta ni Yahweh a Diosyo, isuna ti Dios dagiti dios, ken Apo dagiti amo, ti naindaklan a Dios, ti nabileg ken nakabutbuteng a Dios, nga awan ti ipangpangrunana ken saan nga umaw-awat iti pasuksok.

¹⁸ Ipatpatungpalna ti hustisia kadagiti ulila ken balo, ken ipakpakitana ti ayat kadagiti

gangannaet babaen iti panangitedna kadakuada iti taraon ken pagan-anay.

¹⁹ Ayatenyo ngarud dagiti gan-gannaet; ta gangannaetkayo idi iti daga ti Egipto.

²⁰ Pagbutnganyo ni Yahweh a Diosyo, isuna ti dayawenyo; Masapul a kumpetkayo kenkuana, ken babaen ti naganna ket agsapatakayo.

²¹ Isuna ti dayawyo, ken isuna ti Diosyo, a nangaramid kadagiti naindaklan ken nakabut-buteng a banbanag para kadakayo, a nakita dagiti matayo.

²² Simmalog dagiti ammayo idia y Egipto a kas pitopulo a tattao; ita inaramidnakayo ni Yahweh a Diosyo a kas kaadu dagiti bituen kadagiti langit.

11

¹ Ayatenyo ngarud ni Yahweh a Diosyo ken kankanayon a salimetmetanyo dagiti pagan-nurotanna, dagiti alagadenna, dagiti pangnged-dengna ken dagiti bilbilinna.

² Kitaenyo a saanak a makisarsarita kadagiti annakyo, a saan a nakaammo ken nakakita iti panangdusa ni Yahweh a Diosyo, ti kinadakkeln, ti nabileg nga imana, wenno ti panangipakita iti pannakabalinna,

³ dagiti pagilasinan ken dagiti aramid nga inaramidna idia y tengnga ti Egipto kenni Paraon nga ari iti Egipto, ken iti amin a dagana.

⁴ Wenno naimatanganda ti inaramidna kadagiti armada ti Egipto, kadagiti kabalioda wenno kadagiti karwaheda; no kasano nga inaramidna a lapunosen ida ti danum iti baybay dagiti

Runo idi kamkamatendakayo, ken no kasano a dinadael ida ni Yahweh agingga ita nga aldaw;

⁵ wenno ti inaramidna kadakayo idia y let-ang agingga a nakadanonkayo iti daytoy a disso.

⁶ Wenno nakitada ti inaramid ni Yahweh kada Datan ken Abiram, dagiti annak a lalaki ni Eliab nga anak a lalaki ni Ruben; no kasano a nalukatan ti ngiwat ti daga ket inalun-onna ida, dagiti sangakabbalayanda, dagiti toldada, ken amin a sibibiag a banag a simmurot kadakuada, iti tengnga ti amin nga Israel.

⁷ Ngem naimatanganyo dagiti amin a naindakan a trabaho nga inaramid ni Yahweh.

⁸ Salimetmetanyo ngarud dagiti amin a bilbilin nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, tapno pumigsakayo, ken sumrek ket tagikuaenyō ti daga a lasatenyo tapno tagikuaen daytoy;

⁹ ken tapno mapaatiddugyo dagiti al-aldawyo iti daga nga insapata ni Yahweh nga ited kadagiti ammayo ken kadagiti kaputotanda, maysa a daga nga agay-ayus iti gatas ken diro.

¹⁰ Ta ti daga a serrekanyo tapno tagikuaen ket saan a kasla iti daga ti Egipto a naggapuanyo, a nagmulaanyo iti bukel ken sinibuganyo daytoy babaen kadagiti sakayo, a kasla maysa a minuyongan dagiti mulmula;

¹¹ ngem ti daga a papananyo tapno tagikuaen daytoy, ket maysa a daga dagiti turod ken tanap, nga umin-inom iti danum ti tudo dagiti langit,

¹² maysa a daga nga ay-aywanan ni Yahweh a Diosyo; kankanayon nga adda ditoy dagiti mata ni Yahweh a Diosyo, manipud ti pangrugian agingga iti paggibusan ti tawen.

13 Mapasamakto daytoy, no dumngegkayo a sipapasnek kadagiti bilbilin nga ibilinko kadakayo ita nga ayatenyo ni Yahweh a Diosyo, ken agserbikayo kenkuana iti amin a puso ken kararuayo,

14 a mangitedakto ti tudo iti dagayo iti panawenna, ti umun-una ken maud-udi a tudo, tapno makaapitkayo kadagiti mulayo, ti baro nga arak ken lanayo.

15 Mangitedakto iti ruot kadagiti taltalonyo para kadagiti bakayo, ken mangan ket map-nekkayonto.

16 Agannadkayo, tapno saan a maallilaw ti pusoyo, ket tumallikod ken agdaydayawkayo iti sabali a dios ken agrukobkayo kadagitoy;

17 tapno saan a sumged ti pungtot ni Yahweh a maibusor kadakayo, ken tapno saanna nga irekep dagiti langlangit, tapno pagtudoenna, ken mangted iti bunga ti daga, ket tapno saankayo a mapukaw a dagus iti nasayaat a daga nga it-ited ni Yahweh kadakayo.

18 Ikabilyo ngarud dagitoy a sasaok iti puso ken kararuayo; iganlutyo dagitoy a kas pagilasinan iti imayo, ken agbalinda a kas bedbed ti nagbaetan dagiti matayo.

19 Isuroyo dagitoy kadagiti annakyo ken sar-itaenyo ti maipapan kadagitoy no agtugtu-gawkayo iti balayyo, no magmagnakayo iti dalan, no agid-iddakayo, ken no bumangonkayo.

20 Isuratyonto dagitoy kadagiti poste ti ridaw dagiti balayyo ken kadagiti ruangan ti siudadyo,

21 tapno umadunto dagiti al-aldawyo, ken dag-iti al-aldaw dagiti annakyo, iti daga nga inkari ni

Yahweh kadagiti ammayo nga itedna kadakuada, kas kaadu dagiti al-aldaw idiaiy langit a ngatoen ti daga.

²² Ta no sipapasnek a salimetmetanyo dagitoy a bilbilin nga ibilbilinko kadakayo, tapno aramiden dagitoy, nga ayatenyo ni Yahweh a Diosyo, a magnakayo iti amin a dalanna, ken kumpetkayo kenkuana,

²³ ket papanawento ni Yahweh amin dagitoy a nasnasion iti sangoananyo, ket pagtalawenyonto dagiti nasion a dakdakkal ken nabilbileg ngem dakayo.

²⁴ Agbalinto a kukuayo ti tunggal lugar a mabaddekan dagiti dapanyo; manipud iti letang agingga iti Libano, manipud iti karayan, ti Karayan Euprates, agingga iti baybay iti laud ti agbalinto a beddengyo.

²⁵ Awanto ti tao a makabael a tumakder iti sangoananyo; Mangikabilto ni Yahweh a Diosyo iti pagbutngan ken panagamakda kadakayo iti amin a daga a baddekanyo, kas imbagana kadakayo.

²⁶ Adtoy, ikabilko iti sangoananyo ita nga aldaw iti maysa a bendision ken maysa a lunod;

²⁷ ti bendision, no dumngegkayo kadagiti bilbilin ni Yahweh a Diosyo nga ibilinko kadakayo ita nga aldaw,

²⁸ ken ti lunod, no saankayo a dumngeg kadagiti bilbilin ni Yahweh a Diosyo, ngem sumiasi iti dalan nga ibilinko kadakayo ita nga aldaw, tapno sumurot kadagiti sabali a dios a saanyo nga ammo.

²⁹ Mapasamakto daytoy, inton ipannakayo ni

Yahweh a Diosyo iti daga nga apanyo tagikuaen, nga ikabilyonto ti bendision iti tuktok ti Bantay Gerisim, ken ti lunod iti Bantay Ebal.

³⁰ Saan kadi nga adda dagitoy iti ballasiw ti Jordan, laud iti akinlaud a dalan, iti daga dagiti Cananeo nga agnanaed iti Araba, a sango ti Gilgal, nga abay dagiti kayo a Lugo?

³¹ Ta ballasiwenyo ti karayan Jordan tapno apanyo tagikuaen ti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo, ket tagikuaen ken agnaedkayo iti daytoy.

³² Salimetmetanyo amin dagiti alagaden ken pangngeddeng nga ikabilko iti sangoananyo ita nga aldaw.

12

¹ Dagitoy dagiti alagaden ken bilbilin a salimetmetanyo iti daga nga it-ited ni Yahweh, ti Dios dagiti ammayo, nga itedna a tagikuaenyo, iti amin nga al-aldaw nga agbibigkayo iti daga.

² Awan duadua a dadaelenyonto amin dagiti lugar a nagdaydayawanda kadagiti dios dagiti nasion a tagikuaenyo, kadagiti nangato a banbantay, kadagiti turturod, ken iti sirok ti tunggal nalangto a kayo;

³ ken rebbaenyonto dagiti altarda, burborenyo dagiti nasagradoan a bato nga adigida, ken puoranyo dagiti tekken ti Aserada; putdenyo dagiti nakitikitan a ladawan dagiti diosda ken dadaelenyo dagiti naganda iti dayta a lugar.

⁴ Saankayo nga agdaydayaw kenni Yahweh a Diosyo iti kasta a wagas.

⁵ Ngem iti lugar a piliento ni Yahweh a Diosyo kadagiti amin a tribu a pangikabilanna iti naganna, daytanta ti lugar a pagnaedanna, ken sadiayto ti papananyo.

⁶ Sadiayto ti pangipananyo kadagiti daton a maipuur amin, dagiti sakripisioyo, dagiti apagkapulloyo, ken dagiti daton nga idatag dagiti imayo, dagiti sapata a datonyo, dagiti daton nga agtaud iti kaungganyo, ken dagiti inauna nga annak dagiti baka ken karneroyo.

⁷ Sadiayto ti pangananyo iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo ken agrag-okayo kadagiti amin a banag a nangikabilanyo kadagiti imayo, dakayo ken dagiti sangakabbalayanyo, a nangbendisioanan ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

⁸ Saanyonto nga aramididen amin dagiti banbanag nga ar-aramidentayo ditoy ita nga aldaw, ita ar-aramiden ti tunggal maysa ti umno kadagiti bukodda a mata,

⁹ ta saankayo pay a nakadanon iti panaginana, iti tawid nga it-ited kadakayo ni Yahweh a Diosyo.

¹⁰ Ngem inton bumallasiwkayo iti Jordan ken agnaed iti daga nga ipatawid ni Yahweh a Diosyo kadakayo, ken no ikkannakayo iti inana manipud kadagiti amin a kabusoryo iti aglawlawyo, tapno agbiagkayo a natalged,

¹¹ ket mapasamakto dayta iti lugar a pilien ni Yahweh a Diosyo a panginaedanna ti naganna, ipanyonto sadiay dagiti amin nga ibilinko kadakayo: dagiti daton a maipuur amin, dagiti sakripisioyo, dagiti apagkapulloyo, dagiti daton nga idatag dagiti imayo, ken amin dagiti piniliyo

a daton para kadagiti sapata nga isapatayo kenni Yahweh.

¹² Agra-okayonto iti imatang ni Yahweh a Diosyo—dakayo, dagiti annakyo a lallaki ken babbai, dagiti adipenyo a lallaki ken babbai, ken dagiti Levita nga adda iti uneg ti ruanganyo, gapu ta awan iti pasetna wenno matawid kadakayo.

¹³ Agannadkayo a saanyo nga idaton ti datonyo a maipuur amin iti tunggal lugar a makitayo;

¹⁴ Ngem iti lugar a piliento ni Yahweh ti maysa kadagiti tribuyo ti pangidatonanyo kadagiti daton a maipuur amin, ket aramidenyonto sadiay ti amin a banag nga ibilinko kadakayo.

¹⁵ Nupay kasta, mabalinyo ti mangparti ken mangan kadagiti ayup iti uneg ti amin a ruanganyo, no tarigagayanyo, nga aw-awaten ti bendision ni Yahweh a Diosyo kadagiti amin nga itedna kadakayo; agpada a mabalin a kanen daytoy dagiti saan a nadalus ken dagiti nadalus a tattao, dagiti ayup a kas iti gasela ken ti ugsa.

¹⁶ Ngem saanyo a kanen ti dara; ibukbokyo daytoy iti daga a kasla danum.

¹⁷ Saanyo a mabalin a kanen iti uneg dagiti ruanganyo ti apagkapullo ti trigoyo, baro nga arakyo, lanayo, wenno ti inauna nga anak ti baka ken karneroyo; ken saanyo a kanen ti aniaman a karne nga idatonyo a mapakuyogan iti aniaman kadagiti sapata nga aramidenyono, wenno dayta ket daton a nagtaud iti kaunganyo, wenno daton nga idatag ti imayo.

¹⁸ Ngem ketdi, kanenyonto daytoy iti san-goanan ni Yahweh a Diosyo iti lugar a pilienna—

dakayo, dagiti annakyo a lallaki ken babbai, dagiti adipenyo a lallaki ken babbai, ken dagiti Levita nga adda iti uneg dagiti ruanganyo; agrag-okayonto iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo maipapan kadagiti amin a banbanag a pangik-abilanyo kadagiti imayo.

¹⁹ Annadanyo ti bagiyo a saanyo a baybay-an dagiti Levita bayat iti panagnaedyo iti dagayo.

²⁰ Inton palawaen ni Yahweh a Diosyo dagiti beddengyo, kas inkarina kadakayo, ket ibagayo, 'Manganak iti lasag,' gapu iti tarigagayyo a mangan iti karne, mabalinkayo a mangan iti karne, kas tartarigagayan ti kararuayo.

²¹ No adayo unay kadakayo ti lugar a pilien ni Yahweh a Diosyo a pangikabilanna iti naganna, ket mabalinyo ti mangparti iti sumagmamano kadagiti baka ken karnero nga inted ni Yahweh kadakayo, kas imbilinko kadakayo; mabalinyo a kanen daytoy iti uneg dagiti ruanganyo, kas tartarigagayan iti kararuayo.

²² Kasla iti panagsida iti gasela ken ti ugsa, isu a mabalinyo a kanen daytoy; agpada a mabalin a mangan iti daytoy ti saan a nadalus ken ti nadalus a tattao.

²³ Siguradoenyo laeng a saanyo a kanen ti dara, ta ti dara ket isu ti biag; saanyo a kanen ti biag agraman ti karne.

²⁴ Saanyonto a kanen daytoy; Ibukbokyonto daytoy iti daga a kasla danum.

²⁵ Saanyonto a kanen daytoy, tapno sumayaatkayonto, ken dagiti annakyo a sumarsaruno kadakayo, no aramidenyo ti umno iti imatang ni Yahweh.

²⁶ Ngem dagiti banag a kukua ni Yahweh nga adda kadakayo, ken dagiti daton para kadagiti sapatayo—alaenyo dagitoy ket mapankayo iti lugar a pilien ni Yahweh.

²⁷ Idatonyonto sadiay dagiti datonyo a maipuur amin, ti karne ken ti dara, iti rabaw ti altar ni Yahweh a Diosyo; maibukbokto ti dara dagiti sakripisioyo iti altar ni Yahweh a Diosyo, ket kanenyonto ti lasag.

²⁸ Ngilinenyo ken denggenyo amin dagitoy a sasao nga ibilinko kadakayo, tapno sumayaatkayo ken dagiti annakyo a sumarsaruno kadakayo iti agnanayon, no aramidenyo ti nasayaat ken umno iti imatang ni Yahweh a Diosyo.

²⁹ No dadaelen ni Yahweh a Diosyo dagiti nasion iti sangoananyo, inton serrekenyo tapno tagikuaen dagitoy, ket matagikuayo dagitoy, ket agnaedkayo iti dagada,

³⁰ Agannadkayo tapno saankayo a mapalabogan iti panangsursurotyo kadakuada, kalpasan a nadadaelda iti sangoananyo—mapalabogankayo iti panangammo kadagiti diosda, iti panagdamdamag, "Kasano ti panagdaydayaw dagitoy a nasion kadigiti diosda? Kastanto met ti aramidek."

³¹ Saanyonto nga aramiden dayta kas panangraemyo kenni Yahweh a Diosyo, ta amin a banag a makarimon ken kagurgura ni Yahweh, ket inaramidda kadagiti diosda; puoranda pay dagiti annakda a lallaki ken babbai para kadagiti diosda.

³² Aniaman nga ibilinko kadakayo, ngilinenyo

daytoy. Saanyo a kissayan wenno nayunan daytoy.

13

¹ No adda iti tumakder kadakayo a maysa a profeta wenno mangilawlawag kadagiti tagtagainep, ken no ikkannakayo iti maysa a pagilasinan wenno nakaskasdaaw,

² ket no mapasamak ti pagilasinan wenno nakaskasdaaw, nga insaona kadakayo ket kunaenna, 'Intayo sumurot kadagiti sabali a dios, a saanyo pay a naam-ammo, ket agdayawtayo kadakuada,'

³ saanyo a denggen dagiti sasao dayta a profeta, wenno dayta a mangilawlawag kadagiti tagtagainep; ta susuotennakayo ni Yahweh a Diosyo tapno maammoanna no ay-ayatenyo isuna iti isu-amin a puso ken kararuayo.

⁴ Magnakayo a sumurot kenni Yahweh a Diosyo, dayawenyo isuna, salimetmetanyo dagiti bilbilinna, ken agtulnogkayo iti timekna, agday-dayaw ken kumpetkayo kenkuana.

⁵ Mapapatayto dayta a profeta wenno mangilawlawag kadagiti tagtagainep, gapu ta nagsao isuna iti panagsukir kenni Yahweh a Diosyo, a nangiruar kadakayo iti daga ti Egipto, ken ti nangsubbot kadakayo manipud iti balay ti pannakaadipen. Tartarigagayan dayta a profeta nga ilisidakayo iti dalan nga imbilin ni Yahweh a Diosyo a pagnaanyo. Isu nga ikkatenyoy ti kinadakes kadakayo.

⁶ Kas pangarigan, ti kabsatyo a lallaki, nga anak a lalaki ni nanangyo, wenno ti anakyo a

lalaki wenna babai, wenna ti asawa a babai iti barukongyo, wenna ti gayyemyo nga isu ket kasla bukodyo a kararua, ket sililimed a mangsugsog kadakayo ken ibagbagana, 'Intayo agdayaw kadagiti sabali a dios a saanyo nga am-ammo, uray dakayo wenna dagiti kapuonanyo—

⁷ siasinoman kadagiti dios dagiti tattao iti aglawlawyo, iti asidegyo, wenna adayo kadakayo, manipud iti maysa a pungto agingga iti sabali a pungto ti daga.'

⁸ Saankayo nga umanamong wenna dumngeg kenkuana. Wenna maasian ti matayo kenkuana, wenna isakit wenna ilemmengyo isuna.

⁹ Ngem ketdi, awan duadua a papatayenyo isuna; dagiti imayo ti umuna a mangpapatay kenkuana, ket kalpasanna ti ima dagiti amin a tattao.

¹⁰ Papatayenyo isuna babaen iti panangbato, gapu ta pinadasnaka nga iyadayo manipud kenni Yahweh a Diosyo, a nangiruar kadakayo iti daga ti Egipto, iti balay ti pannakaadipen.

¹¹ Mangngegto amin ti Israel ket agbutengda, ket saandan nga ituloy ti agaramid kadagito y a kita ti kinadangkes kadakayo.

¹² No makangngegyo ti siasinoman a mangibagbaga maipanggep iti maysa kadagiti siudadyo, nga it-ited ni Yahweh a Diosyo a pag-naedanyo:

¹³ Pimmanaw ti sumagmamano kadagiti nadangkes a kakaduayo ken iyaw-awanda dagiti agnanaed iti siudadda ken kunada, 'Mapantayo ket agdaydayaw kadagiti sabali a dios a saanyo pay nga am-ammo.'

14 Kalpasanna, sukimatenyo dagiti pammaneknek, palutpotenyo, ken amirisenyo a naimbag. No pudno ken sigurado a naaramid ti makarimon a banag kadakayo—

15 ket awan duadua a rautenyonto dagiti agnanaed iti dayta a siudad babaen iti tadem ti kampilanyo, naan-anay a dadaelenyo daytoy ken dagiti amin a tattao nga adda ditoy, karaman dagiti tarakenda, babaen iti tadem ti kampilan.

16 Urnongenyo amin dagiti nasamsam iti tengnga iti dalanda ken puoranyo ti siudad, kasta met dagiti amin a nasamsamna—para kenni Yahweh a Diosyo. Agbalinto a gabsuon ti pannadadael ti siudad iti agnanayon, masapul a saanen a pulos a maipatakder manen.

17 Masapul nga awan ti dumket iti imayo kadagiti banbanag a nailasin a madadael. Masapul a daytoy ti mapasamak, tapno ibabawinto ni Yahweh ti kinauyong ti ungetna, kaasiannakayo, makipagrikna kadakayo, ken paadoenna ti bilangyo, kas insapatana kadagiti ammayo.

18 Aramidennanto daytoy gapu ta dumdumnggekayo iti timek ni Yahweh a Diosyo, tapno salimetmetanyo amin dagiti bilinna nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, nga aramidenyo ti umno kadagiti mata ni Yahweh a Diosyo.

14

1 Dakayo dagiti tattao ni Yahweh a Diosyo. Saanyo a sugaten dagiti bagbagiyo, wenna kiskisan ti aniaman a paset ti rupayo para iti natay.

² Ta maysakayo a nasion a nailasin para kenni Yahweh a Diosyo, ken pinilinakayo ni Yahweh nga agbalin a tattaona para iti bukodna a sanikua, nga ad-adda ngem kadagiti amin a tattao nga adda iti rabaw ti daga.

³ Masapul a saankayo a mangan iti aniaman a banag a makarimon.

⁴ Dagitoy dagiti ayup a mabalinyo a kanen: ti nakapon a baka, ti karnero, ken ti kalding,

⁵ ti ugsa, ti gasela, ti korso, ti atap a kalding, unikornio, atap a baka ken atap a karnero.

⁶ Mabalinyo a kanen dagiti ayup a nagpisi ti kukona, dayta ket naggudua ti kukona, ken agngatingat.

⁷ Nupay kasta, masapul a saanyo a kanen dagiti dadduma nga ayup nga agngatingat wenno naggudua ti kukona: ti kamelio, ti kuneho, ken ti atap a kuneho; gapu ta agngatingatda ngem saan a nagpisi ti kukona, narugitda para kadakayo.

⁸ Narugit pay ti baboy para kadakayo gapu ta nagpisi dagiti kukona ngem saan nga agngatingat; narugit daytoy kadakayo. Saanyo a kanen ti karne ti baboy, ken saanyo a sagiden dagiti bangkayda

⁹ Dagitoy dagiti banbanag nga adda iti danum a mabalinyo a kanen: aniaman nga addaan iti pigar ken siksik;

¹⁰ ngem masapul a saanyo a kanen ti aniaman nga awan iti pigar ken siksikna; narugitda para kadakayo.

¹¹ Mabalinyo a kanen dagiti amin a billit a nadalus.

¹² Ngem dagitoy dagiti billit a masapul a

- saanyo a kanen: ti agila, ti asor, ti agila ti taaw,
13 ti kakok ken ti sawi, aniaman a kita ti kali,
14 aniaman a kita ti rabena,
15 ken ti abestrus, ken ti kalaw, ken ti garseta
ken aniaman a kita ti wak,
16 ti puek, ti kullaaw, ken kalamon,
17 ti pelikano, ti buitire, ti gabiota,
18 ken ti tikbaboy, aniaman a kita ti kannn-
away, ti abubillia, ken ti panniki.
19 Amin a nagpayak, dagiti agkarkaradap a
banbanag ket narugit para kadakayo; masapul
a saanda a makan.
20 Mabalinyo a kanen amin dagiti nadalus a
banbanag a tumatayab.
21 Saanyo a kanen ti aniaman a natay lattan;
mabalinyo nga ipadawat daytoy iti ganggannaet
nga adda iti uneg dagiti ruanganyo, tapno ma-
balinna a kanen daytoy; wenna mabalinyo nga
ilako daytoy iti ganggannaet. Ta maysakayo a
nasion a nailasin para kenni Yahweh a Diosyo.
Masapul a saanyo nga ipaburek ti ubing a
kalding iti gatas ti inana.
22 Masapul a sigurado a pagkapulloenyo amin
a maani ti bin-iyo nga agtaud iti talon iti tinawen.
23 Masapul a kanenyo iti sangoanan ni Yahweh
a Diosyo, iti lugar a pilienna a kas santuariona,
ti apagkapullo ti trigoyo, iti baro nga arakyo, ti
lanayo, ken dagiti inauna nga annak ti baka ken
karneroyo; tapno masursuroyo ti kankanayon a
panagdayaw kenni Yahweh a Diosyo.
24 No atiddug unay para kadakayo ti panag-
daliasat ket saanyo a kabaelan nga awiten day-
toy, gapu ta adayo unay kadakayo ti lugar a

pilien ni Yahweh a Diosyo a kas santuariona, ket inton bendisionannakayo ni Yahweh a Diosyo,

²⁵ isukatyo ti daton iti kuarta, igalutyo ti kuarta iti imayo, ket mapankayo iti lugar a piliento ni Yahweh a Diosyo.

²⁶ Busbosenyo sadiay ti kuarta iti aniaman a tarigagayyo; para iti nakapon a baka, karnero, arak, wenno naingel a mainom, wenno para iti aniaman a tarigagayyo; kanenyonto iti sanggoanan ni Yahweh a Diosyo sadiay, ket agragokayonto, dakayo ken ti sangakabbalayanyo.

²⁷ Ti Levita nga adda iti uneg dagiti ruanganyo—saanyo isuna a baybay-an, ta awan iti paset wenno tawidna kadakayo.

²⁸ Iti pagleppasan iti tunggal tallo a tawen ket idatagyo amin dagiti apagkapullo ti apityo iti isu met la a tawen, ken ipempenyo iti uneg dagiti ruanganyo;

²⁹ ket ti Levita, gapu ta awan iti paset wenno tawidna kadakayo, ken ti ganggannaet, ti ulila, ken ti balo nga adda iti uneg dagiti ruanganyo, umaydanto mangan ket mapnekda. Aramidenyo daytoy tapno bendisionannakayo ni Yahweh a Diosyo iti amin a trabaho nga aramiden dagiti imayo.

15

¹ Iti panagleppas ti tunggal pito a tawen, masapul a lipatem dagiti utang.

² Daytoy ti wagas iti panangwayawaya: lipatento ti tunggal nakaputang, ti impautangna iti kaarrubana; saannanto a piliten a singiren

daytoy manipud iti kaarrubana wenno iti kab-satna gapu ta naiwaragawag iti pananglipat ni Yahweh kadagiti pautang.

³ Manipud iti maysa a gangannaet mabalinmo a singiren daytoy; ngem ti aniaman a kukuam nga adda iti kabsatmo ket masapul a palubosan dayta ti imam.

⁴ Nupay kasta, awan koma iti napanglaw kadakayo (ta awan duadua a bendisionan-nakanto ni Yahweh iti daga nga it-itedna kenka a kas tawid a tagikuaen),

⁵ no laeng napasnekkayo a dumgeg iti timek ni Yahweh a Diosyo, tapno salimetmetanyo amin dagitoy a bilbilin nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw.

⁶ Ta bendisionannakayonto ni Yahweh a Diosyo, a kas inkarina kadakayo; agpautangkay-onto kadagiti adu a nasnasion, ngem saankay-onto nga umutang; agturaykayonto kadagiti adu a nasnasion, ngem saandakayonto nga iturayan.

⁷ No adda ti maysa a napanglaw a tao kadakayo, maysa kadagiti kakabsatmo, iti uneg ti uray aniaman kadagiti ruangan ti dagayo nga it-ted kadakayo ni Yahweh a Diosyo, masapul a saanyo a patangkenen ta pusoyo wenno dikay ipetpet dayta imayo manipud iti napanglaw a kabsatyo,

⁸ ngem masapul a siguradoenyo nga ilukat ta imayo kenkuana ket saankayo nga agduadua a pautangan isuna iti makaanay a maipaay iti kasapulanna.

⁹ Agannadkayo tapno saan a maaddaan dayta pusoyo iti nadangkes a kapanunotan, a kunayo,

'Asidegen ti maikapito a tawen, ti tawen a panangwayawaya,' tapno saankayo koma a napa-dam maipapan iti napanglaw a kabsaty, ket awan ti itedyo kenkuana; mabalin nga umawag isuna kenni Yahweh maipanggep kadakayo, ket mabalin a pakabasolanyo dayta.

¹⁰ Masapul a siguradoenyo a mangtedkayo kenkuana ket masapul a saan nga agleddaang ta pusoyo no mangtedkayo kenkuana, agsipud ta kas iti subalitna, bendisionakayonto ni Yahweh a Diosyo iti amin nga aramidy ken iti amin a pangaramatanyo ta imayo.

¹¹ Ta dagiti napanglaw ket saanto a pulos a mapukaw iti daga; ibilinko ngarud kadakayo a kunak, 'Masapul a siguradoenyo nga ilukat ta imayo iti kabsaty, iti agkasapulan kadakayo ken dagiti napanglaw iti dagayo.

¹² No ti kabsaty, maysa a Hebreo a lalaki, wenna maysa a Hebreo a babai, ket nailako kadakayo ket agserserbi kadakayo iti innem a tawen, kalpasanna iti maikapito a tawen palubosanyonto isuna a pumanaw a siwayawaya manipud kadakayo.

¹³ Inton palubosanyo isuna a pumanaw a siwayawaya manipud kadakayo, masapul a dikay palubosan isuna a pumanaw nga ima-ima.

¹⁴ Masapul a sipaparaburkayo a mangipaay kenkuana iti aggapu iti arbanyo, ken iti aggapu iti pagirikanyo; ken iti aggapu iti pagpespesanyo iti arak. Kas iti panangbendision kadakayo ni Yahweha a Diosyo, masapul nga itedyo kenkuana.

¹⁵ Masapul a laglagipenyo nga adipenkayo

idi idiyay daga ti Egipto, ket sinubbotnakayo ni Yahweh a Diosyo; isu nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw nga aramidenyo daytoy.

¹⁶ Mapasamakto a no kunana kadakayo, 'Saankayo a panawan,' ta ay-ayatennakayo ken iti balayyo, ken gapu ta nasayaat kadakayo;

¹⁷ ket masapul ngarud a mangalakayo iti maysa a kulokol, ket isu iti pangtebbengyo iti lapayagna iti ayan ti ridaw, ket agbalinto isuna nga adipenyo iti agnanayon. Kastanto met iti aramidenyo iti adipenyo a babai.

¹⁸ Masapul a saan a kasla narigat para kadakayo a palubosanyo isuna a pumanaw a si-wayawaya manipud kadakayo, gapu ta nagserbi isuna kadakayo iti innem a tawen ket naited a mamindua iti gatad ti tatangdanan a tao. Bendisionannakayonto ni Yahweh a Diosyo iti amin nga aramidenyo.

¹⁹ Amin dagiti inauna a kalakian dagiti arban ti karnero ken dagiti pangen iti bakayo ket masapul nga idatonyo kenni Yahweh a Diosyo; dikayonto pagtrabaho dagiti inauna nga annak kadagiti pangen iti bakayo, wenno saanyo a pukisan dagiti inauna nga annak ti arbanyo.

²⁰ Masapul a kanenyo ti inauna iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo iti tinawentawen iti lugar a piliento ni Yahweh, dakayo ken dagiti sangakabalayanyo.

²¹ Ket no adda iti aniaman a pilawna— kas pangarigan, no daytoy ket pilay wenno bulsek, wenno aniaman a pakapilawanna— masapul a saanyo nga idaton daytoy kenni Yahweh a Diosyo.

²² Masapul a kanenyonto daytoy iti uneg dagiti ruanganyo; ti saan a nadalus ken ti nadalus a tattao ket mangan nga agpadpada, a kas iti pannanganmo iti maysa a gasela wenno iti maysa nga ugsa.

²³ Isuna laeng a saanyo a kanen ti darana; masapul nga ibukbukyo ti darana iti daga a kas iti danum.

16

¹ Ngilinenyo ti bulan ti Abib, ken salimetmetanyo ti Ilalabas a maipaay kenni Yahweh a Diosmo, ta impanawnakayo ni Yahweh a Diosyo iti bulan ti Abib iti rabii manipud Egipto.

² Mangidatonkayo ti Ilalabas a maipaay kenni Yahweh a Diosyo a babaen dagiti sumagmamano kadagiti arban iti karneroyo ken kadagiti bakayo iti disso a piliento ni Yahweh a kas santuariona.

³ Kanenyonto ti tinapay nga awan ti lebadurana a kaddua dagitoy; pito nga aldaw a mangankayonto iti tinapay nga awan ti lebadurana a kaddua dagitoy, ti tinapay ti pannakaparparigat; ta nagdardaraskayo a rimmuar manipud iti daga ti Egipto: Aramidenyo daytoy iti amin nga alaldaw iti panagbiagyo tapno malagipyo ti aldaw idi rimmuarkayo iti daga ti Egipto.

⁴ Masapul nga awan iti makita a lebadura kadakayo iti uneg dagiti amin a beddengyo bayat iti pito nga aldaw; wenno masapul nga awan iti aniaman a matedda a karne nga idatonyo iti rabii iti umuna nga aldaw nga agingga iti bigat.

⁵ Saanyo a mabalin nga idaton ti Ilalabas iti uray sadino nga uneg dagiti ruangan ti ciudad nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

⁶ Ngem ketdi, idatonyo iti disso a piliento ni Yahweh a Diosyo a kas sanctuariona. Arami-denyonto sadiay ti daton ti Ilalabas, iti rabii iti ilelennak ti init, iti tiempo ti tawen a rim-muarkayo manipud Egipto.

⁷ Masapul a tunuoenyoy daytoy ket kanenyo iti lugar a piliento ni Yahweh a Diosyo, ket agsublikayonto kadagiti toldayo iti bigat.

⁸ Iti las-ud ti innem nga aldaw ket mangankayo iti tinapay nga awan iti lebadurana; iti maikapito nga aldaw ket addanto iti napasnek a panag-gigimong a maipaay kenni Yahweh a Diosyo; masapul a saankayonto nga agrabaho iti dayta nga aldaw.

⁹ Mangbilang kayonto iti pito a lawas a maipaay iti bagiyo; manipud iti tiempo a rugianyo a gapasen ti trigo, masapul a rugianyo ti agbilang iti pito a lawas.

¹⁰ Masapul a salimetmetanyo ti Fiesta dagiti Lawas a maipaay kenni Yahweh a Diosyo a mabuyogan iti daton a nagtaud iti kaunggan nga itedyo manipud kadagiti imam, segun iti panangbendision kadakayo ni Yahweh a Diosyo.

¹¹ Agrag-okayonto iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo—dakayo, ken ti anakyo a lalaki, ti anakyo a babai, ti adipenyo a lalaki, ti adipenyo a babai, ken ti Levita nga adda iti uneg dagiti ruangan ti siudadyo, ken ti gangannaet, ti ulila ken ti balo nga adda kadakayo, iti disso a piliento ni Yahweh a Diosyo a maipaay iti sanctuariona.

¹² Malagipyonto a maysakayo nga adipen idi idiy Egipto; masapul a tungpalenyo ken arami-denyoy dagitoy nga al-alagaden.

¹³ Masapul a ngilenenyo ti Fiesta dagiti Abong-abong iti las-ud ti pito nga al-aldaw kalpasan a nakaurnongkayo ti panagaapit manipud iti pagtaltaganyo ken manipud iti pagpespesanyo iti ubasyo.

¹⁴ Agrag-okayonto bayat iti fiestayoy— dakayo, ti anakyo a lalaki, ti anakyo a babai, ken ti adipenyo a lalaki ken ti adipenyo a babai, ken ti Levita, ken ti gangannaet, ken ti ulila, ken ti balo, nga adda iti uneg dagiti ruanganyo.

¹⁵ Iti las-ud ti pito nga aldaw, masapul a ngilinenyo ti fiesta a maipaay kenni Yahweh a Diosyo iti disso a piliennanto, gapu ta bendisionannakayonto ni Yahweh a Diosyo iti amin nga apityo ken dagiti amin nga aramid dagiti imayo, ket masapul a naan-anay nga agrag-okayo.

¹⁶ Masapul nga agparang iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo iti mamitlo iti makatawen iti amin a lalaki iti disso a piliennanto: iti Fiesta ti Tinapay nga awan Lebadurana, ken dagiti Fiesta dagiti Lawlawas, ken iti Fiesta dagiti Abong-abong, ket saandanto nga agparang nga ima-ima iti sangoanan ni Yahweh;

¹⁷ ngem ketdi, mangtedto ti tunggal tao kas iti kabaellanna, tapno maammoanyo ti bendision nga inted kadakayo ni Yahweh a Diosyo.

¹⁸ Masapul a mangisaadkayo kadagiti ukom ken opisial kadagiti amin a ruangan ti siudadyo nga it-ited kadakayo ni Yahweh a Diosyo; maaladanto kadagiti tunggal tribuyo, ken masapul

nga ukomendanto dagiti tattao nga addaan iti nalinteg a panangukom.

¹⁹ Masapul a saanyo a piliten ti hustisia; masapul a saankayo a mangipakita iti panangipangpangruna wenno saankayo nga umawat iti pasuksok, ta ti pasuksok ket bulsekenna dagiti mata dagiti masirib ken killoenna dagiti sasao dagiti nalinteg.

²⁰ Masapul a surotenyo ti hustisia, ti laeng hustisia ti surotenyo tapno agbiagkayo ket tawidenyo ti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

²¹ Masapul a saankayo a mangipatakder iti maysa nga Ahsera nga agpaay iti bagiyo, uray ania a kita ti kayo iti sikigan ti altar ni Yahweh a Diosyo nga aramidenyo a maipaay iti bagiyo.

²² Masapul met a saankayo a mangipatakder iti aniaman a nasagradoan nga adigi a bato a maipaay iti bagiyo; a kagurgura ni Yahweh a Diosyo.

17

¹ Masapul a saankayo a mangipaay iti sakripisio kenni Yahweh a Diosyo iti maysa a baka wenno maysa a karnero nga adda pakapilawanna wenno banag a saan a nasayaat, ta makarimon daytoy kenni Yahweh a Diosyo.

² No adda masarakan kadakayo, iti aniaman kadagiti ruangan ti siudadyo nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo, siasinoman a lalaki wenno babai a mangaramid iti dakes iti imatang ni Yahweh a Diosyo ken mangsalungasing iti tulagna—

³ siasiano man a pimmanaw ken nagruk bab kadagiti sabali a dios ken nagruknoy kadagitoy, iti init man, ti bulan, wenno uray aniaman a makitkita nga adda idia langit— a saanko nga imbilin,

⁴ ket no naibaga kadakayo daytoy wenno no nangngeganyo daytoy—ket masapul a mangaramidka iti naannad a panangsukimat. No pudno daytoy ken sigurado a ti kasta a banag a makarimon ket naaramid idia Israel.

⁵ —kalpasanna masapul nga iyegyo dayta a lalaki wenno dayta a babai, a nangaramid iti kastoy a dakes a banag iti ruangan ti siudadyo, dayta a lalaki ken babai, ket masapul a batoenyo dayta a tao inggana a matay.

⁶ Iti ngiwat ti dua wenno tallo a saksi, masapul a mapapatay isuna, ngem iti ngiwat iti maysa laeng a saksi masapul a saan isuna a mapapatay.

⁷ Masapul nga ti ima dagiti saksi ti umuna a mangpapatay kenkuana, ket kalpasanna dagiti im-ima dagiti amin a tattao; ket ikkatenyo ti dakes manipud kadakayo.

⁸ No rumsua ti banag a narigat unay nga ukomenyo—mabalin a maysa a saludsod iti pammapatay wenno saan a naigagara a panakatay, iti kalintegan ti maysa a tao ken kalin-tegan ti sabali a tao, wenno maysa a saludsod a kita ti naaramid a panangdangran, wenno sabali a kita a banag— banbanag a saan a pagkikinnaawatan iti uneg kadagiti ruangan ti siudadyo, masapul ngarud a mapankayo iti lugar a piliento ni Yahweh a Diosyo a kas santuariona.

⁹ Masapul a mapankayo kadagiti papadi, dagiti

kaputotan ni levi, ken iti ukom nga agserserbi iti dayta a tiempo; sapulenyonto dagiti pammagbagada ket iteddanto kadakayo ti panggeddeng.

¹⁰ Masapul a surutenyo ti linteg a naited kadakayo, iti disso a piliento ni Yahweh a kas santuariona. Aramidenyonto a naannad dagiti amin a banbanag nga insuroda nga aramidenyo.

¹¹ Surotenyo ti linteg nga isuroda kadakayo, ken aramidenyo a maiyannurot kadagiti panggeddeng nga itedda kadakayo. Saankayo a sumisiasi kadagiti ibagada kadakayo, iti makannawan wenko iti makattigid.

¹² Siasinoman nga agtignay a sitatangsit, a saan a panangdengdenggeg iti padi a nakatakder nga agserbi iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo, wenko iti saanna a panangdengdenggeg iti ukom—matayto dayta tao; ikkatenyonto ti dakes manipud iti Israel.

¹³ Masapul a dumngeg ken agbuteng dagiti amin a tattao, ket saandanton nga agtignay a sitatangsit.

¹⁴ Inton makadanonkayo iti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo, ken inton matagikuayo daytoy, ket mangrugikayon nga agnaed iti daytoy, ket kunaenyonto, 'Mangisaadakto iti ari a mangituray kaniak, a kas kadagiti amin nasion nga adda iti aglawlawko.'

¹⁵ masapul ngarud a siguradoenyo a mangisaadkayo iti ari a mangituray kadakayo, a piliento ni Yahweh a Diosyo. Masapul a mangisaadkayo iti maysa nga ari a mangituray kadakayo manipud kadagiti kakabsatyo. Saankayo a mangisaad iti maysa a gangannaet,

a saanyo a kabsat, a mangituray kadakayo.

¹⁶ Ngem masapul a saan isuna nga agpaadu kadagiti kabalio a maipaay iti bagina, wenno pasublienna dagiti tattao idia Egipto tapno mapaaduna dagiti kabalio, ta insao ni Yahweh kadakayo, 'Masapul a saankayo nga agsubli manen iti dayta a dalan.'

¹⁷ Ken masapul a saan isuna nga agpaadu iti asawa a maipaay iti bagina, tapno saan nga umadayo ti pusona manipud kenni Yahweh; wenno masapul a saan isuna nga agpaadu kadagiti pirak ken balitok a maipaay iti bagina.

¹⁸ Inton agtugaw isuna iti trono ti pagarianna, masapul nga isuratna ti kopya daytoy a linteg iti maysa a nalukot a pagbasaan a maipaay iti bagina, manipud iti linteg nga adda iti sangoanan dagiti papadi, a Levita.

¹⁹ Masapul nga adda kenkuana ti nalukot a pagbasaan, ken masapul a basaenna daytoy iti amin nga aldaw iti panagbiagna, tapno magsursurona ti agdayaw kenni Yahweh a Diosna, tapno masalimetmetanna dagiti amin a sasao iti daytoy a linteg ken dagitoy nga alagaden, tapno tungpalenna dagitoy.

²⁰ Masapul nga aramidenna daytoy tapno saan nga agpalanguad kadagiti kakabsatna, ken tapno saan isuna a sumisiasi kadagiti bilbilin, iti makannawan wenno iti makattigid; tapno mapaatiddugma koma dagiti al-aldawna iti pagarianna, isuna ken dagiti annakna, kadagiti Israel.

18

¹ Dagiti papadi a Levita, ken amin a tribu ni Levi, awanto ti bingay wenno awanto ti tawidda iti Israel; masapul a kanendanto dagiti datdaton kenni Yahweh a naaramid iti apuy a kas isu ti tawidda.

² Masapul nga awan iti tawidda kadagiti kakabsatda; ni Yahweh ti tawidda a kas kinunana kadakuada.

³ Karbenganto daytoy dagiti papadi manipud kadagiti tattao, manipud kadagiti mangisagut iti daton, baka man daytoy wenno karnero; masapul nga itedda iti padi ti abaga, dagiti dua a pingping ken dagiti naguneg.

⁴ Dagiti umuna a bunga dagiti bukelmo, ti baro nga arakmo, ken ti lanam, dagiti umuna a dutdot dagiti karnerom, masapul nga itedmo kenkuana.

⁵ Ta pinili isuna ni Yahweh a Diosmo kadagiti amin a tribuyo a tumakder nga agserbi iti nagan ni Yahweh, isuna ken dagiti annakna iti agnanayon.

⁶ No umay ti maysa a Levita manipud kadagiti aniaman kadagiti il-iliyo iti amin nga Israel manipud iti pagnanaedanna, ket tarigagayanna iti amin a kararuana nga umay iti disso a piliento ni Yahweh,

⁷ ket masapul ngarud nga agserbi isuna iti nagan ni Yahweh a Diosna kas ar-aramiden dagiti kakabsatna a Levita, nga agtaktakder idiaiy iti sangoanan ni Yahweh.

⁸ Masapul nga agpada iti bingay a kanen, malaksid pay ti aggapu iti paglakoan a tawid ti pamiliana.

⁹ Inton makadanonkayo iti daga nga it-ited kadakayo ni Yahweh a Diosyo, masapul a saanyo a sursuroen nga aramiden dagiti makarimon a banbang dagitoy a nasion,

¹⁰ Masapul nga awan iti siasinoman a masarakan kadakayo a mangipalasad iti apuy ti anakna a lalaki wenno ti anakna a babai, siasinoman a mangus-usar iti panagpadles, siasinoman a mangar-aramid iti panagbuyon, wenno siasinoman a managsalamangka, wenno aniaman a managanito,

¹¹ aniaman a manangilabeg, siasinoman a makisao iti natay, wenno siasinoman a makisao kadagiti espiritu.

¹² Ta siasinoman a mangaramid kadagitoy a banbanag ket makarimon kenni Yahweh; gapu kadagitoy a makarimon a banbanag ket pagtal-talawen ida ni Yahweh a Diosyo manipud iti sangoananyo.

¹³ Masapul koma nga awan iti pakapilawanyo iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo.

¹⁴ Ta dagitoyto a nasion a paksiatenyo ket dumdunggeda kadagiti managanito, ken kadagiti agpadpadles; ngem no maipapan kadakayo, saan nga impalubos ni Yahweh a Diosyo nga aramidenyo ti kasta.

¹⁵ Mangbangonto para kadakayo ni Yahweh a Diosyo iti maysa a propeta nga agtaud kadakayo, maysa kadagiti kakabsatyo, kas kaniak. Masapul a dumngegkayo kenkuana.

¹⁶ Daytoy ti dinawatyo kenni Yahweh a Diosyo idiyay Horeb iti aldaw ti panaggigimong, kin-unayo, 'Saanmin koma a mangngeg manen ti

timek ni Yahweh a Diosmi, wenna makita daytoy dakkel nga apuy ni kaanoman, wenna amangan a mataykaminto.'

¹⁷ Kinuna ni Yahweh kaniak, nasayaat ti imbagada.

¹⁸ Mangisaadakto iti maysa a propeta a maipaay kadakuada nga agtaud kadagiti kakabsatda, kas met laeng kenka. Ikabilko dagiti sasaok iti ngiwatna, ket isaonanto kadakuada dagiti amin nga ibilinko kenkuana.

¹⁹ Mapasamakto a no adda ti siasinoman saan a dumngeg kadagiti sasaok nga isasaona iti naganko, birukekto daytoy kenkuana.

²⁰ Ngem ti propeta nga agsasao a sitatangsit iti naganko, ti sao a saanko nga imbilin kenkuana a saonna, wenna agsao iti nagan dagiti sabali a dios, masapul a matay dayta a propeta.

²¹ No kunaenyo iti pusoyo, 'Kasano a mailasinmi ti mensahe a saan nga insao ni Yahweh?'—

²² no agsasao ti propeta iti nagan ni Yahweh, no saan a rumsua wenna mapasamak dayta a banag, dayta ngarud ket banag a saan nga insao ni Yahweh; insao dayta ti propeta a sitatangsit, ket masapul a saankayo nga agbuteng kenkuana.

19

¹ Inton ikkaten ni Yahweh a Diosyo dagiti nasion, dagiti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo, ken inton sublatanyo ida ket agnaedkayo kadagiti siudadda ken babbalayda,

² masapul a mangpilikayo iti tallo a siudad a para kadakayo iti tengnga ti dagayo nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a tagikuaenyo.

³ Masapul a mangaramidkayo iti dalan ken bingayenyo dagiti beddeng dagiti dagayo iti tallo a paset, ti daga nga ipatpatawid ni Yahweh a Diosyo kadakayo, tapno mabalin nga agkamang sadiay ti siasinoman a makapatay iti sabali a tao.

⁴ Daytoy ti linteg para iti tao a makapatay iti sabali ken agkamang sadiay tapno agbiag: siasinoman ti makapatay iti kaarrubana a saanna nga ingagara, ken saanna a ginura isuna iti napalabas—

⁵ kas iti maysa a tao a mapan idiay bakir a kaduana ti kaarrubana tapno agpuken iti kayo, ket inlayat ti imana ti wasay tapno pukanenna ti kayo, ket nauksot ti ulo ti wasay manipud iti putanna ken natamaan ti kaarrubana isu a natay isuna—masapul ngarud nga agkamang dayta a tao iti maysa kadagitoy a siudad ket agbiag.

⁶ Ta no saan, amangan no kamaten ti mangibales iti dara ti tao a nakapatay, ket iti bara ti ungetna makamakamna isuna gapu ta atidog daytoy a panagdaliasat. Ket kabilen ken papatayenna isuna, uray no saan a maikari a matay dayta a tao; ket saan pay a maikari isuna iti pannakapatay agsipud ta saanna met a kinagura ti kaarrubana sakbay a napasamak daytoy.

⁷ Ngarud, bilinenkayo a mangpilikayo iti tallo a siudad para kadakayo.

⁸ No palawaen ni Yahweh a Diosyo dagiti beddengyo, kas insapatana kadagiti kapuonanyo nga aramidenna, ken itedna kadakayo dagiti amin a daga nga inkarina nga itedna kadagiti kapuonanyo;

⁹ no salimetmetanyo amin dagitoy a bilbilin tapno aramiden dagitoy, nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw—dagiti bilbilin tapno ayaten ni Yahweh a Diosyo ken tapno kankanayon a magna kadagiti dalanna, masapul ngarud nga agnayonkayo iti tallo pay a siudad para kadakayo, malaksid kadagitoy a tallo.

¹⁰ Aramidenyo daytoy tapno saan nga agsayasay ti dara nga awan basolna iti tengnga ti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a kas pannakatawidyo, tapno awan pakabasolanyo iti panagpapatay.

¹¹ Ngem no kagura ti siasinoman ti kaarubana, padpadaananna isuna, tumakder a maibusor kenkuana, ket sinugatanna isuna iti nakaro nga isu ti nakatayanna, ket no agkamang isuna iti maysa kadagitoy a siudad—

¹² masapul ngarud a mangibaon dagiti panglakayen iti siudadna ken isublida isuna manipud sadiay, ket iyawatda isuna iti ima dagiti kabagian nga akinrebbeng, tapno matay isuna.

¹³ Masapul a saan a maasi dagiti matayo kenkuana; ngem ketdi, masapul nga ikkatenyoy ti basol iti panagpatay manipud Israel, tapno sumayaatkayonto.

¹⁴ Masapul a saanyo nga ikkaten ti mohon ti kaarrubayo nga inkabilda iti nabayagen a panawen, iti tawid a tawidenyonto, iti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a tagikuaenyo.

¹⁵ Masapul a saan a tumakder ti maymaysa a saksi a maibusor iti maysa a tao gapu iti aniaman

a kinadakes, wenno gapu iti aniaman a basol, iti aniaman a banag a nagbasolanna; manipud iti ngiwat iti dua a saksi, wenno manipud iti ngiwat iti tallo a saksi, masapul a mapatalgedan ti aniaman a banag.

¹⁶ No bilang ta tumakder ti saan a nalin-teg a saksi a maibusor iti siasinoman tapno mangpaneknek iti maibusor kenkuana iti panagaramidna iti dakes,

¹⁷ Ket ti dua a tattao a nagtaudan daytoy a riri, masapul a tumakder iti sangoanan ni Yahweh, iti sangoanan dagiti papadi ken dagiti uk-ukom nga agserserbi kadagitoy nga al-aldaw.

¹⁸ Masapul a sukimaten a nasayaat dagiti ukom; kitaenyo, no ulbod ti saksi ket siuulbod a nangpaneknek maibusor iti kabsatna,

¹⁹ masapul ngarud nga aramidenyo kenkuana, a kas iti tinarigagayanna nga aramiden iti kabsatna; ket ikkatenyonto ti kinadakes manipud kadakayo.

²⁰ Ket mangngeg ken agbutengto dagiti nabati, ket manipud iti daya a tiempo, saandanton nga agaramid kadagiti kasta a kinadakes kadakayo.

²¹ Masapul a saan a maasi dagiti matayo; biagto ti mangbayad iti biag, mata para iti mata, ngipen para iti ngipen, ima para iti ima, ken saka para iti saka.

20

¹ Inton mapankayo makigubat kadagiti kabu-soryo, ket makitayo dagiti kabalio, lugan a panggubat, ken ad-adu a tattao ngem kadakayo, masapul a saankayo nga agbuteng kadakuada; ta

adda ni Yahweh a Diosyo kadakayo, a nangiruar kadakayo manipud iti daga ti Egipto.

² Inton asidegkayon a makigubat, masapul nga umasideg ti padi ken agsao kadagiti tattao,

³ ket ibagana kadakuada, 'Dumngegkayo, Israel, ita nga aldaw, asidegkayon a makigubat kadagiti kabusoryo; saan koma a maupay dagiti pusoyo; saankayo nga agbuteng, wenno agpigerger, wenno agbuteng kadakuada;

⁴ ta kumuyog ni Yahweh a Diosyo kadakayo a makiranget kadagiti kabusoryo ken mangisalikan kadakayo.'

⁵ Masapul nga agsao dagiti opisial kadagiti tattao ket ibagada, "Siasino a lalaki ti adda ditoy a nangipatakder iti baro a balay ket saanna pay a naidaton daytoy? Palubosanyo isuna nga agsubli iti balayna, tapno saan isuna a matay iti paggugubatan ket sabali a lalaki ti mangidaton iti daytoy.

⁶ Siasino a lalaki ti nagmula iti kaubasan ken saanna pay a napagnumaran ti bunga dagitoy? Palubosanyo isuna nga agsubli iti balayna, tapno saan isuna a matay iti paggugubatan ket sabali a lalaki ti agnumar iti bunga dagitoy.

⁷ Siasino a lalaki ti adda ditoy a naitulag a makiasawa iti maysa a babai ngem saanna pay a naasawa isuna? Palubosanyo isuna nga agsubli iti balayna tapno saan isuna a matay iti paggugubatan ket sabali a lalaki ti mangasawa kenkuana.'

⁸ Masapul nga agsao pay dagiti opisial kadagiti tattao ket kunada, 'Siasino a lalaki ti adda ditoy a managbuteng wenno maup-upay ti pusona?

Palubosanyo isuna nga agsubli iti balayna, tapno saan a marunaw ti puso ti kabsatna a kasla iti pusona.'

⁹ Inton nalpasen ti panagsao dagiti opisial kadagiti tattao, masapul a mangdutokda kadagiti mangidaulo kadakuada.

¹⁰ Inton mapanyo rauten ti maysa a ciudad, idiyayayo ti pannakikapia kadagitoy a tattao.

¹¹ No awatenda ti idiyayayo ket ilukatandakayo iti ruangan, masapul nga inkapilitan nga agtrabaho para kadakayo dagiti amin tattao a masarakan iti daytoy ken masapul nga agserbida kadakayo.

¹² Ngem no saan daytoy a makikapia kadakayo, ngem makigubatda ketdi kadakayo, masapul ngarud a lakubenyoy daytoy,

¹³ ket inton pagballigiennakayo ni Yahweh a Diosyo ken ipaiturayanna ida kadakayo, masapul a papatayenyo ti tunggal lalaki iti ili.

¹⁴ Ngem dagiti babbai, dagiti ubbing, dagiti ayup, ken amin nga adda iti ciudad, ken amin a masamsam ditoy, alaenyonto a kas sinamsamyoy. Usarennyonto dagiti sinamsam dagiti kabusoryoy, nga inted ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

¹⁵ Masapul nga agtignaykayo iti kastoy a wagas kadagiti amin a ciudad nga adayo unay kadakayo, dagiti ciudad a saan a dagiti ciudad kadagitoy sumaganad a nasion.

¹⁶ Kadagiti ciudad dagitoy a tattao nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a kas tawidyoy, masapul nga awan ibatiyoy nga agang-anges.

¹⁷ Ngem ketdi, masapul a dadaelenyoy ida a naan-anay: dagiti Heteoy, ken dagiti Amorreyoy,

dagiti Cananeo, dagiti Perezeeo, dagiti Heveo ken dagiti Jebuseo a kas imbilin ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

¹⁸ Aramidenyo daytoy tapno saandakayo a suroan nga agaramid iti aniaman kadagiti makarimon a wagasda, a kas inaramidda kadagiti didiosenda. No aramidenyo, agbasolkayonto kenni Yahweh a Diosyo.

¹⁹ Inton lakubenyoy ti maysa a ciudad iti nabayag a panawen, a kas iti pannakigubatyo iti daytoy tapno masakupyo, masapul a saanyo a dadaelen dagiti kaykayo daytoy babaen iti panangwasayyo kadagitoy. Ta mabalinyo ti mangan manipud kadagitoy, isu a masapul a saanyo a pukanen dagitoy. Ta tao kadi ti kayo iti taltalon a nasken a lakubenyoy?

²⁰ Dagiti laeng kaykayo nga ammoyo a saan a mabalin a kanen, mabalinyo a dadaelen ken pukanen dagitoy; mangbangonkayonto iti sarikedked a maibusor iti ciudad a makigubat kadakayo, agingga a marba daytoy.

21

¹ No adda nasarakanyo a natay iti daga nga itited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a tagikuaenyo, a nakadasay iti talon, ken saan nga ammo no siasino ti nangdarup kenkuana;

² masapul ngarud a rummuar dagiti panglakayen ken ukomyo, ket masapul a rukodenda dagiti ciudad iti aglawlaw ti napapatay.

³ Ket ti kaasitgan a ciudad iti napapatay a tao—masapul a mangala dagiti panglakayen ditoy iti

bumalasang a baka manipud iti arban, maysa a saan pay a pulos a nagtrabaho, saan pay a naipako.

⁴ Masapul nga isalog dagiti panglakayen iti dayta a ciudad ti bumalasang a baka iti tanap nga adda agay-ayus a danum, maysa a tanap a saan pay a naarado wenno namulaan, ket masapul a matukkol ti tengged ti bumalasang a baka idiy tanap.

⁵ Masapul a mapan dagiti papadi, dagiti kaputotan ni Levi; ta pinili ida ni Yahweh a Diosyo tapno agserbi kenkuana ken mangbendision kadagiti tattao iti nagan ni Yahweh; denggenyo dagiti balakadda, ta ti saoda ti pangngeddengto iti tunggal riri ken kaso iti panagaapa.

⁶ Amin a panglakayen iti ciudad a kaasitgan iti napapatay a tao ket masapul a buggoanda dagiti imada iti rabaw ti bumalasang a baka a natukkol ti tenggedna idiy tanap;

⁷ ket masapul a sumungbatda iti kaso ket kunaenda, 'Saan a pinagsayasay dagiti imami daytoy a dara, wenno nakita dagiti matami daytoy.

⁸ Pakawanem, O Yahweh, dagiti tattao nga Israel, a sinubbotmo, ken saanmo nga ikabil ti basol iti panagsayasay ti dara nga awan basolna iti tengnga dagiti tattao nga Israel.' Ket mapakawandanto iti panagsayasay ti dara.

⁹ Iti kastoy a wagas, ikkatenyonto ti awan basolna a dara iti nagtetengngaanyo, no arami-denyo ti nalinteg iti imatang ni Yahweh.

¹⁰ Inton mapanka makigubat kadagiti kabusormo ket pagballigiennaka ni Yahweh a Diosmo

ken impaiturayanna ida kenka, ket masapul nga alaem ida a kas balud.

¹¹ No adda makitam a napintas a babai kadagiti iti balud, ket adda tarigagaymo kenkuana ken kayatmo isuna nga alaen a kas asawam,

¹² mabalinmo ngarud nga iyawid isuna iti balaymo, kuskosannanto ti ulona ken putdanna dagiti kukona.

¹³ Ussobennanto dagiti pagan-anay a suotna idi naala isuna a kas balud, ket agtalinaedto isuna iti balaymo ken dung-awanna ti ama ken inana iti makabulan. Kalpasan dayta, mabalinmon a kaiddaen isuna ket agbalinkan nga asawana ken agbalin isunan nga asawam.

¹⁴ Ngem no saankan a maragsakan kenkuana, palubosam ngarud isuna a mapan iti kayatna a papanan. Ngem masapul a saanmo a pulos nga ilaklako isuna iti kuarta, ken masapul a saanmo isuna nga ibilang a kasla maysa a tagabu, gapu ta imbabainmo isuna.

¹⁵ No addaan ti maysa a lalaki iti dua nga asawa ket maay-ayat ti maysa ken magurgura ti maysa, ket agpadada a nangipasngay kenkuana iti annak— ti maay-ayat nga asawa ken ti magurgura nga asawa—no ti inauna nga anak ket anak ti magurgura nga asawa,

¹⁶ ket iti aldaw nga ipatawid ti lalaki kadagiti annakna dagiti sanikuana, saanna a mabalin a pagbalinen nga inauna ti anak ti maay-ayat nga asawa sakbay ti anak ti magurgura nga asawa, ti pudno nga inauna nga anak.

¹⁷ Ngem ketdi, masapul a bigbigenna ti inauna nga anak, ti anak ti magurgura nga asawa

babaen iti pannangtedna iti mamindua a bingay iti amin a sanikuana; ta dayta nga anak ti rugi ti pigsana; ti karbengan ti inauna nga anak ket kukuana.

18 No addaan ti maysa a tao iti anak a natangken ti ulona ken nasukir a saan nga agtulnog iti timek ti ama wenno ti inana, ken uray no tubtubngarenda isuna, saanna ida a dengdenggen;

19 masapul ngarud a tenglen isuna ti ama ken inana ket ipanda kadagiti panglakayen iti siudadna ken iti ruangan ti siudadna.

20 Masapul a kunaenda kadagiti panglakayen iti siudadna, 'Natangken ti ulona ken nasukir daytoy nga anakmi a lalaki; saanna a tung-tungpalen ti timekmi; narawet ken mammartek isuna.'

21 Ket masapul a batoen isuna dagiti amin a lalaki iti siudadna agingga a matay; ket maikkaty-onto ti kinadakes kadakayo. Mangngegto amin nga Israelita daytoy ket agbutengda.

22 No nakaaramid ti maysa a lalaki iti basol a maikari iti pannakatay ken mapapatay isuna, ket ibitinyo isuna iti kayo,

23 masapul ngarud a saan nga agpatpatnag ti bagina iti kayo. Ngem ketdi, masapul nga itabonyo isuna iti dayta met laeng nga aldaw; ta inlunod ti Dios ti siasinoman a naibitin. Tungpalenyo daytoy a bilin tapno saanyo a tulawan ti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a kas tawidyo.

22

¹ Masapul a saanyo a buybuyaen a maitawataw ti baka wenno karnero ti padayp nga Israelita ken ilemmenganyo dagitoy; masapul a siguradoenyo nga isubli daytoy kenkuana.

² No adayo ti padayo nga Israelita kadakayo, wenno no saanyo nga am-ammo isuna, masapul ngarud nga iyawidyo ti ayup iti balayyo, ket masapul nga agtalinaedto daytoy kadakayo agingga a sapulenna daytoy, ket masapul ngarud nga isubliyo daytoy kenkuana.

³ Masapul a kasta met laeng ti aramidenyo iti asnona; masapul a kasta met laeng ti aramidenyo iti pagan-anayna; masapul a kasta met laeng ti aramidenyo iti tunggal banag a napukaw ti padayo nga Israelita, aniaman a napukawna ket nasarakanyo; saankayo koma nga aglem-meng.

⁴ Masapul a saanyo a kitkitaen a nakusbo iti dalan ti asno wenno ti baka ti padayo nga Israelita ken ilemmenganyo dagitoy; masapul a siguradoenyo a tulongan isuna a mangitakder manen iti daytoy.

⁵ Masapul a saan nga agkawes ti maysa a babai iti para iti lalaki, uray iti lalaki, saan met nga agkawes iti pagan-anay ti babai; ta siasinoman a mangaramid kadagitoy a banbanag ket makarimon kenni Yahweh a Diosyo.

⁶ No napasamak nga adda iti sangoananyo ti maysa nga umok ti billit iti dalan, iti aniaman a kayo wenno iti daga, nga addaan daytoy kadagiti piek wenno dagiti itlog, ket salsallukoban ti ina

dagiti piek wenno itlog, masapul a saanyo nga alaen ti ina a kadua dagiti piek.

⁷ Masapul a siguradoenyo a palubosan ti ina, ngem mabalinyo nga alaen ti piek. Tungpalenyo daytoy a bilin tapno sumayaatkayo, ken mapapautyo dagiti al-aldawyo.

⁸ No mangipatakderkayo iti baro a balay, masapul ngarud a mangaramidkayo iti barandillas iti atep ti balayyo, tapno saankayo a mangiyeg iti dara iti balayyo, no adda ti siasinoman a matnag sadiay.

⁹ Masapul a saanyo a mulaan iti dua a kita ti bukel ti kaubasanyo, tapno saan nga alaen ti nasantoan a disso ti amin nga apit, ti bukel nga inmulayo ken ti apit ti kaubasan.

¹⁰ Masapul a saanyo a pagkaduaen a pagarado ti baka ken ti asno.

¹¹ Masapul a saanyo a pagrutapen nga ikawes ti lupot a de lana ken lino.

¹² Masapul a mangaramidka kadagiti baruyboy iti upat a suli ti kagay a pangkawesmo iti bagim.

¹³ Kas pangarigan a mangasawa ti maysa a lalaki, kaiddaenna ti babai, kalpasanna ket kagurana isuna,

¹⁴ ket akusaranna isuna iti nakababain a banbanag ken perperdianna ti dayawna, ket kunaenna, 'Innalak daytoy a babai, ngem idi dimmennaak kenkuana, awan ti nasarakak a pammaneknek a birhen isuna.'

¹⁵ Masapul ngarud a mangala ti ama ken ina ti babai iti pammaneknek iti kinabirhenna ket ipanda kadagiti panglakayen iti ruangan ti siudad.

¹⁶ Masapul nga ibaga ti ama ti babai kadagiti panglakayen, 'Intedko ti anakko a babai a kas asawa daytoy a lalaki, ket ginurana isuna.

¹⁷ Kitaenyo, inakusaranna isuna kadagiti nakababain a banbanag ket kinunana, "Awan nasarakak a pammaneknek ti kinabirhen iti anakmo a babai"—ngem daytoy ti pammaneknek ti kinabirhen ti anakko a babai.' Ket iyaplagdanto ngarud ti lupot iti sangoanan dagiti panglakayen iti siudad.

¹⁸ Masapul nga alaen dagiti panglakayen dayta a lalaki iti dayta a siudad ket dusaenda isuna;

¹⁹ ket masapul a pagmultaenda isuna iti sanga-gasut a siklo ti pirak, ket itedda dagitoy iti ama ti babai, gapu ta pinerdi ti lalaki ti dayaw ti maysa a birhen ti Israel. Masapul nga agbalin isuna nga asawana; saanna a mabalina a papanawen isuna bayat ti amin nga al-aldawna.

²⁰ Ngem no pudno daytoy a banag, a saan a nasarakan ti pammaneknek iti kinabirhen ti babai,

²¹ masapul ngarud nga irruarda ti babai iti ruangan ti balay ti amana, ket batoen isuna dagiti lallaki iti siudadna agingga a matay, gapu ta nakaaramid isuna iti nakababain a banag iti Israel, nagtignay a kas balangkantis iti balay ti amana; ket ikkatenyonto ti dakes kadakayo.

²² No naduktalan ti maysa a lalaki a makikakaidda iti maysa a babai nga asawa ti sabali a lalaki, masapul ngarud nga agpadada a matay, ti lalaki a makikakaidda iti babai, ken ti babai; ket ikkatenyonto ti dakes kadakayo.

²³ No adda iti maysa a babai a birhen a naitulag

a maiyasawa iti maysa a lalaki, ket nasarakan isuna ti maysa a lalaki iti siudad ket nakikaidda kenkuana,

²⁴ ipanmo ida nga agpada iti ruangan ti siudad, ket batoem ida aginggana a matayda. Masapul a batoem ti babai, gapu ta saan isuna a nagpukkaw, uray no adda isuna iti siudad. Masapul a batoem ti lalaki, gapu ta kinaiddana ti asawa a babai ti kaarrubana; ket ikkatenyonto ti dakes kadakayo.

²⁵ Ngem no masarakan ti maysa a lalaki idiy talon ti babai a naitulag a maiyasawa, ket no gammatanna isuna ket kaiddaenna isuna, ket ti laeng lalaki a nangkaidda kenkuana ti masapul a matay.

²⁶ Ngem awan ti masapul nga aramidem iti babai; awan ti basol a maikari iti pannakatay ti babai. Ta daytoy a kaso ket kasla iti panangdarup ti maysa a lalaki iti kaarrubana ket papatayenna isuna.

²⁷ Ta nasarakanna isuna idiy talon; nagpukkaw ti babai a naitulag a maiyasawa, ngem awan ti mangisalakan kenkuana.

²⁸ No masarakan ti maysa a lalaki ti maysa a birhen a babai a saan a naitulag a maiyasawa, ket no gammatanna isuna ket kaiddaenna isuna, ket no nasukalan ida,

²⁹ masapul ngarud a mangted ti lalaki a nangkaidda kenkuana iti lima pulo a siklo ti pirak iti ama ti babai, ket masapul nga agbalin isuna nga asawana, gapu ta imbabainna isuna. Saanna a mabalin a papanawen isuna bayat ti amin nga al-aldawna.

³⁰ Masapul a saan nga alaen ti maysa a lalaki ti asawa ti amana a kas kukuana; masapul a saanna nga alaen dagiti karbengan ti panaga-sawa ti amana.

23

¹ Saan a maibilang iti gimong ni Yahweh ti siasinoman a lalaki a nadadael wenno naputed ti mabagbagina.

² Awan iti bastardo nga anak iti maibilang iti gimong ni Yahweh; agingga iti maikasangapulo a henerasion dagiti kaputotanna, awan kadakuada iti maibilang iti gimong ni Yahweh.

³ Saan a maibilang iti gimong ni Yahweh iti Ammonita wenno Moabita; agingga iti maikasangapulo a henerasion dagiti kaputotanna, awan kadakuada iti maibilang iti gimong ni Yahweh.

⁴ Daytoy ket gapu ta saandakayo a sinabat iti dalan nga inyawatan iti tinapay ken danum idi rimmuarkayo iti Egipto, ken gapu ta tinang-dananda a maibusor kadakayo ni Balaam nga anak ni Beor a taga-Peor idiy Aram Naharim a mangilunod kadakayo.

⁵ Ngem saan a dumngeg ni Yahweh a Diosyo kenni Balaam; ngem ketdi, pinagbalin ni Yahweh a Diosyo a bendision iti lunod para kadakayo, gapu ta ay-ayatennakayo ni Yahweh a Diosyo.

⁶ Nasken a saankayo nga agaramid ti aniaman a banag a mangted ti pagimbagan wenno pagrang-ayanda, bayat iti amin nga al-aldawyo.

⁷ Nasken a saanyo a guraen ti maysa nga Edomita, ta padayo isuna nga Israelita; saanyo

nga umsien iti maysa nga Egipcio, gapu ta gangannaetkayo iti dagana.

⁸ Maibilangto iti gimong ni Yahweh dagiti kaputotan iti maikatlo a henerasion nga agtaud kadakuada.

⁹ No makigubatkayo kadagiti kabusoryo a kas soldado, masapul ngarud nga a liklikanyo dagiti amin a dakes a banag.

¹⁰ No adda kadakayo ti narugit gapu iti napasamak kenkuana iti rabii, masapul a rumuar isuna iti kampo ti armada; nasken a saan nga agsubli isuna iti uneg ti kampo.

¹¹ Inton rumabii, nasken nga agdigus isuna; no lumnek ti init, agsublinto isuna iti uneg ti kampo.

¹² Nasken nga adda met iti maysa a disso iti ruar ti kampo a papananyo;

¹³ ken masapul nga adda iti maysa a banag kadagiti igamyo a pagkali; no agiblenkayo, masapul nga agkalikayo, kalpasanna gabburanyo met laeng ti inyebhengyo.

¹⁴ Ta magmagna ni Yahweh a Diosyo iti tengnga ti kampo tapno pagballigiennakayo ken tapno ipaimana kadakayo dagiti kabusoryo. Nasken ngarud a nasantoan ti kampo, tapno awan ti makitana nga aniaman a narugit a banag kadakayo ket baybay-annakayo.

¹⁵ Nasken a saanyo nga isubli ti tagabu a naglibas iti amona.

¹⁶ Bay-anyo a makipagnaed isuna kadakayo, iti aniaman nga ili a pillienna. Saanyo nga idadanes isuna.

¹⁷ Nasken nga awan ti agbalin a balangkantis kadagiti annak a babai ti Israel, wenno agbalin

a balangkantis kadagiti annak a lalaki ti Israel.

¹⁸ Nasken a saanyo nga ipan dagiti tangdan ti babai a balangkantis, wenno ti tangdan ti lalaki a balangkantis, iti balay ni Yahweh a Diosyo a panangtungpal ti aniaman a sapata; ta agpada dagitoy a makarimon kenni Yahweh a Diosyo.

¹⁹ Nasken a saanyo a paanakan ti impabulodyo kadagiti padayo nga Israelita—anak ti kuarta, anak ti taraon, wenno ti anak ti tunggal banag a naipabulodyo a pinaanakam.

²⁰ Mabalnmo a paanakan ti ipabulodmo iti ganggannaet; ngem nasken a saanka nga agpabulod iti adda anakna kadagiti padayo nga Israelita, tapno bendisionannakayo ni Yahweh a Diosyo kadagiti amin nga aramidenyo, iti daga a serkenyo a tagikuaen.

²¹ No agsapatakayo kenni Yahweh a Diosyo, nasken a saanyo nga itantan ti panangipatangpal iti daytoy, ta pudno a dawaten ni Yahweh a Diosyo daytoy kadakayo; agbalin a basolyo daytoy no saanyo a tungpalen.

²² Ngem no saankayo nga agsapata, saan nga agbalin a basolyo daytoy.

²³ Nasken a tungpalen ken aramidenyo ti imbalikas dagiti bibigyo; segun iti insapatayo kenni Yahweh a Diosyo, aniaman a banag a siwayawaya nga inkari ti ngiwatyo.

²⁴ No mapankayo iti kaubasan ti kaarrubayo, mabalinyo ti mangan kadagiti ubas iti kaykay- atyo, ngem saankayo a mangikabil iti aniaman iti labbayo.

²⁵ No mapankayo iti katrigoan ti kaarrubayo, mabalinyo ti agpuros kadagiti bukel, ngem

saankayo nga agaramat iti kumpay iti katrigoan ti kaarrubayo.

24

¹ No mangasawa iti lalaki ket pakasaranna ti babai, no awan masarakanna a pabor iti imatangna gapu ta adda natakuatanna a saan a maitutup a banag iti babai, ket nasken a suratanna ti babai iti panangisina, ikabilna daytoy iti imana, ket papanawenna isuna iti balayna.

² Inton nakapanawen ti babai iti balayna, mabalinnan ti mapan ket agbalin nga asawa iti sabali a lalaki.

³ No guraen iti maikadua nga asawa a lalaki ti babai ket suratanna iti pammaneknek ti panangisina, ikabilna daytoy iti ima ti babai, ket papanawenna isuna iti balayna; wenna no matay ti maikadua nga asawa ti babai, ti lalaki a nangala kenkuana nga agbalin nga asawana—

⁴ ket ti umuna nga asawana, ti immuna a nangpapanaw kenkuana, saannan a mabalin nga asawaen manen ti babai, kalpasan a nagbalin isuna a narugit; ta maysa a banag dayta a makarimon kenni Yahweh. Saanyo a pagbasolen ti daga, ti daga nga it-ited ni Yahweh kadakayo a kas tawidyo.

⁵ No kaas-asawa ti maysa a lalaki, saanto a mapan iti paggugubatan a kaduana iti armada, wenna mabilinan koma a mapan iti aniaman a napilit a pagrebbengan; nawayanto isuna nga agtalinaed iti pagtaengan iti las-ud ti maysa a tawen ket liwliwaennanto ti asawana nga innalana.

⁶ Awan iti tao a mabalin a mangala iti gilingan wenno akinngato a bato ti gilingan a kas salda, ta al-alaenna iti aramaten ti lalaki a pangisagana ti pagbiag ti pamiliana.

⁷ No maduktalan ti maysa a tao a nangitalaw iti siasinoman kadagiti kakabsatna manipud kadagiti tattao ti Israel, kettratoenna a kas tagabu ken ilakona isuna, nasken a matay dayta nga agtatakaw, ket ikkatenyonto ti dakes kadakayo.

⁸ Agannadkayo iti maipapan iti kukutel, tapno siaannadkayo a mangaramid ken mangsurot iti tunggal bilin nga inted kadakayo nga insuro dagiti papadi, dagiti Levita; kas imbilinko kadakuada, isu nga agtignaykayo.

⁹ Lagipenyo ti inaramid ni Yahweh a Diosyo kenni Miriam, iti irurruaryo iti Egipto.

¹⁰ No pautanganyo ti kaarrubayo iti uray ania a kita ti pautang, nasken a saankayo a mapan iti balayna tapno alaenyo iti isaldana.

¹¹ Aguraykayo iti ruar, ket ti tao a pinautanganyo ti mangirruar iti isaldana kadakayo.

¹² No nakurapay a tao isuna, nasken a saankayo a matmaturog nga adda kadakayo iti insaldana.

¹³ Nasken a sitatalgedkayo a mangisubli kenkuana iti naisalda sakbay iti ilelennenek ti init, tapno mabalinna ti maturog iti kagayna ket bendisionannakayo; kinalintegto daytoy kadakayo iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo.

¹⁴ Nasken a saanyo a parigaten iti natangdanan nga adipen a nakurapay ken agkasapulan, padayo man isuna nga Israelita, wenno ganggan-naet iti dagayo nga adda iti uneg dagiti ruangan

ti siudadyo;

¹⁵ Nasken nga itedyo iti tangdanna iti tunggal aldaw; nasken a saan a lumnek ti init iti daytoy saan a nasulbar a banag, gapu ta nakurapay isuna ken namnamaenna daytoy. Aramidenyo daytoy tapno saan nga umasug kenni Yahweh a maibusor kadakayo, ken tapno saan a basol daytoy a naaramidyo.

¹⁶ Nasken a saan a mapapatay dagiti nagannak gapu kadagiti annakda, wenno nasken a mapapatay dagiti annak gapu kadagiti nagannakda. Ngem ketdi, nasken a mapapatay ti tunggal maysa gapu iti basolna.

¹⁷ Nasken a saanyo a piliten nga ikkaten iti kalintegang iti ganggannaet wenno ti ulila, wenno alaen iti pagan-anay iti balo a babai a kas salda.

¹⁸ Ngem ketdi, nasken a lagipenyo a nagbalinkayo a tagabu idia Egipto, ket inispalnakayo sadiay ni Yahweh a Diosyo. Bilinengayo ngarud nga agtulnogkayo iti daytoy a bilin.

¹⁹ Inton gapasenyo iti apit iti taltalonyo, ket no adda nalipatanyo a rineppet iti taltalon, nasken a saanyo a sublian nga alaen daytoy; nasken a para daytoy iti ganggannaet, ulila, wenno para iti balo a babai, tapno bendisionannakayo ni Yahweh a Diosyo kadagiti ar-aramidenyo.

²⁰ No wagwaganyo ti kayo ti mulayo nga olibo, nasken a saanyo a sublian manen dagiti sangana; para daytoy iti ganggannaet, ulila, wenno para iti balo a babai.

²¹ No burasenyo dagiti ubas iti kaubasanyo, nasken a saanyo nga urnongen iti nabati para iti bagiyo; para daytoy iti ganggannaet, para iti

ulila, wenna para iti balo a babai.

²² Nasken a lagipenyo a nagbalinkayo a tagabu iti daga ti Egipto; bilinenkayo ngarud nga ag-tulnog iti daytoy a bilin.

25

¹ No adda ti riri iti nagbaetan dagiti tattao ket mapanda iti pangukoman, ket ukomen ida dagiti ukom, ket bulosandanto ti nalinteg ken dusaenda ti nadangkes.

² No maikari a masaplit ti nakabasol a tao, ket pagpakleben ti ukom isuna ket masaplit iti imatangna segun iti naibilin a bilang dagiti saplit, a kas iti krimen a naaramidna.

³ Mabalina a saplitan isuna ti ukom iti uppat a pulo, ngem saanna a surokan dayta a bilang, ta no surokanna dayta a bilang ket saplitanna iti ad-adu pay a saplit, ket maibabainto ti padayo nga Israelita iti panagkitayo.

⁴ Nasken a saanyo a busalan ti baka no baddebaddekanna ti dawa.

⁵ No agkabbalay ti agkabsat ket natay ti maysa kadakuada, nga awanan ti anak a lalaki, nasken a saan a makiasawa ti asawa ti natay a lalaki iti sabali a tao a saan a kameng ti pamilia. Ngem ketdi, nasken a makikaidda ti kabsat ti asawana kenkuana ket asawaenna, ken aramidenna ti pagrebbengan ti kabsatna a kas asawa kenkuana.

⁶ Daytoy ket tapno ti umuna nga anak nga ipasngayna ti mangtawidto iti nagan ti natay a kabsatna, tapno saan a mapukaw ti naganna manipud iti Israel.

⁷ Ngem no saan a tarigagayan ti lalaki nga asawaen ti asawa ti kabsatna, nasken ngarud a sumang-at ti asawa ti kabsatna iti ruangan a paguk-ukoman dagiti panglakayen ket ibagana, 'Nagkedked ti kabsat ti asawak a mangbangon iti nagan para iti kabsatna iti Israel; saanna a kayat nga aramiden kaniak ti pagrebbengan ti maysa a kabsat ti asawa a lalaki.'

⁸ Ket nasken a paayaban isuna dagiti panglakayen iti siudadna ket kasaritadanto isuna. Ngem kas pangarigan no ipilpilitna ket ibagbagana, 'Saanko a tartarigagayan nga asawaen ti babai.'

⁹ Ket nasken a sumang-at nga umasideg kenkuana iti asawa ti kabsatna iti sangoanan dagiti panglakayen, ikkatenna ti sandaliasna, ket tupraanna ti rupana. Nasken a sungbatanna isuna ket kunana, 'Dayta ti mapasamak iti lalaki a saan a mangitakder iti balay ti kabsatna.'

¹⁰ Maawaganto ti naganna iti Israel, 'Ti pagtaengan ti lalaki a nauksot ti sandaliasna.'

¹¹ No agaapa dagiti lallaki, ket umasideg ti asawa ti maysa tapno isalakanna ti asawana iti ima ti nangkabil kenkuana, ket no iyunnatna ti imana ken alaenna ti mabagbagi ti lalaki,

¹² ket nasken a putdenyo ti ima ti babai; nasken a saan a kaasian ti matayo.

¹³ Nasken nga awan ti agduduma a timbangan iti pagkargaanyo, maysa a dakkkel ken maysa a bassit.

¹⁴ Nasken nga awan ti agduduma a pagsukatan iti pagtaenganyo, maysa a dakkkel ken maysa a bassit.

¹⁵ Nasken nga agpag-isu ken nalinteg ti pagtimbang nga adda kadakayo; nasken nga apag-isu ken nalinteg ti pagsukatan nga adda kadakayo, tapno umatiddog dagiti al-aldawyo iti daga nga it-ited ni Yahweh kadakayo.

¹⁶ Ta amin nga agar-aramid iti kasta a banbanag, amin nga agtigtignay a saan a nalinteg, ket makarimon a banag kenni Yahweh a Diosyo.

¹⁷ Lagipenyo ti inaramid dagiti Amalekita kadakayo iti dalan iti iruruaryo iti Egipto,

¹⁸ no kasano a sinabatdakayo iti dalan ken dinarupda dagiti adda iti likudanyo, dagiti amin nga agkakapoy iti likodanyo, idi natalimudaw ken nabannogkayo; saanda a rinaem ti Dios.

¹⁹ Ngarud, inton paginanaennakayo ni Yahweh a Diosyo manipud kadagiti amin a kabusoryo iti aglawlaw, iti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a tagikuaen a kas tawid, nasken a saanyo a liplipatan a punasen iti pakalaglagipan dagiti Amalekita manipud ti babaen ti langit.

26

¹ Inton makapankayo iti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo a kas maysa a tawid, ken inton tagikuaen ken pagnaedanyo daytoy,

² ket nasken a mangalakayo kadagiti amin nga umuna nga apit iti daga nga impanyo iti daga nga it-ited ni Yahweh a Diosyo kadakayo. Nasken nga ikabilyo daytoy iti basket ket mapankayo iti lugar a piliento ni Yahweh a Diosyo a kas santuariona.

³ Nasken a mapankayo iti padi nga agserserbi kadagita nga al-aldaw ket ibagayo kenkuana, 'Ipakaammok ita nga aldaw kenni Yahweh a

Diosyo nga immayak iti daga nga inkari ni Yahweh kadagiti kapuonantayo nga ited kadatayo.'

⁴ Nasken nga alaen ti padi ti basket nga adda iti imayo ket idissona daytoy iti sangoanan ti altar ni Yahweh a Diosyo.

⁵ Nasken nga ibagayo iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo, 'Ti kapuonak ket agalla-ala nga Arameo. Simmalog isuna sadiay Egipto ket nagtalinaed isuna sadiay, ket bassit ti bilang dagiti tattaona. Sadiay, nagbalin isuna a nabileg, mannakabalin, ken natao a nasion.

⁶ Trinatodakami a siraranggas ken pinarigatdakami dagiti Egipcio. Pinagtrabahodakami iti trabaho ti tagabu.

⁷ Immasugkami kenni Yahweh, iti Dios dagiti ammami, ket nangngegna ti timekmi ken nakitana iti pakarigatanmi, iti trabahomi, ken pannakaidadanesmi.

⁸ Inruarnakami ni Yahweh sadiay Egipto babaen iti nabileg nga ima, babaen ti panangiparangna iti pannakabalinna, babaen iti nakabutbuteng, babaen kadagiti pagilasinan, ken babaen kadagiti nakaskasdaaw;

⁹ ket impannakami iti daytoy a lugar ken intedna kadatayo daytoy a daga, daga nga agay-ayos ti gatas ken diro.

¹⁰ Ita adtoy, inyegko ti umuna kadagiti apit iti daga nga intedmo Yahweh kaniak.' Nasken nga idissoyo daytoy iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo ken agdaydayawkayo iti sangoananna;

¹¹ ken nasken nga agrag-okayo kadagiti amin a nasayaat nga inaramid ni Yahweh a Diosyo kadakayo, para iti pagtaenganyo—sika, ken ti

Levita, ken ti ganggannaet nga adda kadakayo.

¹² Inton malpasyo nga it-ited dagiti amin nga apagkapullo dagiti apityo iti maikatallo a tawen, dayta ket ti tawen ti panangited iti apagkapullo, ket nasken nga itedyo daytoy iti Levita, kadagiti ganggannaet, kadagiti ulila, ken iti balo a babai, tapno mabalinda ti mangan kadagiti ruangan ti siudadyo ken mabsogda.

¹³ Nasken nga ibagay iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo, 'Inruarko iti pagtaengak dagiti ban-banag a kukua ni Yahweh, ket intedko dagitoy iti Levita, iti ganggannaet, kadagiti ulila, ken iti balo a babai, segun kadagiti amin a bilbilin nga intedmo kaniak. Awan ti aniaman a sinalungasingko kadagiti bilinmo, wenna nalipatak kadagitoy.

¹⁴ Saanak a nangan iti aniaman iti daytoy iti panagladingitko, wenna inkabil daytoy iti sadinoman idi narugitak, wenna nangtedak iti aniaman iti daytoy a panangraem iti natay. Dimngegak iti timek ni Yahweh a Diosko; nagtulnogak iti amin a banag nga imbilinmo nga aramidek.

¹⁵ Tumannawagka manipud iti nasantoan a lugar a pagnanaedam, manipud langit, ken ben-disionam dagiti tattao ti Israel, ken ti daga nga intedmo kadakami, a kas insapatam kadagiti ammami, a daga nga aga-ayus ti gatas ken diro.'

¹⁶ Ita nga aldaw bilbilinennakayo ni Yahweh a Diosyo nga agtulnogkayo kadagitoy nga alagaden ken paglintegan; salimetmetanyo ngarud dagitoy ken aramidenyoy dagitoy iti isu-amin a pusoyo ken iti isu amin a kararuayo.

¹⁷ Binigbigyo ita nga aldaw a ni Yahweh ti Diosyo, ken magnakayonto kadagiti dalanna ken salimetmetanyo dagiti alagadenna, dagiti linlintegna, ken dagiti paglintegenna, ken dumgegkay-onto iti timekna.

¹⁸ Ita nga aldaw, pinaneknekan ni Yahweh a dakayo dagiti tattaona a bukodna a sanikua, a kas iti inkarina nga aramidenna kadakayo, ket masapul a salimetmetanyo dagiti amin a bilbilinna.

¹⁹ Ita nga aldaw, impakaammo ni Yahweh nga aramidennakayo a napatpateg ngem dagiti amin a dadduma a nasion nga inaramidna, maidaydayaw ken maitan-okto ti naganna. Agbalinkayonto a tattao a mailasin a para kenni Yahweh a Diosyo, kas iti imbagana.”

27

¹ Binilin ni Moises ken dagiti panglakayen ti Israel dagiti tattao ket kinunada “Salimetmetanyo dagiti amin a bilbilin nga ibilinko kadakayo ita nga aldaw.

² Iti aldaw a ballasiwenyo ti Jordan a mapan iti daga nga ited kadakayo ni Yahweh a Diosyo, masapul a mangipasdekkayo kadagiti sumagmamano a dadakkel a bato ken palitadaanyo dagitoy.

³ Masapul nga isuratyo kadagitoy dagiti amin a sasao ti daytoy a linteg inton nakaballasiwkayon, tapno makastrekkayo iti daga nga ited kadakayo ni Yahweh a Diosyo, daga nga agay-ayus iti gatas ken diro, kas inkari kadakayo ni Yahweh, ti Dios dagiti kapuonanyo.

⁴ Inton nakaballasiwkayo iti Jordan, ipasdekyo dagitoy a bato nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, idia y Bantay Ebal ket palitadaanyo dagitoy.

⁵ Masapul a mangbangonkayo sadiay iti maysa nga altar kenni Yahweh a Diosyo, maysa nga altar a batbato; ngem masapul a saankayo nga agaramat iti alikamen a landok a pangtrabaho kadagiti bato.

⁶ Masapul a bangonenyo ti altar ni Yahweh a Diosyo babaen kadagiti saan a natikapan a bato; masapul a mangidatonkayo iti daton a maipuur iti rabaw daytoy a para kenni Yahweh a Diosyo,

⁷ ken mangidatagkayonto kadagiti daton a pakikapia ken mangankayo sadiay; agragsakkayonto iti sanggoanan ni Yahweh a Diosyo.

⁸ Isuratyon to iti nalawag unay kadagiti bato dagiti amin a sasao daytoy a linteg.”

⁹ Nagsao ni Moises, dagiti papadi, ken dagiti Levita, iti entero nga Israel ket kinunada, “Israel, agulimek ken dumngegka: Ita nga aldaw nagbalinkayo a tattao ni Yahweh a Diosyo.

¹⁰ Masapul ngarud nga agtulnogkayo iti timek ni Yahweh a Diosyo ken agtulnogkayo kadagiti bilbilin ken kadagiti alagadenna nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw.”

¹¹ Binilin ni Moses dagiti tattao iti dayta met laeng nga aldaw ket kinunana,

¹² “Masapul nga agtakder dagitoy a tribu idia y Bantay Gerizim a mangbendision kadagiti tattao, kalpasan a maballasiwyo iti Jordan: Simeon, Levi, Juda, Issacar, Jose ken Benjamin.

¹³ Ken masapul nga agtakder dagitoy a tribu

idiay Bantay Ebal a mangiwaragawag kadagiti lunod: Ruben, Gad, Aser, Zabulon, Dan ken Naftali.

¹⁴ Sumungbat ken kunaento dagiti Levita kadagiti amin a lallaki ti Israel babaen iti napigsa a timek:

¹⁵ Mailunod koma ti tao a mangaramid iti nakitikitan wenno nasukog a ladawan, maysa a banag a makarimon kenni Yahweh, ti aramid dagiti ima ti kumikitikit, ken ti mangipatakder iti daytoy a sililimed.' Ket masapul a sumungbat dagiti tattao ket kunaenda, 'Amen.'

¹⁶ 'Mailunod koma ti tao a di agragem iti amana wenno inana. 'Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

¹⁷ 'Mailunod koma ti tao a mangikkat iti muhon iti karrubana.' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

¹⁸ 'Mailunod koma ti tao a mangiyaw-awan iti bulag manipud iti dalan,' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

¹⁹ 'Mailunod koma ti tao a mangpilit a mangikkat iti kalintegan ti ganggannaet, ulila, wenno balo a babai,' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

²⁰ 'Mailunod koma ti tao a makikaidda iti asawa ti amana, gapu ta innalana ti karbengan ti amana.' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

²¹ 'Mailunod koma ti tao a makikaidda iti aniaman a kita ti ayup.' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

²² 'Mailunod koma ti tao a makikaidda iti kabsatna a babai, ti anak a babai ti amana,

wenno iti anak a babai ti inana.' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

²³ 'Mailunod koma ti tao a makikaidda iti katuganganna a babai.' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

²⁴ 'Mailunod koma ti tao a sililimed a mangpatay iti karrubana.' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

²⁵ 'Mailunod koma ti tao nga umawat ti pasuksok a mangpatay iti maysa a tao nga awan basolna,' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

²⁶ Mailunod koma ti tao a saan a mangpatalged kadagiti sasao iti daytoy a linteg, a pagtulnoggannanto dagitoy.' Ket masapul a kunaen dagiti amin a tattao, 'Amen.'

28

¹ No dumngegkayo a naimbag iti timek ni Yahweh a Diosyo tapno masalimetmetanyo dagiti amin a bilbilinna nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, aramidennakayonto a napatpateg ni Yahweh a Diosyo ngem dagiti amin a nasion iti daga.

² Umayto kadakayo dagitoy a bendision ket makamakamdakayo, no dumngegkayo iti timek ni Yahweh a Diosyo.

³ Mabendisionankayonto idia y siudad, ken mabendisionankayonto idia y taltalon.

⁴ Mabendisionanto ti bunga ti bagiyo, ken ti bunga ti dagayo, ken ti bunga dagiti ayupyo, ti panagadu dagiti bakayo, ken dagiti urbon ti arbanyo.

⁵ Mabendisionanto ti basket ken ti pagmas-masaanyo.

⁶ Mabendisionankayonto inton umunegkayo, ken mabendisionankayonto inton rum-muarkayo.

⁷ Kabilento ni Yahweh dagiti kabusoryo a tumakder a maibusor kadakayo iti sangoananyo; rumuarda a bumusor kadakayo iti maysa a dalan, ngem agtataraydanto ti sangoananyo kadagiti pito a dalan.

⁸ Bilinento ni Yahweh ti bendision a mapan kadakayo kadagiti kamaligyo ken amin nga aramiden ti imayo; bendisionannakayonto idiaiy daga nga it-tedna kadakayo.

⁹ Bangonennakayonto ni Yahweh a kas tattao a naisina a para kenkuana, kas insapatana kadakayo, no salimetmetanyo dagiti bilin ni Yahweh a Diosyo, ken magnakayo kadagiti dalanna.

¹⁰ Makitanto iti amin a tattao iti daga a naawagankayo babaen iti nagan ni Yahweh, ket agbutengdanto kadakayo.

¹¹ Parang-ayennakayonto unay ni Yahweh iti bunga ti bagiyo, iti bunga dagiti ayupyo, ti bunga ti dagayo, iti daga nga insapatana kadagiti ammayo nga itedna kadakayo.

¹² Lukatanto ni Yahweh kadakayo dagiti kama-ligna kadagiti langit a mangted ti tudo iti dagayo iti umno a tiempo, ken mangbendision kadagiti amin nga aramid ti imayo; agpautangkayonto kadagiti adu a nasion, ngem saankayonto a bumulod.

¹³ Pagbalinennakayonto ni Yahweh a pangulo kadagiti pagilian ken saan a paspasurot; narang-

aykayonto latta, ken saankayonto a pulos nga agkasapulan, no dumngegkayo kadagiti bilbilin ni Yahweh a Diosyo nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, tapno tungpalen ken aramidenyo dagitoy,

¹⁴ ken no saanyo a labsingen iti aniaman a sasao nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, iti makannawan wenno ti makannigid, a mapankayo kadagiti sabali a dios tapno agserbi kadagitoy.

¹⁵ Ngem no saankayo a dumngeg iti timek ni Yahweh a Diosyo, tapno salimetmetanyo dagiti amin a bilbilinna ken dagiti alagadenna nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, umayto ngarud kadakayo amin dagitoy a lunod ket makamakamnakayo.

¹⁶ Mailunodkayonto iti siudad ken mailunodkayonto iti taltalon.

¹⁷ Mailunodto ti basket ken ti pagmasaanyo.

¹⁸ Mailunodto ti bunga ti bagiyo, ti bunga ti dagayo, ti panagado ti ayupyoy, ken dagiti urbon ti arbanyo.

¹⁹ Mailunodkayonto inton umunegkayo, ken mailunodkayonto inton rummuarkayo.

²⁰ Mangibaonto ni Yahweh kadakayo kadagiti lunod, pannakatikaw ken babalaw iti amin a banag nga aramiden iti imayo, aginggana a madadaelkayo, ken aginggana a mapukawkayo a dagus gapu kadagiti nadangkes a tignayyo nga isu ti gapu a pinanawandak.

²¹ Ikapetto kadakayo ni Yahweh ti didigra aginggana a madadaelnakayo manipud iti daga a serrekenyo tapno tagikuaen.

²² Darupennakayonto ni Yahweh babaen kadagiti makaakar a sakit, babaen iti gurigor, iti ilulumteg, ken iti tikag ken napalalo a pudot, ken kadagiti makalanet nga angin ken linnaaw. Kamatennakayonto dagitoy aginggana a mapukawkayo.

²³ Agbalinto a kas iti bronse dagiti tangatangyo nga adda iti ngatoen ti uloyo, ket agbalinto a kas iti landok iti daga nga adda iti babaenyo.

²⁴ Pagbalininto ni Yahweh a tapok ken dapoy ti dagayo imbes a mangparnuay isuna iti tudo; manipud kadagiti langit bumabanto dagitoy kadakayo, aginggana a madadaelkayo.

²⁵ Ipalubosto ni Yahweh a makabilkayo iti sangoanan dagiti kabusoryo; rummuarkayo iti maysa a dalan a bumusor kadakuada, ket aglibaskayonto iti pito a dalan iti sangoananda. Maisubli-sublikayonto kadagiti amin a pagarian ti daga.

²⁶ Ti bangkayyo ket agbalinto a taraon dagiti amin a billit dagiti langit ken kadagiti ayup iti daga; awanto ti mangbugaw kadagitoy.

²⁷ Darupennakayonto ni Yahweh babaen kadagiti letteg iti Egipto ken babaen kadagiti gaddil, kurad, ken gagatel, ket saankayonto a maagasan.

²⁸ Darupennakayonto ni Yahweh babaen iti panagmauyong, babaen iti pannakabulsek, ken babaen iti pannakatikaw ti panunot.

²⁹ Agar-arikapkayonto iti katengngaan ti aldaw a kasla panagar-arikap ti bulsek iti kasipngetan, ken saankayonto a rumang-ay kadagiti wagasyo; kankanyonkayonto a maidadanek ken

matakawan, ket awanto ti mangispal kadakayo.

³⁰ Makitulagkayonto iti maysa a babai, ngem gammatanto ti sabali a lalaki isuna ket makikaid-danto kenkuana. Mangibangonkayonto iti balay ngem saankayo nga agnaed iti daytoy, agmulakayonto iti ubas ngem saanyo a pagnumaran ti bungana.

³¹ Mapapatayto dagiti bakayo iti imatangyo ngem saanyonto a kanen ti karnena. Pilitendanto nga alaen ti asnoyo iti imatangyo, ngem saanto a maisubli kadakayo. Maitedto dagiti karneroyo kadagiti kabusoryo, ket awanto ti umay mangispal kadakayo.

³² Maitedto dagiti annakyo a lallaki ken anakyo a babbai kadagiti sabali a tattao; sapsapulento ida dagiti matayo iti agmalmalem, ngem maupaykayonto iti iliwyo kadakuada. Awanto ti pigsa ti imayo.

³³ Ti apit ti dagayo ken ti amin a nagbannoganyo— kanento ti nasion a saanyo nga am-ammo; kankanayonkayonto a maidaddadanes ken madadael,

³⁴ tapno agbalinkayonto nga agmauyong babaen kadagiti makitkitayo a mapaspasamak.

³⁵ Darupennakayonto ni Yahweh kadagiti tumengyo ken kadagiti luppoyo babaen iti nakaro a panagletteg a saanyonto a maagasan, manipud iti dapanyo aginggana iti tuktok ti uloyo.

³⁶ Ipannakayonto ni Yahweh ken ti ari nga isaadyonto a mangaywan kadakayo iti nasion a saanyo nga am-ammo. uray dakayo wenno dagiti kapuonanyo, agdayawkayonto sadiay kadagiti sabali a dios a kayo ken bato.

³⁷ Agbalinkayonto a paggapuan iti pagbutbutngan, maysa a proberbio, ken pagkakatawaan kadagiti amin a tattao a pangipanan kadakayo ni Yahweh.

³⁸ Mangipankayonto iti adu a bukel idia y talalon, ngem bassitto ti maurnongyo a bukel iti daytoy, gapu ta kanento dagiti dudon daytoy.

³⁹ Mulaanyonto dagiti kaubasan ken taripatoenyo dagitoy, ngem saankayonto nga uminom iti aniaman kadagiti arak, wenno uray agapit kadagiti ubas, gapu ta kanen dagiti igges dagitoy.

⁴⁰ Maddaankayonto kadagiti kayo nga olibo iti amin a masakupanyo, ngem saanyonto a maiyaprus ti lana iti bagiyo, gapu ta dagiti kayoyo nga olibo ket agregregto dagiti bungada.

⁴¹ Maaddaankayonto kadagiti annak a lallaki ken annak a babbai, ngem saandanto nga agtali-naed a kukuayo, gapu ta maitalawdanto a kas balud ti gubat.

⁴² Amin a kayoyo ken ti bunga ti dagayo—tagikuaento dagiti dudon dagitoy.

⁴³ Rumang-ayto a rumang-ay dagiti ganggannaet nga adda kadakayo; pumanglawto a pumanglaw ti kasasaadyo.

⁴⁴ Pautangadnakayonto, ngem saanyonto a mapautangan isuda; iturayandakayonto ket dakayonto ti agpaituray kadakuada.

⁴⁵ Amin dagitoy a lunod ket umayto kadakayo ket kamatendakayonto ken makamakamdakayo aginggana a madadaelkayo. Mapasamakto daytoy gapu ta saankayo a dimngeg iti timek ni Yahweh a Diosyo, tapno salimetmetanyo dagiti bilbilinna ken dagiti alagadenna nga imbilinna

kadakayo.

⁴⁶ Addanto kadakayo dagitoy a lunod a kas pagilasinan ken pammaneknek, ken addanto kadagiti kaputotanyo iti agnanayon.

⁴⁷ Gapu ta saanyo a dinayaw ni Yahweh a Diosyo nga addaan kinarag-o ken kinaragsak iti puso idi narang-aykayo,

⁴⁸ pagserbianyonto ngarud dagiti kabusor nga ibaonto ni Yahweh a maibusor kadakayo; pagserbianyonto ida babaen iti panagbisin, iti panakawaw, iti kinalamulamo ken iti kinakurapay. Mangikabilto isuna iti sangol a landok iti tengngedyo aginggana a madadaelnakayo.

⁴⁹ Iyegto ni Yahweh ti maysa a nasion manipud iti adayo a maibusor kadakayo, manipud kadagiti pungto iti daga, a kasla maysa a tumatayab nga agila nga agturong iti biktimana, maysa a nasion a saanyo a maawatan ti pagsasaona;

⁵⁰ maysa a nasion nga addaan kadagiti narungsot a langa nga awan iti panagraemna kadagiti nataengan wenno naimbag a nakem para kadagiti ubbing.

⁵¹ Kanendanto dagiti urbon dagiti ayuymo ken ti bunga ti dagayo aginggana a madadaelkayo. Awanto ti ibatida kadakayo a bukel, baro nga arak wenno lana, awan ti urbon dagiti bakayo wenno arbanyo, aginggana a mapukawdakayo.

⁵² Lakubendakayonto iti amin a ruangan ti siudadyo, aginggana a marba dagiti nangato ken natibker a paderyo iti sadinoman iti dagayo, dagiti pader a pagtaltalkanyo. Lakubendakayonto kadagiti amin a ruangan ti siudadyo iti entero a daga nga inted kadakayo ni Yahweh a Diosyo.

⁵³ Kanenyonto ti bunga ti bukodyo a bagi, ti lasag dagiti annakyo a lallaki ken babbai, nga inted kadakayo ni Yahweh a Diosyo, iti panakalakub ken iti pannakaparigat nga ikabilto kadakayo dagiti kabusoryo.

⁵⁴ Ti natakneng ken nakapuy la unay a lalaki kadakayo—umapalto isuna iti kabsatna a lalaki ken iti ay-ayatenna nga asawa, ken aniaman kadagiti annakna a nabati.

⁵⁵ Isu a saanto isuna a mangted iti siasinoman kadakuada ti lasag iti bukodna nga annak a kanennanto, gapu ta awanton ti nabati para kenkuana iti pananglakub ken kinarigat nga ipaayto dagiti kabusoryo kadakayo iti amin a ruangan ti siudadyo.

⁵⁶ Ti natakneng ken nakapuy unay a babai kadakayo, a saanna a maitured nga ibaddek ti dapanna iti daga gapu iti kinakapuy ken kinatakneng—umapalto isuna iti ay-ayatenna nga asawa, iti anakna a lalaki, ken iti anakna a babai,

⁵⁷ ken iti kaipaspasngay a rimmuar manipud iti baet dagiti luppona, ken kadagiti ubbing nga ipasngayna. Kanennanto ida iti nalimed gapu iti kinakurang iti aniaman a banag, bayat iti pannakalukob ken kinarigat nga ipaayto dagiti kabusoryo kadagiti ruangan ti siudadyo.

⁵⁸ No saanyo a salimetmetan amin dagitoy a sasao iti daytoy a linteg a naisurat iti daytoy a libro, tapno dayawen daytoy a naglorian ken nakabutbuteng a nagan, ni Yahweh a Diosyo,

⁵⁹ Aramidento ngarud ni Yahweh a nakabutbuteng dagiti didigrayo ken dagiti kaputotanyo; addanto dagiti napalalo a didigra a napaut, ken

nakaro a sakit a napaut.

⁶⁰ Iyegnanto manen kadakayo dagiti amin a sakit ti Egipto a pagbutbutnganyo; kumpetdanto kadakayo.

⁶¹ Kasta met a tunggal sakit ken didigra a saan a naisurat iti libro iti daytoy a linteg, dagitoy ti iyegto pay ni Yahweh kadakayo aginggana a madadaelkayo.

⁶² Bassitto laeng ti mabati kadakayo, uray no kaslakayo la kaadu dagiti bituen kadagiti langit, gapu ta saankayo a dimngeg iti timek ni Yahweh a Diosyo.

⁶³ Kas iti naminsan a nagrag-o ni Yahweh kadakayo babaen iti panangaramidna iti nasayaat kadakayo, ken iti panangpaaduna kadakayo, isu nga agragsakto isuna kadakayo iti panangpukawna ken iti panangdadaelna kadakayo. Maparutkayonto iti daga a serrekenyo tapno tagikua-en.

⁶⁴ Iwarasnakayonto ni Yahweh kadagiti amin a tattao iti amin a suli ditoy lubong; agdayawkayonto sadiay iti sabali a dios a saanyo nga amammo, dakayo wenno dagiti kapuonanyo, dagiti dios a kayo ken bato.

⁶⁵ Saankayonto a makasarak iti nam-ay kadagitoy a nasion, ken awanto ti panaginana kadagiti dapan dagiti sakayo; ngem ketdi, pagdanagennakayonto ni Yahweh sadiay, pagkapsutenna dagita matayo, ken pagladingitenna dagita kararuayo.

⁶⁶ Nakabitinto ti biagyo iti panagdua-dua iti sangoananyo; mabutbutengkayonto iti tunggal rabii ken aldaw ket awanankayonto iti talged iti

amin a biagyo.

⁶⁷ Ibagayonto iti bigat, 'Rabii koman!' ken iti rabii ibagayo, 'Bigat koman!' gapu iti buteng iti pusoyo ken kadagiti banbanag a makitkitanto dagiti matayo.

⁶⁸ Ipannakayonto manen ni Yahweh idiaiy Egipto babaen kadagiti bangka, iti dalan nga imbagak kadakayo, 'Saanyonto a makita manen ti Egipto ni kaanoman.' Ilakoyonto ti bagiyo sadiay kadagiti kabusoryo kas tagabu a lalaki ken babai, ngem awanto ti gumatang kadakayo.”

29

¹ Dagitoy dagiti sasao nga imbilin ni Yahweh kenni Moises nga ibagana kadagiti tattao ti Israel idiaiy daga ti Moab, dagiti sasao a nainayon iti tulag nga inaramidna kadakuada idiaiy Horeb.

² Inayaban ni Moises dagiti amin nga Israelita ket kinunana kadakuada. “Nakitayo amin a banag nga inaramid ni Yahweh iti sangoanan dagiti matayo idiaiy daga ti Egipto kenni Paraon, kadagiti amin nga adipenna, ken kadagiti amin a dagana—

³ dagiti napalalo a panagsagaba a nakita dagiti matayo, dagiti pagilasinan, ken dagitoy kasta unay a nakakaskasdaaw.

⁴ Ngem agingga ita, saannakayo nga inikkan ni Yahweh ti puso a mangammo, mata a mangkita, wenna lapayag a mangdenggeg.

⁵ Indalankayo iti las-ud iti 40 a tawen idiaiy letang, saan a dimmaan dagiti kawesyo ken saan a dimmaan dagiti sandalyasyo kadagiti sakayo.

⁶ Saankayo a nangan ti aniaman a tinapay wenzo imminum ti aniaman nga arak wenzo naingel a mainum, tapno maamoanyo a Siak ni Yahweh a Diosyo.

⁷ Idi dimtengkayo ditoy a disso, rimmuar ni Sehon nga ari ti Hesbon ken ni Og nga ari ti Basan a manggubat kadayo ket kinabiltayo ida.

⁸ Innalatayo ti dagada ken intedtayo a kas tawid kadagiti Rubenitas, kadagiti Gaditas, ken ti kaguddua ti tribu ni Manases.

⁹ Salimetmetanyo ngarud dagiti sasao daytoy a tulag ken aramidenyo dagitoy, tapno rumang-aykayo iti amin nga aramidenyo.

¹⁰ Agtakderkayo amin ita, iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo; dagiti papanguloenyo, dagiti tribu, dagiti panglakayenyo, ken dagiti opisialesyo— dagiti amin a lallaki ti Israel,

¹¹ dagiti ubbingyo, dagiti assawayo, ken iti gangganaet a kaduayo iti kampo, manipud kadagiti agpukpukan kadagiti kayoyo agpapan kadagiti agsaksakdo iti danumyo.

¹² Addakayo ditoy tapno makitulagkayo kenni Yahweh a Diosyo ken iti sapata nga ar-aramiden ni Yahweh kadakayo ita nga aldaw,

¹³ tapno aramidennakayo a tattaona ita nga aldaw, ken agbalin isuna a Dios kadakayo, kas insaona kadakayo, ken kas ti insapatana kadagiti kapuonanyo, a ni Abraham, ni Isaac, ken ni Jacob.

¹⁴ Ken saan laeng a dakayo ti pakitulagak ken pagisapataak

¹⁵ — kadagiti amin a makipagtaktakder ka-

datayo ita ditoy iti sangoanan ni Yahweh a Diostayo, ngem kasta met dagiti pay awan ka-datayo ditoy ita.

¹⁶ Ammoyo ti panagnaedtayo iti daga ti Egipto, ken ti idadatengtayo iti tengnga dagiti nasion a naglasatanyo.

¹⁷ Nakitayo dagiti makarimon a banbanag kadakuada: dagiti didiosenda a kayo ken bato, pirak ken balitok, nga adda kadakuada,

¹⁸ tapno awanto koma kadakayo ti aniaman a lalaki, babai, pamilia, wenno tribo a tumallikod ti pusona ita nga aldaw manipud kenni Yahweh a Diostayo, a mapan agdayaw kadagiti dios dagitoy a nasion—tapno awan koma kadakayo ti aniaman a ramut a makasabidong ken napait a kayo,

¹⁹ tapno inton mangngeg dayta a tao dagiti sasao daytoy a lunod, saanna a bendisionan ti bagina iti pusona ket kunana, “Natalnaakto, uray no magnaak iti kinatangken ti pusok.’ Daytoy ti gapuna a dadaelento ni Yahweh ti amin a tattao iti daga.

²⁰ Saanto a pakawanen ni Yahweh isuna, ngem ketdi, umasukto ti unget ken imon ni Yahweh maibusor iti dayta a tao, ken umay amin kenkuana dagiti amin a lunod a naisurat iti daytoy a libro, ken punasento ni Yahweh ti naganna manipud iti sirok ti langit.

²¹ Ilasinto ni Yahweh isuna para iti didigra manipud kadagiti amin a tribo ti Israel, kas maiyannurot kadagiti amin a lunod iti tulag a naisurat iti daytoy a libro iti linteg.

²² Ti sumaruno a henerasion, dagiti annakyo

a tumaud a sumaruno kadakayo, ken ti gang-ganaet nga umay manipud ti adayo a daga, agsaodanto no makitada dagiti didigra iti daytoy a daga ken dagiti saksakit a pinangpasakit ni Yahweh iti daytoy—

²³ ket inton makitada a nagbalin nga asufre ken mapupuoran nga asin ti entero a daga, nga awan ti aniaman a maimula wenno agbunga, nga awan ti ruot a dumakkel, kas ti pannakadadael ti Sodoma ken Gomorra, Adma ken Seboim, a dinadael ni Yahweh gapu iti unget ken pungtotna—

²⁴ ibagadanto a sangsangkamaysa agraman amin a dadduma a nasion, “Apay nga inaramid daytoy ni Yahweh iti daytoy a daga? Ania ti kaipapanan ti bara daytoy napalalo nga unget?”

²⁵ Ket ibaganto dagiti tattao, “Daytoy ket gapu ta sinalungasingda ti katulaganda kenni Yahweh, ti Dios dagiti kapuonanda, nga inaramidna kadakuada idi inruarna ida manipud iti daga ti Egipto,

²⁶ ken gapu ta napan ken nagdaydayawda kadagiti sabali a dios ken nagrukbabda kadakuada, dagiti dios a saanda nga am-ammo ken saanna nga inted kadakuada.

²⁷ Simged ngarud ti unget ni Yahweh maibusor ti daytoy a daga, tapno iyegna iti daytoy dagiti amin a lunod a naisurat iti daytoy a libro.

²⁸ Pinarut ida ni Yahweh manipud iti dagada gapu iti unget, pungtot ken iti napalalo a luksaw, ken imbellengna ida iti sabali a daga agingga ita nga aldaw.'

²⁹ Kukua laeng ni Yahweh a Diostayo dagiti

palimed a banbanag, ngem dagiti banbanag a naipakaammo ket kukuatayo ken dagiti kaputotantayo iti agnanayon, tapno maaramidtayo amin a sasao daytoy a linteg.

30

¹ Inton umay kadakayo amin dagitoy a banbanag, dagiti bendision ken dagiti lunod nga inkabilko iti sangoananyo, ket no lagipenyo dagitoy kadagiti amin a dadduma a nasion a nangiturongan ni Yahweh a Diosyo kadakayo,

² ken inton agsublikayo kenni Yahweh a Diosyo ken agtulnogkayo iti timekna, surotenyo amin dagiti ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw—dakayo ken dagiti annakyo — iti isu-amin a pusoyo ken iti isu-amin a kararuayo,

³ ket ibabawinto ni Yahweh ti panakaibaludyo ken maasi isuna kadakayo; agsublinto isuna ken ummongennakayonto manipud kadagiti amin a tattao a nangiwarasan ni Yahweh a Diosyo kadakayo.

⁴ No aniaman kadagiti napapanaw a tattaoyo ket addada iti kaadayoan a luglugar iti langit, ummongennakayonto ni Yahweh a Diosyo manipud sadiay, ken iyegnakayonto manipud sadiay.

⁵ Ipannakayonto ni Yahweh a Diosyo iti daga a natagikua dagiti kapuonanyo, ket tagikuaenyonto manen daytoy; naimbagto isuna kadakayo ken ad-adda a paadoennakayonto ngem iti inaramidna kadagiti kapuonanyo.

⁶ Kugitento ni Yahweh a Diosyo ta pusoyo ken ti puso dagiti kaputotanyo, tapno ayatenyo ni

Yahweh a Diosyo iti isu-amin a pusoyo ken iti isu-amin a kararuayo, tapno agbiagkayo.

⁷ Ikabilto ni Yahweh a Diosyo amin dagitoy a lunod kadagiti kabusoryo ken kadagiti manggurgura kadakayo, ken dagiti nangidaddadanes kadakayo.

⁸ Agsubli ken agtultnogkayonto iti timek ni Yahweh, ken aramidenyonto amin a bilbilinna nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw.

⁹ Parang-ayennakayonto ni Yahweh a Diosyo iti amin nga aramidyo, iti bunga ti bagiyo, iti bunga dagiti ay-ayupyoy, ken iti bunga ti dagayo, para iti panagrang-ay; ta agrag-onto manen ni Yahweh kadakayo gapu iti panagrang-ay, kas ti panagrang-ona kadagiti ammayo.

¹⁰ Aramidennanto daytoy no agtultnogkayo iti timek ni Yahweh a Diosyo, tapno salimetmetanyo dagiti bilbilin ken alagadenna a naisurat iti daytoy a libro ti linteg, no agsublikayo kenni Yahweh a Diosyo iti isu-amin a pusoyo ken iti isu-amin a kararuayo.

¹¹ Ta saan unay a narigat kadakayo daytoy a bilin nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw, wenno saan nga adayo unay daytoy kadakayo a gaw-aten.

¹² Awan daytoy idiaiy langit, tapno rumbeng a kunaenyo, 'Siasino ti umuli idiaiy langit para kadatayo ken mangibaba daytoy kadatayo ken mangipanggeg kadatayo, tapno mabalintayo nga aramiden daytoy?'

¹³ Wenno awan daytoy iti ballasiw ti baybay, tapno kasapulan nga ibagayo, 'Siasino ti bumalasiw iti baybay ken mangiyeg daytoy kadatayo

ken mangipangngeg kadatayo, tapno mabalintayo nga aramiden daytoy?'

¹⁴ Ngem asideg unay ti sao kadakayo, iti ngiwatyo, ken iti pusoyo, tapno mabalinyo nga aramiden daytoy.

¹⁵ Kitaem, inkabilko ita nga aldaw iti sangoananyo ti biag ken imbag, patay ken dakes.

¹⁶ No tungpalenyo dagiti bilbilin ni Yahweh a Diosyo, nga ibilbilinko kadakayo ita nga aldaw nga ayatenyo ni Yahweh a Diosyo, a magnakayo kadagiti wagasna, ken salimetmetanyo dagiti bilbilinna, dagiti alagadenna ken dagiti linlintegna, agbiag ken umadukayo, ket bendisionannakayo ni Yahweh a Diosyo iti daga a papananyo a tagikuaen.

¹⁷ Ngem no tumallikod ti pusoyo, ken saankayo a dumngeg ngem ketdi maiyaw-awankayo ken agrukbabkayo kadagiti sabali a dios ken agday-dayawkayo kadakuada,

¹⁸ ket ibagak kadakayo ita nga aldaw nga awan dua-dua a mapukawkayo; saanyonto a ma-paatiddug dagiti al-adawyo iti daga a lasatenyo ti Jordan a papananyo ken tagikuaen.

¹⁹ Awagak ti langit ken daga tapno agsaksi maibusor kadakayo ita nga aldaw nga inkabilko iti sangoananyo ti biag ken patay, dagiti bendision ken dagiti lunod; pilienyo ngarud ti biag tapno agbiagkayo, dakayo ken dagiti kaputotanyo.

²⁰ Aramidenyo daytoy tapno ayatenyo ni Yahweh a Diosyo, tapno agtulnogkayo iti timekna, ken tapno kumpetkayo kenkuana. Ta isuna ti biagyo ken ti kaatiddug dagiti al-adawyo;

aramidenyo daytoy tapno agbiagkayo iti daga nga insapata ni Yahweh nga itedna kadagiti kapuonanyo, a ni Abraham, Isaac ken ni Jacob.”

31

¹ Napan ni Moises ket insaona dagitoy a sasao kadagiti amin nga Israelita.

² Kinunana kadakuada, “Agtawenakon ita ti 120; Saankon a kabaelan ti rummuar ken umuneg; Kinuna ni Yahweh kaniak, 'Saankanto a mapan iti ballasiw daytoy Jordan.'

³ Bumallasiwto iti sangom ni Yahweh a Diosmo; dadaelennanto amin dagitoy a nasion manipud iti sangoanam, ken pagtalawemto ida. Bumallasiwto ni Josue iti sangom, kas sinao ni Yahweh.

⁴ Aramidento ni Yahweh kadakuada iti kas inaramidna kenni Sihon ken Og, dagiti ar-ari dagiti Amorreo, ken iti dagada, a dinadaelna.

⁵ Pagballigiennakayonto ni Yahweh kadakuada inton masarakanyo ida iti paggugubatan, ken aramidenyonto kadakuada dagiti amin nga imbilinko kadakayo.

⁶ Pumigsakayo ken tumuredkayo, saankayo nga agbuteng, ken saanyo a pagbutngan ida; ta ni Yahweh a Diosyo ti kumuyog kadakayo; saannakayonto a paayen wenno baybay-an.”

⁷ Inayaban ni Moises ni Josue ken imbagana kenkuana iti imatang dagiti amin nga Israelita, “Pumigsaka ken tumuredka, ta makikuyogka kadagitoy a tattao a mapan iti daga nga insapata ni Yahweh nga itedna kadagiti kapuonanda; tulongamto ida a mangtawid iti daytoy.

⁸ Ni Yahweh ti mapan iti sangoanam; kumuyogto isuna kenka; saannakanto a paayen weno baybay-an; saanka nga agbuteng, saanka a maupay.”

⁹ Insurat ni Moises daytoy a linteg ken intedna daytoy kadagiti papadi, dagiti annak ni Levi, a nangaw-awit ti lakasa ti tulag ni Yahweh; nangted met isuna kadagiti kopia kadagiti amin a panglakayen ti Israel.

¹⁰ Binilin ida ni Moises ket kinunana, “Iti pagleppasan iti tunggal pito a tawen, ti nakedngan a tiempo a para ti pannakawaswas iti utang, bayat ti Piesta dagiti Abong-abong,

¹¹ inton umay agparang amin nga Israelita iti sangoanan ni Yahweh a Diosyo iti disso a pilienna para iti sanctuariona, basaenyonto daytoy a linteg iti sangoanan dagiti amin nga Israelita iti pagdengngegda.

¹² Ummongenyonto dagiti tattao, dagiti lallaki, dagiti babbai ken dagiti ubbing ken ti gangganaetyo nga adda kadagiti ruangan ti siudadyo, tapno mangngeg ken maadalda, ken tapno raemenda koma ni Yahweh a Diosyo ken salimetmetanda amin dagiti sasao daytoy a linteg.

¹³ Aramidenyo daytoy tapno dagiti annakda a saan a nakaammo, mangngegan ken masursuroda koma a raemen ni Yahweh a Diosyo, agingga nga agnanaedkayo iti daga a lasatenyo ti Jordan a papananyo a tagikuaen.”

¹⁴ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Adtoy, umad-adanin ti aldaw a masapul a matayka; ayabam ni Josue ken iparangmo ta bagim iti tabernakulo, tapno mangitedak iti bilin

kenkuana.” Napan ni Moises ken ni Josue ken imparangda dagiti bagbagida iti tabernakulo.

¹⁵ Nagparang ni Yahweh iti tolda iti maysa nga adigi ti ulep; ngyan ti adigi ti ulep iti ngatoen ti pagserkan iti tolda.

¹⁶ Kinuna ni Yahweh kenni Moises, “Adtoy, mataykanto ket makitiponka kadagiti kapuonan nga immuna a natayen; tumakderto dagitoy a tattao ken agtignayda a kasda la balangkantis a mapan kadagiti sabali a dios iti daga, ti daga a papananda tapno maibaet kadakuada. Baybay-andakto ken labsingendanto ti tulagko nga inaramidko kadakuada.

¹⁷ Ket iti dayta nga aldaw, sumgedto ti ungetko maibusor kadakuada, ket baybay-akto ida. Ilem-mengkonto ti rupak manipud kadakuada, ken maalun-ondanto. Adunto a didigra ken riribuk ti mangbirok kadakuada, tapno kunaendanto iti dayta nga aldaw, 'Daddadaelendak dagitoy a didigra gapu ta saannakon a salsalakniban iti Dios.'

¹⁸ Awan duadua nga ilemmengkonto ti rupak kadakuada iti dayta nga aldaw gapu iti amin a dakes nga inaramidda, gapu ta timmalliawda kadagiti sabali a dios.

¹⁹ Isuratyo ngarud ita daytoy a kanta para kadagiti bagbagiyo ken isuroyo kadagiti tattao ti Israel. Ikabilyo daytoy kadagiti ngiwatda, tapno agbalinto a maysa a saksi kaniak daytoy a kanta maibusor kadagiti tattao ti Israel.

²⁰ Ta inton maipanko ida iti daga nga insapatak nga ited kadagiti kapuonanda, maysa a daga nga agay-ayus iti gatas ken diro, ken

no makapanganda, mapnek ken lumukmegda, ket tumalliawdanto kadagiti sabali a dios ken agdaydayawda kadakuada; laisendakto ken bu-rakenda ti tulagko.

²¹ Inton mabirukan dagiti adu a dakes ken riribuk dagitoy a tattao, paneknekanto daytoy a kanta iti sangoananda a kas maysa a saksi; ta saanto a malipatan kadagiti ngiwat dagiti kaputotanda; ta ammok dagiti panggep a buk-boklenda ita nga aldaw, uray idi sakbay nga impanko ida iti daga nga insapatak.”

²² Isu nga insurat ni Moises daytoy a kanta iti dayta met laeng nga aldaw ken insurona daytoy kadagiti tattao ti Israel.

²³ Nangted ni Yahweh kenni Josue nga anak ni Nun ti maysa a bilin ket kinunana, “Pumigsaka ken tumuredka; ta ipanmonto dagiti tattao ti Israel iti daga nga insapatak kadakuada, ken addaakto kenka.”

²⁴ Napasamak nga idi nalpas ni Moises nga insursurat dagiti sasao daytoy a linteg iti maysa a libro,

²⁵ a nangted isuna iti bilin kadagiti Levita a nangaw-awit iti lakasa ti pammaneknek ni Yahweh; kinunana,

²⁶ “Alaenyo daytoy a libro ti linteg ken ikabilyo iti abay ti lakasa ti pammaneknek ni Yahweh a Diosyo, tapno adda koma daytoy sadiay a kas maysa a saksi maibusor kadakayo.

²⁷ Ta ammok ti kinasukiryo ken ti kinatangken ti uloyo; adtoy, bayat a sibibiagak pay a kaduadak uray ita nga aldaw, nagsukirkayon maibusor kenni Yahweh; nakarkaronto ngatan

kalpasan iti ipapatayko?

²⁸ Ummongenyo kaniak dagiti amin a panglakayen dagiti tribuyo, ken dagiti opisialesyo, tapno maisaok dagitoy a sasao kadagiti lapayagda ken awagak ti langit ken daga tapno agsaksi maibusor kadakuada.

²⁹ Ta ammok a kalpasan ti ipapatayko ket dumakeskayonto ken summiasikayo manipud iti dalan nga imbilinko kadakayo; umayto kadakayo ti didigra kadagiti sumarsaruno nga al-aldaw. Mapasamakto daytoy gapu ta arami-denyo iti dakes iti imatang ni Yahweh, a paungetenyo isuna babaen kadagiti aramid dagiti imayo.”

³⁰ Kinanta ni Moises dagiti sasao daytoy a kanta kadagiti lapayag dagiti amin a taripnong ti Israel aginggana a nalpasda.

32

¹ Dumngegkayo langlangit, ket palubosandak nga agsao. Dumngeg koma ti daga kadagiti sasao ti ngiwatko.

² Agtedted koma a kas ti tudo ti panangisurok, bumaba koma ti balikasko a kas ti linnaaw, kas ti arimukamok iti naganus a ruot, ken kas arbis kadagiti mulmula.

³ Ta iwaragawagko ti nagan ni Yahweh, ken ipaduyakyakko ti kinadakkell ti Diostayo.

⁴ Ti Bato, awan ti pakapilawan ti aramidna; ta nalinteg dagiti amin a dalanna. Isuna ti napudno a Dios nga awan ti kinadakes kenkuana. Nalinteg isuna ken awan idumdumana.

⁵ Nagtignayda a sidadakes a maibusor kenkuana. Saanna ida nga annak. Daytoy ti pakaibabainanda.

⁶ Nadangkes ken nakilloda a henerasion. Gunggonaanyo kadi ni Yahweh iti kastoy a wagas, dakayo a maag ken awan kaririknana a tat-tao? Saan kadi nga isuna ti amayo, ti nangparsua kadakayo? Inaramid ken insaadnakayo.

⁷ Lagipenyo dagiti nagkakauna nga al-aldaw, panunotenyo dagiti taw-tawen dagiti adun a naglabas a kaputotan. Saludsodenyo iti amayo, ket ipakitana kadakayo, kadagiti panglakayenyo ket ibagadanto kadakayo.

⁸ Idi inted ti Kangatoan Unay kadagiti nasyon ti tawidda— idi biningayna dagiti amin a sangkataoan, ket intudingna dagiti beddeng dagiti tattao, a kas panangisaadna met ti bilang dagiti diosda.

⁹ Ta ti paset ni Yahweh ket dagiti tattaona; ni Jacob ti pinilina nga agtawid.

¹⁰ Nasarakanna isuna idiay desierto a daga, ken idiay awan matataona ken agung-ungor a let-ang; sinalakniban ken inaywananna isuna, binantayanna isuna a kasla iti bukodna a mata.

¹¹ Kas agila a mangbanbantay iti umokna ken mangay-aywan kadagiti piyekna, inyukrad ni Yahweh dagiti payakna ket innalana ida, ket inawitna ida babaen kadagiti payakna.

¹² Ni Yahweh laeng ti nangidalan kenkuana; awan iti gangannaet a dios a kaduana.

¹³ Pinagdaliasatna isuna kadagiti nangato a daga, ket pinakanna isuna kadagiti bunga ti katalalonan; pinasupsopna isuna iti diro ma-

nipud iti bato, ken lana manipud iti natangken a bato.

¹⁴ Nangan isuna iti mantikilia manipud kadagiti ita baka ken imminom iti gatas manipud ti arban, addaan taba dagiti karnero, kalakian a karnero ti Bashan ken dagiti kalding, babaen iti kasasayaatan a trigo— ket imminomka iti aglablabutab nga arak a naaramid kadagiti tubbog ti ubas.

¹⁵ Ngem limmukmeg ken kimmugtar ni Jesurum, napnoan ti taba, nalukmeg, ken nabaneg. Pinanawannan ti Dios a nangaramid kenkuana, ket linaksidna ti Bato iti pannakaisalakanna.

¹⁶ Pinagimonda ni Yahweh babaen kadagiti gangannaet a diosda, ken pinagpungtotda isuna babaen kadagiti makarimon a didiosenda.

¹⁷ Nagidatonda kadagiti demonio, a saan a Dios—dagiti dios a saanda nga am-ammo, dagiti dios a kaano laeng a nagparang, dagiti dios a saan a kinabuteng dagiti ammayo.

¹⁸ Pinanawanyo ti Bato, a nagbalin nga amayo, ken linipatyto ti Dios a nangipasngay kadakayo.

¹⁹ Nakita ni Yahweh daytoy ket linaksidna ida, gapu ta pinagpungtot unay dagiti annakna a lalaki ken dagiti annakna a babai.

²⁰ “Ilemmengkonto ti rupak kadakuada, ” kinunana, “ket kitaekto iti pagbanaganda; ta managdakdakesda a henerasion, annak a saan a napudno.

²¹ Pinagimondak babaen kadagiti awan a dios ken pinagpungtotdak babaen kadagiti awan serserbina a didiosenda. Paapalak ida babaen kadagiti saan a tao, pagpungtotek ida babaen

kadagiti nasion nga awan pannakaawatna.

²² Ta simged ti apuy babaen ti pungtotko, ket mapupuoran ti kababaan a sheol; al-alun-onenna daytoy ti daga ken dagiti apitna; mangik-abkabil ti apuy kadagiti sakaanan dagiti banbantay.

²³ Igabsuonkonto dagiti didigra kadakuada; Ibiatkonto amin dagiti baik kadakuada;

²⁴ Madadaeldanto babaen iti panagbisin ken alun-onento ti makauram a pudot ken nasaem a pannakadadael; ibaonkonto kadakuada dagiti ngipen dagiti narurungsot nga ayup, nga addaan iti sabidong dagiti banbanag nga agkaradap iti tapok.

²⁵ Iti ruar, mangpaladingit ti kampilan, ken kadagiti siled, mangpaladingit ti panagbuteng. Dadaelento daytoy dagiti agtutubo a lalaki ken birhen, ti agsussuso a maladaga, ken ti tao nga agubanen.

²⁶ Kinunak nga iwarasko ida iti adayo, nga aramidek nga awanto ti makalagip kadakuada kadagiti sangkataoan.

²⁷ No saanak koma a nagbuteng iti pammut-buteng dagiti kabusor, ken sibibiddut a nangukom dagiti kabusorda, ket kunaenda, 'Naitag-ay dagiti imami,' inaramidko koma amin daytoy.

²⁸ Ta maysa a nasion ti Israel nga awanan ti kinasirib, ken awan ti pannakaawat kadakuada.

²⁹ O, a nasisiribda, a naawatanda daytoy, a mapanunotda iti umay a gasatda!

³⁰ Kasano a kamaten ti maysa ti sangaribu, ken patarayen ti dua ti sangapulo a ribu, malaksid no inlako ida ti Batoda, ken binaybay-an ida ni

Yahweh?

³¹ Ta ti bato dagiti kabusortayo ket saan a kasla iti Batotayo, nga uray dagiti kabusortayo ket inawatda.

³² Ta ti lanutda ket naggapu iti lanut iti Sodoma ken manipud kadagiti katalalonan ti Gomora; dagiti ubasda ket ubas ti sabidong; ken napait dagiti raayda.

³³ Ti arakda ket ti sabidong dagiti uleg ken ti napeggad a gita ti uleg.

³⁴ Saan kadi a sililimed a sinalimetmetak daytoy a panggep, naidulin a kadua dagiti kinabaknangko?

³⁵ Kukuak iti panagibales, ken panangdusa, iti tiempo a maikaglis dagiti sakada; ta asidengen ti aldaw ti didigra kadakuada, ken agap apura a mapasamak dagiti banbanag nga umay kadakuada.”

³⁶ Ta ni Yahweh ti mangngeddeng kadagiti tattaona, ket kaasiannanto dagiti adipenna. Makitananto nga awanen ti pannakabalinda, ket awan ti agbati nga uray maysa, tagabo man wenno nawaya a tao.

³⁷ Ket kunananto, “Sadino ti ayan dagiti diosda, ti bato a pagkamanganda? —

³⁸ Dagiti dios a nangan kadagiti taba dagiti datonda ken imminon kadagiti arak nga indatonda? Bangonenyo koma ida ket tulongan-dakayo; isuda koma ti agbalin a salaknibyo.

³⁹ Kitaenyo ita a Siak, uray Siak ti Dios, ket awanen ti dios malaksid kaniak; mangpapatayak, ken mangpabbiagak; mangsugatak, ken mangagasak, ket awan ti siasinoman a makaisalakan

kadakayo manipud iti bilegko.

⁴⁰ Ta ingatok ti imak iti langit ket ibagak, ‘Kas agbiagak iti agnanayon, agtignayak.

⁴¹ Inton asaek ti sumilsilap a kampilanko, inton rugian ti imak ti mangiyeg ti hustisia, ipaaykonto ti panangibales kadagiti kabusorko, ket pagbayadekto amin dagiti manggura kaniak.

⁴² Painumekto dagiti baik iti dara, ket alun-onen ti kampilanko ti lasag nga addaan iti dara dagiti napapatay ken dagiti natiliw, ken manipud kadagiti ulo dagiti mangidadaulo kadagiti kabusor.”

⁴³ Agrag-okayo, dakayo a nasion, a kaduayo dagiti tattao ti Dios, ta ibalesnanto ti dara dagiti adipenna, ipaaynanto ti panangibales kadagiti kabusorna, ket subbotennanto ti dagana, para kadagiti tattaona.

⁴⁴ Immay ni Moses ket kinantana dagiti amin a sasao iti daytoy a kanta kadagiti lapayag dagiti tattao, isuna, ken ni Josue nga anak ni Nun.

⁴⁵ Ket lineppas ni Moises a kinanta amin dagitoy a sasao iti entero nga Israel.

⁴⁶ Kinunana kadakuada, “Panunotenyo dagiti amin a sasao a pinaneknekak kadakayo ita nga aldaw, tapno mabalinyo nga ibilin kadagiti annakyo a salimetmetanda dagitoy, dagiti amin a sasao iti daytoy a linteg.

⁴⁷ Ta napateg unay daytoy a banag kadakayo, gapu ta daytoy ti biagyo, ket babaen iti daytoy a banag, paatiddugenyo dagiti al-aldawyo iti daga a papananyo iti ballasiw ti Jordan a tagikuaenyo.”

⁴⁸ Nagsao ni Yahweh kenni Moises iti dayta met

laeng nga aldaw, ket kinunana,

⁴⁹ “Sumang-atka iti masakupan dagiti bantay Abarim, iti ngato ti Bantay Nebo, nga adda iti daga ti Moab, a ballasiw ti Jerico. Matan-awam ti daga ti Canaan, nga it-itedko kadagiti tattao ti Israel a kas sanikuada.

⁵⁰ Mataykanto iti sumang-atam a bantay ket maitiponka kadagiti tattaom, kas iti pannakatay ni Aaron a padam nga Israelita idia y Bantay Hor ket nakitipon kadagiti tattaona.

⁵¹ Mapasamakto daytoy gapu ta saanka a napudno kaniak kadagiti tattao ti Israel kadagiti danum ti Meriba iti Kadesh, iti let-ang ti Sin; gapu ta saannak a dinayaw ken rinaem kadagiti tattao ti Israel.

⁵² Ta makitam ti daga iti sangoanam, ngem saankanto a mapan idia y, iti daga nga it-itedko kadagiti tattao ti Israel.”

33

¹ Daytoy ti bendision nga inyebkas ni Moises a tao ti Dios a kas panangbendisionna kadagiti tattao ti Israel sakbay iti ipapatayna.

² Kinunana: Naggapu ni Yahweh idia y Sinai ken kasla init a nagsingising manipud iti Seir para kadakuada. Nagraniag isuna manipud idia y Bantay Paran ket immay isuna a kaduana dagiti sangapul a ribo a nasantoan. Iti makannawan nga imana ket dagiti gilap ti kimat.

³ Pudno nga ay-ayatenna dagiti tattao; adda iti imam dagiti amin a nasantoan a tattaona, ket nagrukobda iti sakaanam; inawat ti tunggal maysa dagiti sasaom.

⁴ Siak, a ni Moises, imbilinko kadakayo ti maysa a linteg, maysa a tawid para iti gimong ni Jacob.

⁵ Ket nagbalin nga ari ni Yahweh idia y Jesurun, idi naguummong dagiti mangidadaulo kadagiti tattao, amin dagiti tribu ti Israel.

⁶ Agbiag koma ni Ruben ket saan a matay; nupay bassit ti bilang dagiti tattao.

⁷ Daytoy ti bendision para kenni Juda. Kinuna ni Moises: Dumngegka, Yahweh, iti timek ni Juda, ket iyegmo manen isuna kadagiti tattao. Makirangetka para kenkuana; agbalinka a katulonganna maibusor kadagiti kabusorna.

⁸ Maipanggep kenni Levi, kinuna ni Moises: Ti Tumminmo ken ti Unimmo ket kukua ti nakaay-ayoam, ti sinuotmo idia y Massa, ti kinasusikmo kadagiti danum ti Meriba.

⁹ Ti tao a nangibaga iti maipapan iti ama ken inana, "Saanko ida a nakita." Wenno saanna a binigbig dagiti kabsatna a lallaki, wenno saanna nga inaywanan dagiti bukodna nga annak. Ta binantayanna ti saom ken sinalimetmetanna ti tulagmo.

¹⁰ Isursurona kenni Jacob dagiti pangnged-dengmo, ti Israel a lintegmo. Mangikabilto isuna ti insenso iti sangoanam, ken kadagiti sibubukel a daton a maipuur amin iti altarmo.

¹¹ Bendisionam, O Yahweh, dagiti sanikuana, ken awatem ti aramid dagiti imana. Derderem dagiti lumo dagiti tumakder a maibusor kenkuana, ken dagiti lumo dagiti tattao a manggura kenkuana, tapno saandanto a tumakder manen.

¹² Maipanggep kenni Benjamin, kinuna ni Moises: Ti inayat ni Yahweh ket agbibiyag a natalged iti sibayna; salsakniban isuna ni Yahweh iti agmalmalem, ket agnanaed isuna kadagiti nagbaetan dagiti takyag ni Yahweh.

¹³ Maipanggep kenni Jose, kinuna ni Moises: Bendisionan koma ni Yahweh ti dagana kadagiti napapateg a banbanag iti langit, iti linnaaw, ken kadagiti danum nga adda kadagiti uneg ti daga.

¹⁴ Kadagiti napapateg a banbanag iti apit nga inaramid ti init, kadagiti napapateg a banbanag iti panaglabas dagiti bulbulan,

¹⁵ kadagiti kasasayaatan a banbanag kadagiti nagkakauna a banbantay, ken kadagiti napapateg a banbanag kadagiti agnanayon a turturod.

¹⁶ Kadagiti napapateg a banbanag ti daga ken ti kawadwadna, ken iti nasayaat a pagayatanna nga adda iti bassit ken naraboy a kayo. Palubosam a mapan ti bendision iti ulo ni Jose, ken iti musingna a prinsipie kadagiti kakabsatna a lallaki.

¹⁷ Ti inauna nga anak ti baka, nadayag isuna, ken dagiti sarana ket dagiti sara ti atap a baka. Babaen kadagitoy, iduronnanto dagiti tattao, aminda, iti pungto ti daga. Dagitoy dagiti sangapulo a ribu ni Efraim; dagitoy dagiti rinibu ni Manases.

¹⁸ Maipanggep kenni Zabulun, kinuna ni Moises: Agrag-oka, Zabulun, iti iruruarmo, ken sika, Issachar, kadagiti toldam.

¹⁹ Ayabandanto dagiti tattao kadagiti banbantay. Mangisagotdanto sadiay kadagiti daton ti kinalinteg. Ta susopendanto ti kinawadwad dagiti

baybay, ken kadagiti darat iti igid ti baybay.

²⁰ Maipanggep kenni Gad, kinuna ni Moises: Madaydayaw koma isuna a mangpalpalawa kenni Gad. Agnaedto isuna sadiay a kasla babai a leon, ket rangkayennanto ti takyag wenno ulo.

²¹ Insabetna ti kasasayaatan a paset para iti bagina, ta sadiay a naisagana ti paset a daga ti mangidadaulo. Immay isuna a kaduana dagiti mangidadaulo kadagiti tattao. Impatungpalna ti hustisia ni Yahweh ken ti pangngeddeng iti Israel.

²² Maipanggep kenni Dan, kinuna ni Moises: ni Dan ket anak ti leon a limmagto a rimmuar manipud Bashan.

²³ Maipanggep kenni Neftali, kinuna ni Moises: napnek ni Neftali iti pabor, ken napnoan iti bendision ni Yahweh, alaem a sanikua ti daga iti laud ken abagatan.

²⁴ Maipanggep kenni Aser: kinuna ni Moises: Ad-adda koma a mabendisionan ni Aser ngem kadagiti dadduma nga annak a lallaki; makaay-ayo koma isuna kadagiti kakabsatna a lallaki, ket isawsawna koma dagiti sakana iti lana ti Olibo.

²⁵ Maaladan koma ti siudadmo iti landok ken bronse; inggana a sibibiagka, kas kaatiddog dagiti al-aldawmo, kastanto met ti kinatalgedmo.

²⁶ Awan iti kas iti Dios, Jesurun—ti nalinteg, nga aglugluga kadagiti langit a mangtulong kadakayo, ken iti dayagna kadagiti ul-ulep.

²⁷ Ti agnanayon a Dios ket kamang dagiti tattaona, ken iti sirokna ket dagiti agnanayon a takyag. Papanawennanto ti kabusor manipud iti sangoananyo, ket kunananto, “Dadaelem!”

²⁸ Agnaed koma a sitatalged ti Israel. Natalged ti ubhog ni Jacob iti daga ti trigo ken baro nga arak; pudno, mangitinnag koma ti langit iti linnaaw kenkuana.

²⁹ Nagasatka, Israel! Siasino ti kas kenka, a tattao nga insalakan ni Yahweh, ti kalasag ti tulongmo, ken ti kampilan ti dayagmo? Ag-pigergerto nga umay kenka dagiti kabusormo; ibaddekmonto dagiti nangangato a lugluarda.

34

¹ Simmang-at ni Moises idia Bantay Nebo manipud iti patad ti Moab, iti tapaw iti Pisga, a ballasiw ti Jerico. Ket impakita kenkuana ni Yahweh dagiti amin a daga ti Galaad inggana iti Dan,

² ken amin a Neptali, ken ti daga ti Efraim ken ti Manases, ken amin a daga ti Juda, agingga iti akin laud a baybay, ken ti Negev,

³ ken iti patad iti tanap ti Jerico, ti Siudad dagiti Palma, inggana idia Zoar.

⁴ Kinuna ni Yahweh kenkuana, “Daytoy ti daga nga inkarik kada Abraham, Isaac, ken Jacob, kinunana, ‘Itedkonto daytoy kadagiti kaputotam.’ Pinalubosanka a mangkita iti daytoy babaen kadagiti matam, ngem saankanto a mapan idia.”

⁵ Isu a natay ni Moises nga adipen ni Yahweh idia daga ti Moab, kas inkari ti sao ni Yahweh.

⁶ Intabon isuna ni Yahweh iti tanap iti daga ti Moab a kasupadi ti Bet-Peor, ngem awan ti makaammo no sadino ti ayan ti tanemna inggana kadagitoy nga aldaw.

⁷ Agtawen ti 120 ni Moises idi natay isuna; saan a nakudrep ti matana, wenna kimmapsut ti bagina.

⁸ Nagladingit dagiti tattao ti Israel para kenni Moises iti tallo pulo nga aldaw kadagiti tanap ti Moab, ket nalpasen dagiti aldaw a panagladingit para kenni Moises.

⁹ Napnoan iti espiritu ti kinasirib ni Josue nga anak ni Nun, ta impatay ni Moises dagiti imana kenkuana. Dimngeg dagiti tattao ti Israel kenkuana ket inaramidda ti imbilin ni Yahweh kenni Moises.

¹⁰ Awanen ti timmaud a profeta iti Israel a kas kenni Moises, nga am-ammo ni Yahweh iti rupan-rupa.

¹¹ Awan a pulos ti aniaman a profeta a kas kenkuana kadagiti amin a pagilasinan ken nakakaskasdaaw nga imbaga ni Yahweh kenkuana nga aramidenna iti daga ti Egipto, kenni Paraon, ken kadagiti amin nga adipenna, ken amin a dagana.

¹² Awan a pulos ti aniaman a profeta a kas kenkuana kadagiti amin a naindaklan, nakabut-buteng nga aramid nga inaramid ni Moises iti imatang ti entero nga Israel.

Ti Biblia

Unlocked Literal Bible in the Ilocano language of the Republic of the Philippines

copyright © 2019 Door43 World Missions Community

Language: Ilocano

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Alexander D. Pagtacunan Sr., Ambrocio A. Dat-ay Jr., Anabel Magulod, Angelita H. Goco, Arlyn D. Fianza, Daniel Disay, Ely F. Belisario, Euhler Evangelista, Fredelyn R. Castillo, Gerry D. Pido, Gerwine P. Puguon, Irene China Covita, Jacquelyn Pinchingan , Jeffrey G. Arevalo, Jennilyn D. Inway, Jhun Dat-ay, Jomar N. Puclalay, Johnny Ray Lumawan, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Leonardo M. Disay, Liwliwa V. Ario, Lynn Castillo, Marben Obra, Marie fe Lardizabal, Maripple Lopez, Mary johanna delos Reyes, May ann Antonio, Micah H. Asis, Michael L. Pagtacunan, Miriam B. Pido, Nathaniel H. Pascio, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Novie M. Espara, Ralph B. Lantion, Raymond, Recelyn Camilo, Reymark, Robert Diser, Rommel Flores, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Susan L. Soliven, Tomas Domingo, William Tolentino, Ambrocio A. Dat-ay, Arlyn D. Fianza, Bernard Serquina, Bernie Abarquez, David Castillo, Delfin Asis, Euhler Evangelista, Grace Delos Santos, Jhon Alicay, Jhon Sibayan, Jomar N. Puclalay, Jonathan D. Castillo, Jovy M. Lacaden, Juvie K. Jose, Karen F. Acio, Liwliwa V. Ario, Lorenzo Marilao, Marben Obra, Marlon Aggasid, Mary Johanna delos reyes acob, May ann Antonio, Michael L. Pagtacunan, Mila Agpalasin, Myrna Santos, Nerissa A. Kildo, Nieves Abluyan, Pablo Bernardino, Ralph B. Lantion, Recelyn Camilo, Ronnie Acob, Rudy Pascual, Sanie Castillo, Sarah Aniban, Shirley L. Espiritu, Tano Emboc,

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

CXXX

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2024-08-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 19 Aug 2024

2ed8cbc0-a07c-572f-a9f0-aa114d36da98